

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార్త పత్రిక

4 అణాలు

3-10-'56

శ్రీశ్రీ

దక్షిణాపథంపై ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యం నెరవేసిన
ఆంధ్రచక్రవర్తి, విజయనగర శ్రీ పృథ్వీరాజులం (తిరునామాలం ప్రతిమ)

—నాటా : డి. ఎస్. రామమూర్తి.

“తండా న తా నా”

“విసరా ఆంధ్రుల వీరచరితమది నవరస భరితమూ....”

చిత్రకారుడు : నక్కల మునుస్వామి-మద్రాసు.

సంవత్సర చందా
రూ. 12.0-0
విడిసత్రిక 4 అ.

సచిత్రవారపత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 51
సంచిక 5
3-10-56

దుర్ముఖ బౌద్ధపద బహుళ చతుర్దశి బుధవారం

వి ప యా ను క్ర మ ణీ క

ముఖచిత్రం: నటరాజు

—చిత్రకారుడు: జె. శిఖూషణ్

ఓడలు; బళ్ళు 5

ఉత్తరాల ఉదంతం

—కన్నకంటి ప్రభాకరకృష్ణ 9

మ్యాగిల్లీ లేఖ—శ్రీ కృష్ణ 11

ఫణి—ప్రఖ్య క్షిరామమూర్తి 18

మరణకారణం—పి. గణపతికృష్ణ 19

అమృతహస్తాలు—“చైతన్య” 24

సూర్యజ్ఞ రగడ 27

సూర్యజ్ఞ కాలవ చరిత్ర 28

అబ్బాయి అడివి నాటకం

—గాజేపల్లి సీతారామయ్య 31

వర్షముకువు—మధురాంతకం

రాజారాం 36

కళాహమిహితుడు

—గుమ్మడి సింహాద్రి 37

సాగరగర్భంలో సాహసయాత్ర 40

మాల్దే తయారుచేసే పతతి

—ఎ. మాణిక్యంబ 44

శంతోషం నగం అందం

—టి. మార్యమూర్తి 45

గౌరతనారి ఆచరణం

—ఇల్లింపల సరస్వతీదేవి 47

వోల్, దాని పరిణామాలు

—సి. వి. విజయలక్ష్మి 48

విమానము

—విమానము 50

విమానము 54

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక సంచిక

[రచయితలకు విజ్ఞప్తి]

నవంబరు 1 వ తేదీన ఆంధ్ర తెలంగాణ ప్రాంతాల్లో ఏకమై ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అవతరించనున్నది.

సర్వాంధ్ర ప్రజల సమజ్జ్వల భవిష్యత్తుకు ఆనోజాన కంఠసాసన జరుగనున్నది. దీనిని కుద్రమహూర్తంకూడా అనాడే తెలుగునాట ఇంటింటా, ఊరూరూ నూతన రాష్ట్రనిరతినిపించుకొన్నా దీ ప్రతిమంతంచేసే దీపతోరణాలు వెల్లివిరుస్తాయి.

ఈ కుభసందర్భం పురస్కరించుకుని ఆంధ్ర వారపత్రిక అక్టోబరు 31 వ తేదీ సంచిక “ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ ప్రత్యేక సంచిక”గా వెలువడుతుంది.

ఆంధ్రులు రాజకీయంగా, సాంస్కృతికంగా, ఇతిరవిధాలుగా సృష్టించిన మహత్తర చరిత్రను సమీక్షించే వ్యాసాలు, కథలు, నాటికలు, పద్యాలు, పోటోలు ప్రచురించి ఆ సంచికను సర్వాంగసుందరంగా తయారుచేయాలని మా అభిప్రాయం. వ్యాసరచయితలు, కవులు, కథకులు, చిత్రకారులు మా ప్రయత్నంలో సహకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

అతి ప్రాచీనమైన ఆంధ్రచరిత్రలో శాతవాహనులు, కాకతీయులు, రెడ్డిరాజులు, విజయనగర చక్రవర్తులు, వారివారి కాలాల్లో వర్ధిల్లిన కవులు, చిత్రలేఖకులు, శిల్పులు, మతాచార్యులు, అనేక విధాలుగా జాతికి గర్వకారణమైన సంస్కృతి సంపద సృష్టించారు. ఆయా చారిత్రకఘట్టా లాధారంచేసుకుని రచించిన వ్యాసాలను, ముఖ్యంగా కథలను, నాటికలను ఇతర రచనలను ఆహ్వానిస్తున్నాము.

ఆంధ్రలో అమూల్యమైన ప్రకృతిసంపద ఉన్నది. ఆసంపదను విశ్లేషించి తాదా రాలకు అనుగుణంగా మలచి, అభివృద్ధి చేసుకోవలసిన బాధ్యత మనదాదే ఉన్నది. ఇది దృష్టిలో పెట్టుకుని నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలుచేసే వ్యాసాలు పంపించకలసిందిగా రచయితలకు విజ్ఞప్తి.

★ రచనలు, పోటోలు అక్టోబరు 13 వ తేదీలోగానే మా కార్యాలయానికి అందేట్లు పంపాలని కోరుతున్నాము. “ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకసంచికకు” అని రచనపైన వ్రాస్తే మాకు సహాయకరంగా ఉండగలదు.

—ఎడ్డిట్టర్.

ఆంధ్రజాతి అధునిక
దరిత్రలో ఆక్టో
బరు 1 అతిపవిత్రమైన
దివసం. దాదాపు వాల్మీకి
దశాబ్దాలపాటు సాగిం
చిన మహావ్యూహ ఫలి
తంగా, అమరజీవి
బాట్టి శ్రీ రాములు
ఆత్మీయ బలిదానం ఫలి
తముగా ఆంధ్రులు
వ్యూహాన్ని సాధించుకున్న రోజు అది.
ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడి
మూడేళ్లు నిండినవి

ఆంధ్రప్రదేశ్ నాయకత్వం

బాగతగా ఆలో
చించి, ఆత్మపరీక్ష
చేసుకుని ఏకగ్రీవ
యాచిక రావలసిన ము
యం ఆసన్నమైంది.

ప్రస్తుత పరిస్థితు
లలో ఆంధ్రప్రదేశ్
నాయకత్వం ఎవరు
వహించినా గురుతర
మైన అనేక కొత్త
బాధ్యతలను, కొత్త
సమస్యలను ఎదుర్కొన
వలసి వచ్చే మూడు

రాష్ట్రానంతరం తృప్తియ వార్త కోర్కెవాన్ని
ఈ 1 వ తేదీన జరుపుకుంటున్నాము.

ఇప్పటివరకూ పదకొండు జిల్లాలను
మాత్రమే కలిగివున్న మనరాష్ట్రం మరొక
మానంజూరులో (నవంబరు 1 నాటికి) 20
జిల్లాలతో సువిశాలమైన రాష్ట్రం కొత్త
తున్నది. అదే ఆంధ్రప్రదేశ్. తెలుగుభాష
మాట్లాడే మరో కోటి మంది మాతృ
రాష్ట్రంలో చేరుతారు. ఆంధ్రప్రదేశ్
దాదాపు 110 లక్షల చివరపు మైళ్ళ చిస్తీ
రాన్ని, 8 కోట్ల 22 లక్షల జనాభాను
కలిగివుంటుంది. పునర్వ్యవస్థీకరణ సంఘం
సిఫార్సుల ఫలితంగా నవంబరు 1 న ఏర్పడే
కొత్త రాష్ట్రాల్లో ద్వితీయా బాంబాయి,
మధ్యప్రదేశ్, ఉత్తరప్రదేశ్, రాజస్థాన్ ల
తీర్వాత విస్తీర్ణంలో మనదే పెద్దరాష్ట్రం.
జనాభా విషయంలో నాల్గో స్థానం ఆక్ర
మిస్తాము. ఇది నవంబరు 1 న ఏర్పడే మాత్స్య
రాష్ట్ర క్షూలవ్యూహం. ఇకమీద మనం
ప్రతి ఏడాది నవంబరు 1 న ఆంధ్రప్రదేశ్
అనంతరదోర్తనాలు. కోలాహలంగా జరుపు
కుంటాము.

ఎన్నెన్నో ఏళ్ళ సుంపీక లలుక వున్న
వికాల ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏర్పడబోతున్నదనే
సంతోషం ఒకదెపు వున్నప్పటికీ, కొత్త
రాష్ట్రంలో నాయకత్వం కోసం ప్రయత్నం
చేసేవారు ప్రదర్శిస్తున్న బోటాబోటీలు,
తాపత్రయం మాత్రం సహృదయుడైన ప్రతి
తెలుగువాడినీ విశేషంగా బాధిస్తున్నవి.
కాంగ్రెస్ పక్షంలోని వివిధవర్గాలవారు
(అటు తెలంగాణలో, ఇటు ఆంధ్ర
రాష్ట్రంలో కూడా) బలాబలాలు
ప్రదర్శించుకుంటున్నట్లు వున్నాయి.
ఇను తిను బలాల నిరూపణకే సంతకాల
సేకరణకు నైతిక ఉద్యుక్తులైవారు. నాయ
కుని ఎన్నిక ఏకగ్రీవంగా వుండవలసి ఈ
సమయంలో మనవారు ఈ విధంగా ప్రవ
రించడం నిజంగా కోపనీయమైన విష
యమే. కాంగ్రెస్ అధిష్టానవర్గం కూడా
ఈ ధోరణిని తీవ్రంగా విరసించింది.

హైదరాబాద్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బూర్గుల
రామకృష్ణరావుగారు నాయకత్వానికి జరిగే

బోటిలో తాము పాల్గొనేది లేదనీ, 1957
ఫిబ్రవరిలో జరిగే ఎన్నికలలో లాక్ సభ
ఆధ్యక్షిగా నిలవదలిచామనీ
స్పష్టంగా ప్రకటించారు. ఆంధ్ర తెలంగా
ణా లు ఏకం కా బోతున్న ఈ
సమయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్
నాయకత్వానికి తగిన పడడం, బోటి
పడడం జరిగితే తెలుగునాట అనైత్యత నిర
పడిపోతుంది సుమా అని హెచ్చరిక కూడా
చేశారు. రాజకీయ రంగంలో అత్యంత
అనుభవజ్ఞుడు, పరిపాలనావిజ్ఞుడు అయిన
శ్రీ గామకృష్ణరావు చేసిన ఈ హెచ్చరికలో
ఎంతైనా నిజం వున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్
ముఖ్యమంత్రి పేరును మరొక మూడు వారా
లలో నిర్ధారణ చేసుకోవలసివున్నది కొబట్టి,
ప్రతి కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యుడు,
నాయకత్వాన్ని ఆధింపిస్తున్న
పెద్దలు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో
ఎవరు నాయకత్వం వహిస్తే మంచిదో

వాస్తవం. ఈ బాధ్యతల నిర్వహణలో
చాకచక్యాన్ని రాజనీతిజ్ఞతనూ ప్రవర్తించ
గలిగిన వ్యక్తే నాయకత్వాన్ని స్వీకరించడం
యోగ్యమనిపించు కుంటుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడితే
వాల్మీకినెలలలోనే తెలంగాణా
జిల్లాలలో రాష్ట్ర శాసనసభకు, పార్లమెం
టుకు ఎన్నికలు జరుగుతవి. తెలంగాణా
రాజకీయ వ్యవహారాలకూడా తక్షణంగా తెలి
పి అనుభవకాలి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్య
మంత్రి అధ్యక్షుడిగా, అక్కడ జరగవలసిన
ఎన్నికల ప్రచారకార్యక్రమం సులభస్యా
వుతుంది. అందుచేత అటు తెలంగాణా
జిల్లాలలోనూ, ఇటు ఇతరజిల్లాలలోనూ నిజ
సిద్ధున్న ప్రజలందరి విశ్వాసానికి పాత్రు
డైన వ్యక్తికి నాయకత్వం ఆప్తుగించడం
సమంజస మనిపించుకుంటుంది.

తెంగాలీచిత్రం "పథ్లో పాంచాల్" కి లభించిన రాష్ట్రపతి గువర్న పరికాన్ని ప్రధానమంత్రి శ్రీ నెహ్రూ చేతినుండి అందుకుంటున్న తెంగాల్ ప్రభుత్వ ప్రతినిధి శ్రీ మధుర్.

చెమట దుర్గంధమునకు, సామాన్య చర్మ వ్యాధులకు
వైజ్ఞానికంగా సరి క్రొత్తగా కనిపెట్టబడినది

ఎక్టమర్

చిప్పుడు భారతదేశమందు, సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బులో నున్నది

చర్మ క్రిములను చంపునట్టి బొవడములు, మంచివి, చెడ్డవి. చాలా కాలమునుండియు తెలిసియున్న వే ... క్రొత్త దేమిటనగా, చాలా కాలము నిలవుండునట్టి గుణము గలది. అట్టి కనిపెట్టబడినది, మాన్ సెన్ బొవారి 'ఎక్టమర్' (టైట్యూనార్.)

ఈనాడు, మీరు భారతదేశమందు 'ఎక్టమర్'తోగూడిన టాయ్లెట్ సబ్బును కొన గలరు: అది బ్రీజ్: ఆలోచించండి — మీరు ప్రతి రోజూ ఉపయోగించుచూ, బ్రీజ్ ను శి బిళ్లలవరకూ మాత్రమే వాడిన తరువాత మీ చర్మము దాదాపుగా క్రిమిరహితమైన దగును. మీరు క్రిమిరహితమైన చర్మమువల్ల ఏమి లాభమును పొందెదరో దిగువ వివరింపబడినది.

* చెమట దుర్గంధము తొలగింపబడును — చర్మ క్రిములు దానిని కలిగించును

* చర్మ వ్యాధులనుండి రక్షణ — ఈ క్రిములు సామాన్యమైనట్టి అనేక చర్మ వ్యాధులను గలిగించును.

మీరు బ్రీజ్ ను ఇష్టపడెదరు — దీని విషయంలో కొంత ఎక్కువ ప్రత్యేకత గలదు. ఇది పరిమళమైనట్టి, శమనకరమైన, సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బు. ఇది చర్మమును కాపాడునట్టి 'ఎక్టమర్'ను గలిగియున్నది. బ్రీజ్ ఇతర సబ్బులకంటె కొంచెమే ఎక్కువ ఖరీదుండును. మీరు దీనిని చాలా కాలము వరకూ ఉపయోగించుకొనవచ్చును.

నేడే బ్రీజ్ ను కొనుదు

బ్రీజ్

టాయ్లెట్ సబ్బు

'ఎక్టమర్' ను గలిగియున్నది

ఈ సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బు ప్రత్యేకమైనది — అది బ్రీజ్

ఇవాన్ మిక్ కంపెనీ లిమిటెడ్: బందన్, వారి తరపున భారతదేశంలో తయారుచేయబడినది

BZ. 4-X52 TL

యూరప్ యాత్రానుభవాలపై వ్రాసిన ఈ ఆరవ వ్యాసంలో శ్రీ కృష్ణ, ఒకప్పుడు ప్రపంచమంతా బ్రటిన్ ను చూసి అనేక విషయాలు నేర్చుకునేదని ఇప్పుడు ఆ బ్రటిన్ భారత దేశాన్ని అనుకరిస్తున్నదని వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు. (ఫ్రెంచి వనితల అంద చందాను, స్వీస్ త్రీ చాకచక్యాన్ని కూడా ఉదాహరణల పూర్వకంగా వర్ణిస్తున్నారు.

భార్య పోయిన వైంచి భర్త వింతగాథ

ఓడలు బళ్ళూ, బళ్ళు ఓడలూ అవుత వంటారు. ఏ విషయంలోనైనా ఒక ప్పుడు ప్రపంచానికి బ్రిటిష్ వారు పెట్టింట్ భిక్ష. బ్రిటిష్ వారిని చూసి మిగతా ప్రపంచ మంతా పాతాలు నేర్చుకుంటుంటే ది. ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారిపోయినవి. భార తీయులను చూసి బ్రిటిష్ వారు అనేక విష యాలు నేర్చుకుంటున్నారు. భారత దేశాన్ని బ్రటిన్ అనుకరిస్తున్న దన్నమాట!

తాను చేస్తున్న పని మీద ఏ భారతీయు డికి ఎప్పుడూ గౌరవ భావమున్న గుండగు. ఈ విషయంలో బ్రిటి షువారు కూడా భార తీయుల మాదిరిగానే తయారవుతున్నారు. పనిచేస్తున్నంతసేపూ బ్రిటిష్ వారి కళ్ళు గడి యారంమీదేవుంటువి ఎప్పు డెప్పుడు టై మాటుందా, ఎప్పుడు పీడ విరగడ చేసుకుని

బుద్ధి సహజంగా సంతాన నిగోధానికీ, నిద్రా రా జనాభామీద అనుభుతూ దారి తీస్తున్నది. ఈ విషయంలో మన దేశం ధోరణి మాత్రం అది కాదు. ఎలాగైనా భారతదేశం ఘురానా అయిందీ, ఉదారమెవదీ కదూ? తర్వాత కాలాన్ని గురించిన బెంగ భారతదేశానికి ఎప్పుడూ, ఏ కోణానాలెను. తర్వాత పరిస్థితులు ఏర్పొగా పోయినా ఫరవాలేదు! ఇక్కడ మనవారి జీవితంమీద

మీకే ఆధారపడి నడుచుకోవడం జరుగు తున్నది. ఈ జీవన ప్రమాణాన్ని ఒక స్థిరమైన స్థాయిలో వుంచుకోవడానికి ఎంతటి త్యాగం చేయడానికైనా బ్రిటిష్ వారు సర్వదా సిద్ధపడివుంటారు; ఆ జీవన ప్రమాణంకోసం తన సంతానోత్పత్తిని పరిమితం చేసుకుంటాడు. అదంతా ఇక్కడ మనకు చాలా ప్రాప్త దృష్టితో కూడిందిగాను, విచ్ఛిత్తిమైంది గాను, శ్రేయోరాజ్య సిద్ధాంతానికి వ్యతి రిక్తమైందిగానూ కనిపిస్తుంది

ఓడలు బళ్ళు; బళ్ళు ఓడలు

చేసేపని ఆర్థిక లభం గాను, అందువల్లనే ప్రతిఫలం ఆర్థికం గాను వుండాలన్నది భారత శ్రేయోరాజ్య ములో ప్రతి పాదం లక్ష్యం. ఈ ఆమూల్య లక్ష్యంలో వున్న అంత రాధాన్ని బ్రిటిష్ వారు కూడా తుణుగుగా గ్రహించారు. నిరంత రంబి సరించిపోతున్న శ్రేయస్సాధక కార్య రంగాలలో యథో

బయటపడదామా అని ఎదుగు చూస్తుంటారు. శ్రేయోరాజ్య సిద్ధాంతం కదండీ మరి! ఇందులో ఉత్తమ పురుష ఏకదవ ప్రయోగానికి ఆస్కార మెక్కడా లేదు. 'నేను' అంటే 'బూతు' 'వాడు' అనాలి. అంటే ప్రభుత్వం వారన్నమాట సమస్త కార్య కలాపాలనూ నిర్వహించవలసింది ప్రభు త్వమేకదా మరి! ఐతే, మామూలు పౌరుడు చేసే సేవలుంటారేమి? పౌరుడి బాధ్యతలన్నీ 'ప్రైవేట్ రంగం' గానికే పరిమితమై వుంటువి. అంటే విశ్వంఖలంగా వ్యక్తిగత రంగాలలో సంతానోత్పత్తి పరిశ్రమ సాగించవచ్చు నన్నమాట. ఈ రంగాలలో కూడా పాశ్చాత్య రాజ్యాల పరిస్థితి తీసికట్టు గానే వున్నది; 'నాకాయవ్యం; నాకాకోగ్యం' అనే స్వాస్థ్యబుద్ధిద్యోతిక మవు తున్నది. ఎవరి ముటుకు వారు తమ తేమాన్నే, తమ లాభాన్నే, తమ సౌఖ్యాన్నే ఆలోచిస్తుంటారు. ఈ స్వార్థ

కూడా 'వ్యక్తి భక్తి' ప్రభావం వున్నంత గానే వున్నప్పటికీ, ప్రతి భారతీయుడు విహిక జీవితం నూట ఎలా వున్నప్పటికీ, పారమార్థిక జీవితాన్ని గురించి మాత్రం బహు తాపత్రయం పడకుంటాడు. కనీసం ఒక్క కొడుకైనా వుంటే నేగాని పరలోక యాత్రకు 'ప్యాస్ పోర్టు' దొరికినట్లుగా భావించడు ప్రతి హిందువుడికీ కుమారైతెల మందివున్నా విధిగా ఒక కుమారుడుకూడా వుండాలి.

కాంగ్రెస్ దేవుళ్ళు

శ్రేయోరాజ్య సిద్ధాంతం అతిగాడికి అద సపు ప్రాధులన్నీ, ప్రాతానూన్నీ చేకూ రుస్తున్నది. ఇదివరలో ప్రతి భారతీయుడూ ఏ పనిచేసినా, భిక్షవంతుడిమీద భారం పేసి 'పాలముంచినా, నీలముంచినా... అనే ధోరణిలో నడుచుకు నేవారు. ఆ గోణాలు గతించి నవి. పస్తుతిమాత్రం 'కాంగ్రెస్ దేవుళ్ళ'

చిత్రపాత్ర నిర్వహించడానికి స్వామ్యమేసంత ఎక్కువమంది సంతానంకొవాలనే పార మార్థిక పాతాన్నికూడా వారు ఎంతర్వరగా నేర్చుకుంటే అంత మంచిది. దీన్ని బట్టి, బ్రిటిష్ వారి విహికవాదంపై భారతీయుల ఆధ్యాత్మికవాదం సాగించిన విజయం ఇంకా అసంపూర్ణంగానే వున్నదన్నమాట.

ఈ వ్యవహారంలో బ్రిటిష్ వారికంటే ఫ్రెంచివారు మనకు ఎక్కువ సన్నిహితు లుగా కనిపిస్తారు. పారిస్ నగరంలోని బ్రిటిష్ యూరపియన్ విమానాల కంపెనీ కార్యాలయంలో నా అనుభవమే ఇందుకు నిదర్శనం. అక్కడ ప్రాంతీక సన్నిహితు నాకు భారతదేశంలో వున్న అనిపించిందే జన వాకు విమానంలో నేను బుక్ చేసుకోవడానికి అక్కడ నాకు నాలు గంటలసేపు పట్టిం దంటే నమ్మండి! ఇందుకు నేను ఆ కార్యాలయంలో సువిచేసే మొగడద్యోగలను విమూల్రం తిప్ప పట్టడానికి వీల్లేదు.

★ ఓ డ లు; బ శు ★

తప్పంతా కంపెనీ నిర్వాహకులజేత అనాలి. ఆపూరనల్లాంటి ముగ్గురు (ఫెంచి స్ట్రీ)లను తమ కొలువులో నియమించుకున్నాడు. ఆ ముగ్గురూ ఒక చిన్నగదిలో కూర్చోని పని చేస్తుంటారు. ఆ కార్యాలయంలో మొగ ఉద్యోగులు పని చేయగలరా, అసలు పని చేస్తుంటారా అనిపించింది. ఆ పరిస్థితులలో నేనున్నా పనికి తప్పకుండా ఒక సలాం కొట్టేవాణ్ణి పని ఘంటాపథంగా చెబు తున్నాను. పనీ, గిని తరవాత సంగతి; ఆ ముగ్గురి మొహాల్లోకి అలా తనివితీరా చూస్తూ కూర్చుంటేవాడిని. వారి అందచందాలను చూస్తుంటేసేపూ, ఈ ప్రపంచాన్నీ, కష్ట

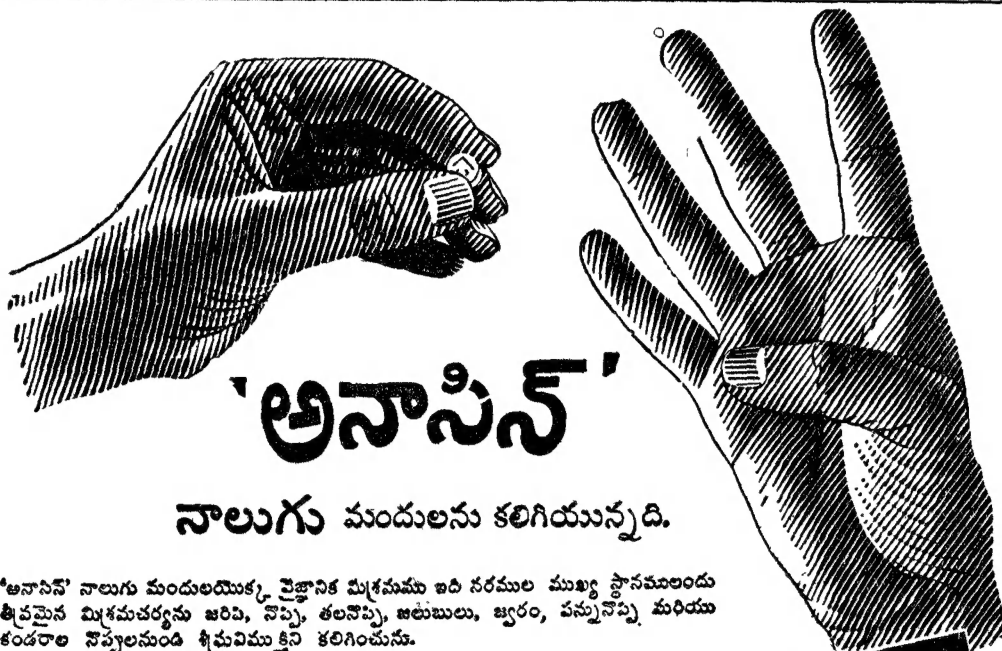
లనూ ఎవరైనా పూర్తిగా మరిచిపోతారంటే నమ్మండి. ఆ ముగ్గురిలో ఒకరు తెల్లటి దుస్తులు, మరొకరు నలటి దుస్తులు, మూడో ఆమె లేత ఎరుపురంగు దుస్తులు ధరించి వున్నారు. అందరిలోకి ఆ లేతఎరుపురంగు దుస్తుల ఆమె బహు అందమైనది. పాక్షాత్తు భూలోకరంధే ఆమె అందరితోపాటు కాంటర్ దగ్గర కూచోలేదు గది మధ్యగా మేజుబల వేసుకొని ఒక 'క్యాప్ బాక్స్' దగ్గర పెట్టుకుని వుంది. ఒక చిన్న మేనేజర్ అయి వుంటుంది

నేను ఆ కార్యాలయంలో కూర్చోని వుండగానే, సాయంత్రం ఐనుగంటలై

పోయింది. ఆ ముగ్గురు స్త్రీలు ఎవరిమటుకు వారు గబగబా కుర్చీలలో నుంచి లేచి, ఒకరి కొకరు వీడ్కోలు చెప్పకొని, నన్ను ఒకణ్ణే వదిలివేసి చక్కాపోయారు! తెల్ల మొహం చేసి, నేను అలాగే కూర్చోని వుండి పోయాను.

(ఫెంచి వారి సాంసారికజీవితాన్ని గురించి నేను విన్న ఒక చిన్న కథ చెబు తాను;

ఒక ఫెంచివాడి భార్య చనిపోయిందట. ఆమె "ప్రియ స్నేహితుడు" ఒకడు వచ్చి కడుపు ఉబ్బిపోయేలా వలవల ఏడవసం మొదలుపెట్టాడట. పొంగిపారలి కన్నున్న అతగాడి దుఃఖాన్ని వివిధంగా చూసిం చాలా; ఏమి చేయాలో భార్యను కోల్పో యిన ఆ ఫెంచివాడికి ఎంతసేపటికీ తెలియ లేదట. అతడి దుఃఖాన్ని చూడలేక, ఆ

'అనాసిన్'

నాలుగు మందులను కలిగియున్నది.

'అనాసిన్' నాలుగు మందులయొక్క వైజ్ఞానిక మిశ్రమము ఇది నరముల ముఖ్య స్థానములందు తీవ్రమైన ముక్తమచర్యను జరిపి, నొప్పి, తలనొప్పి, జలుబులు, జ్వరం, వస్తునొప్పి మరియు కండరాల నొప్పులనుండి శీఘ్రవిముక్తిని కలిగించును.

- 1 క్వి నైన్: అధిక శక్తి నిచ్చు మరియు జ్వరనివారణ మొనర్చు గుణాలకు ప్రఖ్యాతి గాంచినది, జ్వరాన్ని తగ్గించడంలో మిక్కిలి శక్తిగలది.
- 2 కపన్: జలహనానికి మరియు చిక్కిపోయినందులకు తగిన బాంధవ్యముని విరివిగా వాడబడుచున్నది.
- 3 ఏనాసిటన్: తీవ్రమైన బాధా నివారణ జ్వర నివారణయని ఖ్యాతిచెందినది.
- 4 అసిటైల్ సాలిసిలిక్ అసిడ్: తలనొప్పి, మరియు అలాటి బాధలను పొగొట్టుటకు మిగుల ఉపయుక్తమైనది.

ఈ నాలుగు మందులు సరిగ్గా వైద్యునియొక్క బాంధవ్యము వలె పనిచేయును 'అనాసిన్' గుండెకు హాని కలిగించదు, లేక కడుపును అవకతవక చేయదు. నొప్పి, తలనొప్పి జలుబులు, వస్తునొప్పి మరియు కండరాల నొప్పులనుండి శీఘ్రంగా మరక్షితమైన మరియు రూఢియైన విముక్తికొరకు ఎల్లప్పుడూ 'అనాసిన్'నే వాడండి.

లక్షలాది మందికి బాధావిముక్తిని కలిగించును

శ్రీచిత్తరత్న చివరకు, "ఎందుకు ఇంతగా రిపిసావ్ భాయీ! ఫరవాలేదు; ఉగ్రాణ్; సేసే బీ పెళ్ళాడతాతే," అని అతిశయించి దాన్ని డబ్బ! ఇలా వుంటుంది శ్రీచివారితంతు!

బ్రిటిష్ యూరసియన్ విమాన సర్వీసు కార్మికులయాలలో, ఎప్పుడూ జనం కిట్కిట్లాడుతుంటారంటే ఆశ్చర్యమేమున్నది? ప్రయాణీకుల కూడా అక్కడి ఉద్యోగులను మానూ అలాగే వుండిపోతారు!

జ్యూరిక్ లోవున్న ఏర్ ఇండియా ఇంటర్నేషనల్ వారి కార్మికులయంలో కూడా బ్రిటిష్ యూరసియన్ విమాన సర్వీసుల కార్మికులయాల పద్ధతులనే అనుసరించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. చాలా అందమైన ఆడినాల్స్ను అనేకమందిని నియమించారు. అయితే స్పెన్ స్త్రీలు బహుశా చక్కగా పనిచేస్తారు. జ్యూరిక్ లోని ఏర్ ఇండియా కార్మికులయంలో పనిచేస్తున్న ఇద్దరు స్త్రీలలో ఒకామే సేను జెల్లి అడిగానే, ఇంజనీ అంటే ఇంజనీ నిమిషాల వ్యవధిలో నాటిక్స్ లు మార్చించడం, విమాన ప్రయాణపు సంచిని ఇవ్వడం. ఒక కప్పు టీ ఇచ్చి సత్కరించడం మొదలైన వూన్న పూరితయాలిగింది అక్కడ పడిగావులు కాయించిన ఆనందమే తక్కువ చేసింది ముగిసిన జాడలుండేవి కార్మికులలో ఎక్కించుకొని విమానాశ్రయానికి చేర్చింది. సేను విమానం ఎక్కడోయేమందు అతి నాజూకుగా, వెళ్ళినప్పుడు గుట్టగా తన వెయ్యి ఎత్తి అటు ఇటు అడిస్తూ బిడ్డలు చేస్తుంది.

స్పెన్ స్త్రీలలోవున్న ఒక పెద్దలోడు ఏమిటంటే, వాళ్ళలో ముగిసినాళ్ళను ఆకర్షించేటటువంటి మిమిక్రేషన్లు స్వీట్లెండులో చేసేసుకొన్నాడు. దీనియం 730 గంటల మొదలు మధ్యాహ్నం 12 వరకూ, తిరిగి 2 గంటల మొదలు 5 వరకూ పని సులభమే. క్లీవర్ రామకు ఆశ్చర్యం చేయవచ్చు. యూరసియన్ ఏ సెంట్రాల్ నూ ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు, బ్యాంకు పనివారికి ప్రత్యామ్నస నివాస భవనాలను నిర్మిస్తున్న అద్దెలకు ఇచ్చే ఆచారంగాని. ఇంటి అద్దెల అలవాటులు ఇచ్చే ఆచారంగాని లేకుండా, ఇక్కడ కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉద్యోగులకు ఇచ్చే పోతాలను, అక్కడివారికి ఇచ్చే పోతాలను అలాగే వ్యత్యాసం ఏమీలేకుండా అక్కడ ప్రతి పాశ్చాత్యుడీ స్వార్థంకంటే, తన సేవం ప్రధానం! ఇక్కడ మనకు దేశంకంటే స్వార్థం ప్రధానం; ఇది ఈనాడు కొత్తగా విస్తరించే మార్పుకొను ఇండుకు మన దేశానికి మించే ఉదాహరణగా ఒక గాథను చెప్పవచ్చు. అది సోమనాథ సేవాలయాన్ని కొలగొట్టడానికి, గ్వంటం చేయడానికి మహమ్మద్ ఘజనీ దండయాత్ర పాగిస్తున్న గోజులు.

ఘజనీ సైనికులు ఆలయ అర్చక బృందాన్ని ఒకవైపు, వందలకొద్దీ ఆవులను మరొకవైపు బాగాలు తీర్చి నిలబోబెట్టారు. మిగతా వాళ్ళు మే కావాలా, ఆవులే కావాలా కోరుకోవని అర్చక బృందానికి చెప్పారు. ఆవులే కావాలన్నా అప్పుకులు.

పాశ్చాత్యులు తమ దేశాన్ని: మానుకొని గర్వపడతారు; దేశభాగ్యవ్యతి అహర్నిశలు కృషిస్తారు. వారి దృష్టిలో తమ సేవం సామ్రాజ్య మాత్రమే తేగాని, కులం కాదు.

ఒక ఉదాహరణగా బెల్జియన్ సెరాన్సే (ఇంగ్లీషులో) తీసుకుందాము. సగర రాజు వీధిలో మధ్యగా బహు రమ్యమైన పూల సెజలు వున్నవి. పసిపిల్లలకూడా అక్కడి పూలలో ఒక్కదాన్నే నా ముట్టకోరు.

ఇక్కడ మ్యాథిల్లో నా నివాసస్థలానికి సమాపంలోనే ఒకప్పుడు బహు ఇంపుగా పెంచిన పొడిచిన అగ్ర పచ్చిక బయలు వుండేవి. దేశం స్వతంత్రమైన తర్వాత వీటిలో బిండినీ ఈ పరిసరాలలోనే నివసిస్తున్న నవనాగరికులు వాడం చేసివేశారు. ఒక చిన్న సలంలోనే నాకే పచ్చిక బయలు అతి శ్రద్ధగా పెంచుకుంటున్నాను కొడుకులను ప్రభువులు దాన్ని ఏగోజు కాగోజు గ్వంటం చేసివేస్తుంటారు. నీ చాతి నీచమే ఈ స్వార్థబుద్ధి ఫలితంగానే, ఒకప్పుడు బహు అందంగా వున్న మ్యాథిల్ నగరం నేను మరీకీ కూపాలయమైపోయింది పశ్చిమ యూరప్ లో ఎక్కడైనా ఇలాంటి అత్యచారం జరిగితే ప్రజలు సహించి వూరకోరు. ప్రజాస్వామిక మే అయిఉన్నట్టికీ, ప్రతి ప్రభుత్వం తీవ్రవర్గం తీసుకొని గట్టిగా వ్యవహరిస్తుంది. ఏది ఏమైనా మేములే అనే నిర్లక్ష్య నిర్లక్ష్య భావాలు అక్కడ చూస్తున్నాము.

ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమంటే ఇక్కడ మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వమే మేము వుంటుంది. పాశ్చాత్య రాజ్యాలలో అత్యధిగ్రహం, క్రమశిక్షణ ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రధాన భాగాలు. ఇక్కడ మహారాష్ట్రలో క్రమశిక్షణ, ప్రజాస్వామ్యం అనేవి రెండూ ఉత్తరవర్షణ గ్వంటాలంటివి. మ్యాథిల్ మహారాష్ట్రకు ఏదాదాం సంధిలప విజ్ఞానంలో నిర్వచించిన మూడవ మూలం (ప్రతి క్రియకూ సమానమైన వ్యతిరేక శక్తితో పనిచేసే ప్రతిక్రియ వుంటున్నది) ఈ రెండేవి విషయంలోనూ అమీరాల వర్తనలు. కొంగ్రసు నాయకులకు తమ వ్యక్తిగత పేర ప్రఖ్యాతికైమీద వుండే గౌరవం, వ్యాపారం దేశం అంటే ఉండవు. ప్రజాస్వామ్యంపల భారత, పాశ్చాత్య దృష్టిలో లోలో ఎర్పించే వ్యత్యాసమంతే ఇక్కడ వున్నది.

బ్రిటిష్ సోషలిస్టు యూనియన్ ఈమధ్య "20-వ శతాబ్దపు సోషలిజం" అనే పుస్తకాన్ని

కొన్ని ప్రచురించింది. దీనిమీద బ్రిటన్ లో చాలా తీవ్రన భర్తన ఇప్పటికీ జరుగుతున్న వున్నది. సోషలిస్టు విదానాన్ని వ్యతిరేకించే పుస్తకం కాదని సోషలిస్టు వ్యవస్థను దూరంచేసే దండంకో పౌరభాగ్యతలను గురించి ఈ పుస్తకం ఇలా తెలియజేస్తుంది:

"కేవలం హక్కులకోసం బోరాడింది మాత్రం సోషలిజం కొత్త రంగాలలో విజయం సాధించలేదు. ప్రతిపక్షాదు తన విద్యుత్ గర్భాలను సెరవేర్చాలని కూడా సోషలిస్టు వ్యవస్థ ఆశిస్తుంది. సమాజ శ్రేయస్సానన లక్ష్యం నిక కలుబడి వున్నప్పుడే, ఎవరైనా విద్యుత్ గర్భాలవ్యవహారమునకు స్ఫూర్తిగా ఉద్వేగించడం జరుగుతుంది. సమాజ శ్రేయస్సుకు ఎదురుతిరిగిన వారు ఈక్రమీ సహకరించడం, బాగ్యతలలో తమ భాగాన్ని పంచుకోవడం అసంభవం. ప్రభుత్వ వ్యవస్థను మార్చుకొనేసంత మాత్రం శ్రేయస్సానన లక్ష్యం అలవడకు; సామాజిక వ్యవస్థకూడా అంగుకు తగినట్లుగా మారిపోవాలి. సంఘం భక్తి ప్రవర్తన జరిగి బిగి అల్లిక; ఈ అల్లికలో ప్రజలందరూ పరస్పరము గంధితులై మేలవేసి వుంటుంది; స్వీయక్షేమాన్ని, లాభాన్ని విస్మరించి, సోషలి ప్రజల యోగక్షేమాభివృద్ధికి కృషిచేయాలనే దీక్ష. ఉదార బుద్ధి ఈ భక్తి ప్రవర్తనల గాని విస్తృతం."

ప్రజాస్వామ్య పదాంతం బ్రిటిష్ బౌద్ధ తత్వం నంత వివరము మరకూరాలకు పట్టించింది ఈ గ్రంథకర్తలు గ్రహించారన్న మాట

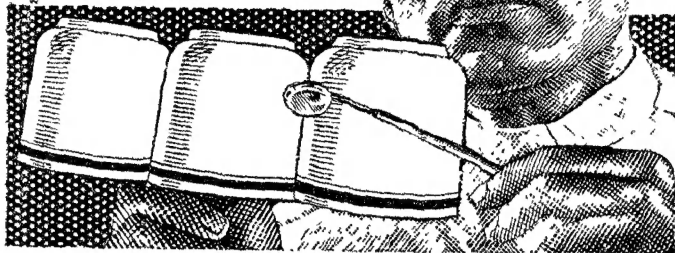
భారత రాజ్యాంగం ప్రాథమిక స్వతా్యలను నిర్వచించిందిగాని, ప్రాథమిక బాగ్యతలను స్పష్టీకరించలేకపోయింది. నేటి అయోమయ పరిస్థితులన్నిటికీ ఇకే ముఖ్య కారణ మవుతున్నది సరివాళ్ళు తమకు కాల్లం పనిచేయాలనీ, ఎక్కడో పోవాలనీ కావాలనీ కోరుకున్నాడు; ప్రాబుడెంట్ భండు కావాలంటున్నాడు; పనిలోనుంచి తొలగించడండా ప్రత్యేకతలు, ఇంకా అదీ ఇవీ బోలెడన్ని కావాలని అనుకున్నాడు. ఏమి అడిగిన వాటిని ఇవ్వక తప్పడంలేదు. ఈ వ్యవహారమంతే భగవంతుడికి చెల్లించే ముడుపులా అయ్యారెంది. ఇంతా బాగానే వుంటాగాని, బాగ్యతల ప్రసక్తి ఎక్కడాగాను... ఇంకా ఒక ఉదాహరణ: బొంబాయి రేవు కార్మికుల తీ ము కోరిన సమ సహస్కలను, గౌరవ సాధించకో గలిగాను కదా, అంగుకు బగులు భరిగానే సేవానికి వారు సామంతుడి ఇది చాలా సునిశిత వ్యవహారం. ఇంకా మించిన ప్రస్తావన అనవసరం.

వాతే, శివుడు జగ్గనీ వ్యవహారాలను పరికిరిదాము. రెండు ప్రపంచ యుద్ధాల తాకిడితో పూర్తిగా చితికిపోయిన దేశం

చూడండి మెక్లీన్సు దంతాల్ని ఎంత చక్కగా శుభ్రపరుస్తుంది!

వరిష్కరించడానికి సాధ్యం కాని దంతాలను నేమన్నను ఈ మూడు రోజుల్లో విరూపిస్తున్నవి. అనే వస్త్ర అనుకోండి. వారి ముందుగా రుక్మిణి శుభ్రం చేయవచ్చు. వెనుక దాగా రుక్మిణి శుభ్రపరచవచ్చు. ఆ తర్వాత మెక్లీన్సు నెండుల పూటేమిటి? అది మూడు వారాలలో తోమటానికి అందేవి కావు. అత్యంత అపాయకరమైన విష ప్రముఖ అక్కడే దాగివుంటాయి. పక్ష అండాన్ని చెక్కు చెదరకుండా కాపాడుకో దలచిన పాఠశాల, విద్యుత్ ప్రమాద కంపే అయిన 'రైపాయిడ్స్'ను గురించి తప్పక చదివి తెలిసికోవాలి.

మెక్లీన్సు, మామూలు పద్ధతిని తోముటలో అందని అపాయకరమైన దోట్లకు సూటిగా చొరబడి శుభ్రపరచును.

దంతక్షయ్యాన్ని అరికట్టుటకు అత్యంత ప్రధానమైనది అదే

మీ పక్కమీద ఏర్పడిన శాడపొరలో కొన్ని కొవ్వు పదార్థములున్నవి. దీనినే 'రైపాయిడ్స్' అని దంత వైద్యులు నిరూపించి యున్నారు. దీనిని ఎంతగానో తోమినా పోవు. ఆ పొరలోపలా వెనకా ఆహార తమ తయారకరమైన పనిని సాగిస్తూనే వుంటాయి. అవి మీ పక్ష మెరుగును తిరిగేస్తూనే వుంటాయి. ఆ దంతక్షయము అరికట్టడానికి తొలిపెట్టు ఈ 'రైపాయిడ్స్'ను క్రమం తప్పకుండా తొరిగిస్తూనే వుండడం.

'రైపాయిడ్స్'ని విశేషంగా తొరిగించటానికి ఉన్న ఒక్కటే మార్గం, వానిని కరిగించేయడం. నోటిని పాత మరగను కరిగించక ఇహా మన్నితముగాను,

దాం మరగడంగా, అతి క్రమంగా 'రైపాయిడ్స్'ను, సూటిగా సాదించే గుణమును మెక్లీన్సు కలిగియున్నది. అదే దంత క్షయాన్ని అరికట్టుటకు అత్యంత ప్రధానమైనది.

మెక్లీన్సును క్రమం తప్పక రోజుకు రెండు సార్లు ప్రయోగించుకోవాలి. మరి, జావకం వుంచుకొనండి. మెక్లీన్సు దంతక్షయంగం దంతాలే ఆరోగ్యవంతమైన దంతాలు

క్లోరోఫిల్ కలదిన్నీ లభిస్తుంది

MTY-41-TEL

ప్రతి సోమవారమునూ రాత్రి 8-30 గంటలమండి 9 గంటలవరకూ, గడియో సిగ్నల్ లో కమెర్సియల్ సర్వీస్ 41 మీటర్ బేండ్ నందు, "మెక్లీన్సు ఫిల్మ్ రిమిడియేషన్" కార్యక్రమాన్ని వింటుంటే.

★ మీ దంతాలు బిల్లు ★

జర్మనీ. ద్వితీయ సంగ్రామం పూర్తయిన పిమ్మట దీని పది సంవత్సరాలలో, పశ్చిమ జర్మనీ పారిశ్రామికంగా అత్యున్నత స్థాయికి రాగలిగింది. 1949 లో పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి, జర్మనీలో నూటికి 50 వంతులు, బ్రిటన్ లో నూటికి 87 వంతులు వుండేది; 1955 వచ్చేసరికిలా బ్రిటన్ లో నూటికి 115 వంతులు పెరిగితే, పశ్చిమజర్మనీలో నూటికి 182 వంతులు పెరిగింది. నిరుద్యోగ పరిష్కారం విషయంలో 1949 లో బ్రిటన్ నూటికి 90 వంతులు పాధి చే, జర్మనీలో 81 వంతులే వుండేది. 1955 వచ్చేసరికి బ్రిటన్ లో 110 వంతులకు పెరిగితే, పశ్చిమ జర్మనీలో 117 వంతులకు వృద్ధిఅయింది. కార్మిక జీతాల విషయం జర్మనీలో 1949 లో యూనిటేకు 104 వంతులు వుండేది. 1955 లో పశ్చిమజర్మనీలో 96 వంతులకు తగ్గిపోయింది బ్రిటన్ లో ఇది 83 నుంచి 106 కు పెరిగింది. ఇవి బ్రిటిష్ అధికారులు ప్రకటించిన వివేకాలాని అంకాలే. విటివి ప్రకటిస్తూ బ్రిటిష్ ఉత్పత్తి అభివృద్ధి సంఘం పారిశ్రామికంగా శేషంలో ఇంకా ఎక్కువ అభివృద్ధి పాధి చేసే గాని జీవన ప్రమాణాన్ని కాపాడుకోవడం వ్యాపకమని ప్రజలకు హెచ్చరిక చేసింది.

పారిశ్రామిక అభివృద్ధి విషయంలో 1750 మొదలు 1900 వరకు బ్రిటన్ మహాన్నత స్థితిని అనుభవించింది. ప్రపంచం మొత్తం మీద మేటి కీర్తిగాంచింది. తర్వాతి ఇతర దేశాల కూడా భాగాజుక్కివచ్చినవి బ్రిటన్ లో నాలుగవరి సగటు అభివృద్ధి కొన్ని దేశాల సగటు అభివృద్ధిలో సగంనూత్రమే వుండే స్థితి ఏర్పడింది. ఇంతకూ చెప్పవచ్చుం దేమంటే బ్రిటన్ లోకంటే జర్మనీలో సగటున వ్యక్తి వాధించగలిగిన పారిశ్రామిక ఉత్పత్తి భాగా ఎక్కువైంది; కార్మిక బలగంమీద అవుతున్న వ్యయం బ్రిటన్ లోకంటే జర్మనీలో పే భాగా తగ్గిపోయింది.

పాశ్చాత్య దేశాల పరిస్థితి ఈ విధంగా వుంటే, మనదేశంపై ఎలావున్నదంటారు? పైన చెప్పినట్లుగా ఇతర దేశాల ఉత్పత్తి వివరాలలో సరిపోల్చి చూడడానికి పిలుగా మన ఉత్పత్తికి సంబంధించిన వివరాలను వేటి నైనా దున ప్రభుత్వం ప్రకటించిందా? వాకు తెలిసి సంతోషం ప్రకటించలేదు.

దేశంలో బాధ్య, సిమెంటు, ఉక్కు ధరలు ఆరోజు కారోజు మండిపోతున్నవి. పీటిలో కొన్ని టిఫిన్ లా పెరిగడానికి ముఖ్య కారణం కార్మిక జీతాలు ఎక్కువకావడమే; పరిస్థితులు ఈవిధంగా వుంటే ఖండాంతర వ్యాపారంలో ఇతర దేశాల బాటీక భాగదేశం ఎలా నిలవాలగుతుంది? ★

ఉత్తరాల ఉదంతం

(ప్రియమైన శ్రీవారికి—

మదరాసు,
6-2-56

మీ రాణి నమస్కరించి వ్రాయవది. మీరు పంపిన చీర, ఉత్తరం రెండూ చేరినవి. మీ ఉత్తరం చదువుతుంటే మిమ్ములను చూచినట్లే ఉంది. నాకు యంతా పనిచేసే సత్తువ రాలేదు. పాప ఆరోగ్యంగా వున్నాడు. 'అడుగు నాన్న' అంటే అత్రంగా చూస్తాడు. కనీసం నాలుగు నెలలయినా ఉండాలంటుంది అమ్మ. మీరు హోటలు భోజనంతో ఎంత బాగుపడుతున్నావో అని బెంగగా వుంది. అయినా ఏం చేస్తాం. ఈ ఉత్తరం చూచినవెంటనే ఒకపారివచ్చి చూచిపోయా!

ఇట్లు—మీ
దరణదాసి—రాణి

* * *
(ప్రియమైన రాణికి, నెలూరు
14-2-56.

నీ ఉత్తరం అందినది. నీవు ఆరోగ్యంగా ఉన్నందుకు సంతోషం... మన పాపను చూడాలని ఎంతో ఉబలాటంగా వుంది. నా ఆఫీసు పరిస్థితులు నీకు తెలుసుగదా! ఒక రోజుగాదు—ఒక తుణుమునా తీరిక దొరుకుదు. కడుపుతిపికొద్దీ మీ నాళ్ళు ఉండమంటారు. నీవు యిక్కడి పరిస్థితులు గమనించకద్దా... హోటలు భోజనం తిని సగమయ్యాయి.....నీవు వెళ్ళి రెండు నెలలయినా రెండేళ్ళయినా ఉంటుంది. పది రోజులలో రావలసింది. పాపకు నా ముద్దులు.

ఇట్లు—నీ మూర్తి.

* * *
శ్రీవారికి— మదరాసు,
28-2-56.

రాణి హృదయపూర్వక వందనములు. అమ్మకు మీ ఉత్తరం చూపించాను... ఆమె ఏది ఏమైనా నన్ను ఆరు నెలలదాకా పంపనంది. కని ఆదివారాలలో రమ్మని వ్రాయమన్నది. అక్కడ నీళ్ళకి వాటికి పాపకు ఇబ్బందట.....ఆలోచిస్తే ఆమె చెప్పింది నిజమే ననిపిస్తుంది. మీరే రాగూడదా! మిమ్ములను చూడాలనివుంది... వస్తారు గదా!

ఇట్లు—మీదాసి
రాణి.

* * *

రాణికి—

నీ ఉత్తరం అందినది. నా ఆరోగ్యం పరిగాలేదు. ఆకలి తగ్గిపోయింది. యిల్లంతా అసహ్యంగా ఉంది. చివరకు స్నానం కూడా వేళ్ళకు చేరుట లేదు. నీవు త్వరగా రావలసింది. ప్రసనించి కూడా నెలైంది. కావాలంటే పనిమరిపిని పెట్టుకోవచ్చు. ఈ ఉత్తరం అందగానే మంచిరోజు చూసుకొని మీ తమ్ముడిని వెంటబెట్టుకొని రావలసివది. —నీ మూర్తి.

* * *
(ప్రియమైన శ్రీవారికి— మదరాసు,
మనస్కరియులు. 18-8-56

బాబు పక్కలో దొర్లుతున్నాడు. చూస్తుంటే నా హృదయం అనందంతో నిండుతుంది. మీరు వెంటనే వచ్చి వెళ్ళవలసింది. మీ ఆరోగ్యం జాగ్రత్త... హోటలులోనే వేడినీళ్ళు ఏర్పాటు చేసుకోండి. యిల్లు చిమ్మటానికి ప్రక్క

కన్నె కంటి ప్రభాకర శాస్త్రి

వెయ్యటానికి ఒక పిల్లవాడిని పెట్టుకోండి. ఆ పిల్లవాళ్ళను మాత్రం పెట్టుకోకండి... వస్తువులు ఒక్కటే కూడా దక్కవు. అదృష్టం యికి పాలికోలు పంపుతారు కదా!

మీ ఉత్తరం కొరకు నిరీక్షించే మీ—రాణి.

* * *
(ప్రియమైన రాణికి— నెలూరు,
22-8-56

నీవు చెప్పినట్లు పనిమరిపిని పెట్టుకున్నాను. యిప్పుడు కొంచెం కదం తగ్గింది. అయినా నీవు వెంటనే బయలుదేరి రావలసివది. —నీ మూర్తి.

* * *
శ్రీవారికి— మదరాసు,
27-8-56

ఇక్కడ బాబూ నేనూ క్షేమం. మీ క్షేమములు తెలియపర్చునెను. మా అన్నయ్య మరదలు పెళ్లి 9 వ తేదీన జరుగుతుంది.

నెలూరు,
8-8-56.

మేమందరం వెళుతున్నాము. బీరువాలో మూడవ అరలో క్రింజన్ రంగు నీల్కుచీర ఉంది...పంపండి మీరు కూడా వస్తే బాగుంటుంది. నేను రాలేనందుకు తమిస్తారు గదా! —మీ రాణి.

* * *
(ప్రియమైన రాణికి— నెలూరు,
2-4-56

నీవు కోరినవరకు నాకు తెలియలేదు. మన ప్రక్కంటో చేరిన పంతులమ్మ వడిగి తెలుసుకురి పంపుతున్నాను. నీవు పెండ్లి ప్రయాణము జాగ్రత్తగా చేయవలసింది నీవు ఎప్పుడు వచ్చేది తెలిపేది. —నీ మూర్తి.

* * *
(ప్రియమైన శ్రీవారికి మదరాసు,
మీ దాసి నమస్కరియులు. 8-4-56

మీరు జాగ్రత్తగా ఉండవలసివది. తోడుగా ఎవరినయినా పడుకోబెట్టుకోండి. పంతులమ్మను యింటిలోనికి రానీయకండి. ఏమయినా ఎత్తుకోవచ్చు. తోళ్ళాలు బాగా వెయ్యండి నే చెప్పినవన్నీ గుర్తుంచుకుంటారు గదా... మీ దాసి.రాణి.

* * *
రాణికి— నెలూరు,
9-4-56

నా ఆరోగ్యం బాగానే వుంది. నీ ఆరో

భర్త:—నా క్లాస్ మేట్ శంకరావు నిన్న కనిపించాడు. వాడికి పెద్ద ఉద్యోగమైంది గదా, అందుకని నాకంటే గొప్పవాణ్ణి గాబోలు, నేను పలకరించినా పలక్కుండా వెళ్లిపోయాడు.

భార్య:—ఏడిశాడు, వాడి మొహం. చవట, పెగవ, పెళ్ళాం చేతులో కీలుబొమ్మ. వాడు మీకంటే గొప్పవాడిని ఎలా అనుకుంటాడు?

అదృష్టమైన పిల్లవాడు! తెలివైన తండ్రి!

ఆనందంతో కేరింజు కొడుకున్న పిల్లవాడు—
వాని శర్మి ఎల్లప్పుడూ జాప్సన్స్ బేబీ పౌడరు
కొనును. అది మెత్తగా, చల్లగా ఉండి ఆ లేత
చర్మమునకు ఎంతో హాయి నిచ్చును!

Johnson's

జాప్సన్స్ బేబీ పౌడరు

ఉచితము: పిల్లల వారకలను గురించిన
ఉచిత యింగ్లీషు పుస్తకము కొరెని ద్రాయండి.
డివిజన్ శర్మి శర్మికు ఉపయోగపడే విషయ
ములు ఎన్నో ఉన్నాయి.

జాప్సన్స్ & జాప్సన్స్

పి.సి. బాక్స్ 1976, డిపార్ట్మెంట్ 22 యు.
బొంబాయి

J. B. 3022

ఉత్తరాల

ఉదంతం

శ్యాం బాగ్గత్త. ఇక్కడ నీవు లేని లోటు
కనపడకుండా పంతులమ్మ సాయం చేస్తూంది.
మొన్న నాకు జ్వరం వస్తే మందు కూడా
యిచ్చింది. మీ అమ్మ ఇష్టప్రకారం వుండి
రావలసింది. —నీ మూర్తి.

* * *

(ప్రియమైన శ్రీవారి మదరాసు,
పాద సన్నిధికి— 11-4-56

మీ వరణదాసి నమస్కరించి వ్రాయు
వది. నా మనస్సేమీ బాగుండటం లేదు.
మిమ్ములను విడిచి ఉండలేకపోతున్నాను.
వద్దామంటే పదిగోజులదాకా వుండి
గోజు లేదు...నా హృదయం ఎందుకో
మిమ్ములను చూడాలని తిహతిహలాగు
తోంది మీగు రమ్మంటే వచ్చేస్తాను మీ
లేఖకే నిరీక్షించే మీ గోజి.

* * *

రాణికి— నెల్లూరు,
18-4-56

నేను పంతులమ్మ కలసి నీకు వచ్చే చిర
తేచ్చాము పంపుతున్నాను. అందింట్లు
వ్రాయవలసింది నీవు ఇప్పుడు రావద్దు
—నీ మూర్తి.

* * *

(ప్రియమైన శ్రీవారి మదరాసు,
పాద సన్నిధికి 20-4-56

నేను బయలుదేరి వస్తున్నాను. 28-వ సెటి
రెలు దగ్గరకు రావలసివది. —మీ రాణి

* * *

రాణికి— నెల్లూరు,
22-4-56

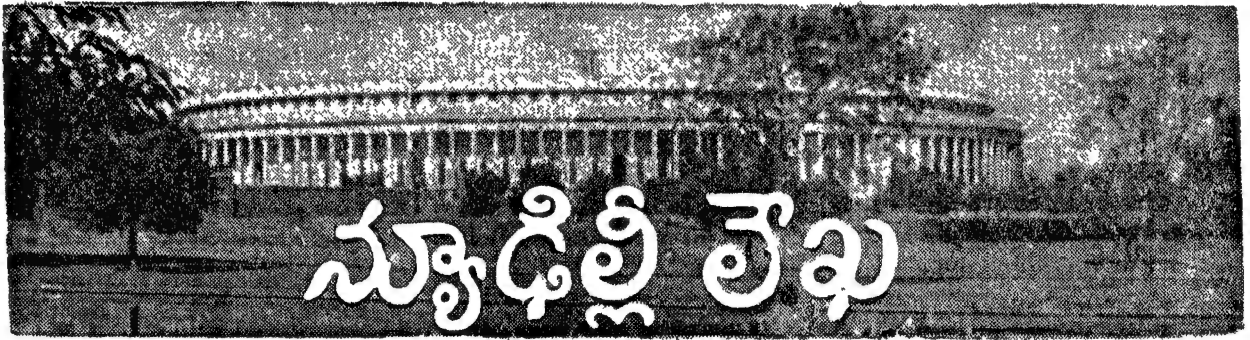
నేను, కొందరూ, పంతులమ్మ 26 వ
లేదైన హంపీకి పోతున్నాము. నేను వచ్చి
ఉ త్తరము వ్రాసినంతవరకూ రావద్దు. చిరం
జీవికి ముద్దులు. —నీ మూర్తి.

* * *

25-4-56 క లేదైన తిమ్మిట్టి వెంట
బెల్లుకుని వచ్చిన రాణి, 'ఎమిండి పంతుల
మేది' అని అడిగింది 'పంతులమ్మా! ఆమె
నిన్న నే యిల్లు ఖాళీచేసి వెళ్ళింది' అని
మూర్తి తిడుముకోకుండా చెప్పేగాడు.

మ్యూజిల్లీ లెఖ

ఎన్నికలు దగ్గర పడుతున్న కొద్దీ, ప్రజల డబ్బుతో విదేశాలు మాసిరావాలనే ఉద్యమం బాగా పుంజుకుంటోంది. మంత్రులు, పార్లమెంటు సభ్యులు పంచెకెక్కి ప్రజాధనాన్ని త్యాగం చెయ్యడానికి ఉబలాట పడుతున్నారు. పార్లమెంటు సభ్యుల్లో కనీసం 15 మందిని వెంట బెట్టుకుని పీకలుక్కి ఆసంతోషం అయ్యిందా? మాన్ సేతుంగ రాజ్యానికి బతులేదు తున్నాడు. సాయుధ సెన్యాలనుండి మరో బృందం కూడా చైనా బయలు దేరుతోంది.

వ్యవసాయ దారులతో కొన్ని చర్యలు జరిపిన తరువాత వ్యవసాయకాళు మంత్రి డా॥ పంజాబ్ రావ్ దేశ్ ముఖ్ ఒక బృందాన్ని వెంట బెట్టుకుని సోవియట్ రష్యాలలో సహకార ఉద్యమం ఎలా ఉందో మాసి వద్దామని పోతున్నాడు. ఆయన బృందంలో ఢిల్లీ రాష్ట్ర అభివృద్ధికాళు మంత్రి చౌధురీ (బస్కా) సకాక్ (ఈయన మంత్రిత్వం అక్టోబరు 31 తో అంతం కాబోతోంది) కూడా ఉన్నారు. డా॥ దేశ్ ముఖ్ సహమంత్రి శ్రీ కృష్ణప్ప ఈ మధ్యనే చైనా వెళ్లి సేన్య విధానాను, ముఖ్యంగా సహకార ఉద్యమాన్ని పరిశీలించి వచ్చారు. డా॥ పంజాబ్ రావ్ దేశ్ ముఖ్ రష్యానుంచి తిరిగి వచ్చాక ఆయన బృందమూ, కృష్ణప్పగారి బృందమూ కలిసి సహకారోద్యమమీద బృందగోష్ఠి జరుపుతారట. బహుశా ఈ గోష్ఠి దక్షిణ పసిఫిక్ ద్వీపాల్లో ఎక్కడన్నా జరిపితే బాగుంటుంది. ఆ ద్వీపాలకు ఇంతవరకూ ఏ భారతీయ ప్రతినిధి వరకూ వెళ్ళలేదుగా మరి!

వెళ్ళే వారు

రష్యా వెళ్ళి, సోవియట్ నిపుణులను కొందరిని దిగుమతి చేయించాక, పండిట్ కేశవరావ్ మాలవీయ కెనడా, అమెరికా, హాలెండ్, బ్రిటన్ లలో మూడు వారాలు పర్యటించి వద్దామని వెళ్ళారు. పండిట్ మాలవీయ తన కార్యదర్శి శ్రీ రామస్వామిని మాత్రం తన కాళు ఆస్వర్యంలో వదిలి మిగతా ఉద్యోగులందరినీ వెంట బెట్టుకుని వెళ్ళారు. ఈ బృంద సభ్యులు పెట్రో

నూ పరిశ్రమను, పెట్రోలియం దిగ్గజాను పరిశీలిస్తారని ప్రభుత్వ ప్రకటన తెలుపుతోంది. పదిహేనురోజులు కెనడాలో ఉండి మిగతా వారం రోజులూ అమెరికా, బ్రిటన్ హాలెండులలో పెట్రోలియం పరిశ్రమను, చల్లాలను తుల్యంగా పరిశీలించేసి వీరు చక్కా వస్తారు!

మరి ఇంతమంది ఇలా విదేశాలకు వెళ్ళి పోతుంటే విద్యాకాళు ఉగుమంటుందా? మాలానా ఆజాద్ రష్యాకొక ప్రతినిధి వర్గాన్ని పంపిస్తున్నారు. ఈవరానికి వాసుకును ప్రాఫెసర్ హుమయూన్ కబీర్. అందులో పదికొండుమంది (అఖిర్ వింగులో విసుక్రిస్తుతో కూర్చున్న వారికి ఒకడు తిక్కులగా) ఉంటారట. శ్రీమతి రాజకుమారి అమృతికార్ లాగానే ప్రాఫెసర్

శ్రీ కృష్ణ

(ఆంధ్రపత్రిక విలేఖరి)

కబీర్ ఫార్దునిధి సంస్థ వారి అభిమాన పాత్రుడు కావడం చేత ఇప్పుడాయన కమ్యూనిస్టు రష్యా వెడితే ఆసంస్థవారు విసుగుకుంటారో మాడాలిందే.

అన్నట్లు శ్రీమతి రాజకుమారి రష్యా, చైనా, అమెరికా, యూరప్ లలో విహరించి చదువు పూర్తి చేసుకోవడానికి అన్వేరియా వెనుతోంది.

మాలానా ఆజాద్ కాళువారు విద్యార్థుల ఉపాధ్యాయుల బృందం ఒకదానిని పశ్చిమాసియా కేళాలకు, మరో విద్యార్థి బృందాన్ని ఆఫ్రికన్ దేశాలకు పంపించాలని సంకల్పించారు.

వెళ్ళని వారు

ప్రధాన మంత్రి ప్రధాన వ్యక్తిగతక ఆయన్ని మినహాయ్దాం మిగతా కాబినెట్ మంత్రులు, కాబినెట్ హోదా లేని మంత్రులు, డిప్యూటీ మంత్రులు, పార్లమెంటరీ కార్యదర్శులు, (ఈ క్రిందివారు మినహా) అందరూ ఎప్పుడో ఒకప్పుడు దిర్గాగా ప్రజాసం

జీయూ వేసుకుని విదేశాలు వెళ్ళి వచ్చిన వారే. కొందరు బోలెడుపాద్య వెళ్ళివచ్చిన వారే. అసలు వెళ్ళనివారు వీరు:—

రక్షణ మంత్రి డా॥ కైలాసనాథ్ కట్టూ. ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ టి.టి. కృష్ణమాచారి. హోం మంత్రి పండిట్ జి. బి. పంత్. నీటి పారుదల కాళు మంత్రి లాలాగుల్వార్ లాల్ నందా.

కార్యక మంత్రి శ్రీ ఖండూ భాయ్ కేకాయ్

రైల్వే, రవాణాకాళు మంత్రి లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి

పునరావాసకాళు మంత్రి శ్రీ మెహర్ చంద్ ఖన్నా.

జూనియర్ మంత్రుల్లో డిప్యూటీ మంత్రి కాక ముందు శ్రీ బి.ఆర్. భగత్ పని బావుం డేదీ ఇక బారతదేశం మతాతీత రాజ్యం కదండీ అందుచేత షోకజ్ ఉల్లా అన్నాడి పని కూడా బావుంది ఆయన పశ్చిరాజ్య సమితికి, అంతర్జాతీయ కార్యక సమితి సహ వేళాలకు హాజరయ్యాడు. ఇప్పుడు ప్రధానితో కలిసి సావుదీ అరేబియా దిశకున్నాడు. నూయజ్ సమస్య రాకముందు మిగ్గ ప్రాచ్యదేశాలకు వెళ్ళి తీరంగా ఏపేవ పరిశీలించి వచ్చిన డా॥ సయ్యద్ మహమద్ కూడా ప్రధానికి 'తోడు నీడ'గా వెడ తున్నాడు.

డల్లెన్ కు ఇస్తామే

భారతదేశపు మతాతీత దృక్పథం చాణక్య రాజనీతి మాసి (బ్రిటను అమెరికా) వేర్పాకోవలసింది ఎంతైనా ఉంది. మనదేశ మతాతీతం కనుక వాళ్ళు హిందూ షోకని చుర్రను, హిందూ రాయబారులను పంపిం నక్కలేదు. కాని ముస్లిం దేశాలను అర్థంచే కొనడానికి ముస్లిం దేశాలకు ముస్లిం రాబారులనే పంపిస్తే బావుంటుంది. డల్లెన్ ఇస్తాం మరిం ఇప్పించి ఉంటే నూయజ్ సమస్య తేలిగా పరిష్కారమయ్యేదిగదా ప్రధాని నెహ్రూ సావుదీ అరేబియా వెతున్నాడు గనుక ఆరబ్ రాజకీయాల్లో ఆ నకి సయద్ మహమద్, షోకజ్ ఉల్లాతర్ని ఇస్తారు.

ఇదివరలో సావుడీ అరేబియా రాజు ఢిల్లీ రావడానికి ముందు, భారత విదేశాంగ కార్యాలయంవారిలో తనను మహాత్మా గాంధీ సమాధివద్దకు తీసుకు వెళ్ళుటలాంటి ఇస్తామి వ్యతిరేక కార్యక్రమం ఏమీ తలపెట్టవద్దని గట్టిగా చెప్పారట. అదేసిద్ధాంతం కొంచెం బాడిగించి, నైహూనెంటు వెళ్ళే ముస్లిం మత గుల సెనగినీ మక్కాకు ఆహ్వానించదని మనం ఉపహించవచ్చును.

ఇంతకీ చెప్పవచ్చినదేమిటంటే ప్రజాధనం రూబరా, విదేశీ ద్రవ్యమారకం తిరుగు దలా దారుణంగా ఉన్నాయి.

అక్టోబరు 2న తేదీ మహాత్మా గాంధీ జన్మ దినం. భారతదేశమంతటా, ముఖ్యంగా ఢిల్లీ లో గాంధీజీ ఉపదేశాలు వారం రోజుల పాటు ప్రతిస్పందిస్తాయి. ఉదాహరణకి, అంబర్ చరఖా, ఇద్దరు, గోవు నిషేధం మద్యనిషేధం ఏదైనా తీసుకోండి. అమ్మి టిక్ గాంధీజీ చేయమ వివ్వలవిడిగా అల్లు పెతుతున్నారు. కాని ప్రజాధనాన్ని రూబరా చెయ్యరాదని గాంధీజీ చెప్పినా మౌనంగా ఎవరికీ జాప్యం ఉన్నట్లు లేదు.

లోగడ నేను చెప్పినట్లు రెండేసి రోజులకు అయిదుగురు చొప్పున అంటే రోజుకి రెండువేల మునుషుల చొప్పున ప్రజాధనం స్వంతిధనంగా భావించి విదేశీ విహారాలకు వెతుకున్నారు. ఈ రెండువేల మునుషులకి కై! విదేశీ విహారాలు జందాబాద్!

ఉద్యోగాలకు గాలాలు

ఈమధ్య పార్లమెంటులో కొంచెం అల జడి కలలేగింది. అలజడి మరేంకాదు— కొందరు ముస్లిం సభ్యులు ఆదేశితవిధానా చేసే సంయుక్త ప్రకటనపై మళ్ళీ చేశారు. కాశ్మీర్ లో పాకిస్తాన్ కలగజేసుకోవడని వాల్లకోరిక. వారి కోరిక ఇంత అర్థంబుగా ఎందుకు పుట్టిందో తెలియజేస్తాను.

నిజం చెప్పాలంటే ఈ బాధకు ప్రకటనలన్నీ కలుకంటే ఎక్కువ. ఈ ప్రకటనల నిచ్చేటట్లు ఎక్కి పైకి రావాలని ప్రకటనదారుల ఉద్దేశం. ఇద్దరు ముస్లిం భాయిలు కొంతకాలంగా ఉద్యోగాలకు గాలాలు వేస్తున్నారు. వీరు ప్రధానమంత్రి దృష్టి వాకరించడానికి అప్పడప్పుడు తొందరగా సంయుక్త ప్రకటనలు చేస్తూ ఉండడం పరిపాటి. కాని వారి దురదృష్టవశాత్తు పార్లమెంటులోని ముస్లిం సభ్యులందరూ ఈ ప్రకటనలపై సంతకం పెట్టడం ఎప్పుడూ జరగలేదు. పార్లమెంటులోని కాశ్మీర్

సాదీ అరేబియా పర్యటనకై వెళ్ళిన ప్రధాని నైహూన.

ముస్లిం సభ్యులెవరూ సంతకాలు పెట్టలేదు. ఇతర ముస్లిం సభ్యులు అంతే. పాకిస్తానీ పత్రికల ఢిల్లీ విలేఖరులు ఈ సదనకొకం బాగా ఉపయోగించుకుని, సంతకాలు పెట్టించడంకోసం భారత్ ప్రభుత్వం బోలెడు ఒత్తిడి చేస్తోందని ఆరోపణ చేశారు.

అసలీ ప్రకటనల కిప్పుడేం అవసరం వచ్చిందని? కాశ్మీర్ పరిస్థితిలో విపరీత పరిణామాలేమైనా కొత్తగా బయలుపడేరాయనా? ఒకటి నిజం పాకిస్తాన్ కాశ్మీర్

వ్యవహారాల్లో బోకర్లం చేసుకోవడం మానకపోతే భారతీయ ముస్లిములు నాయరూపాలు లేకుండా తుడిచిపెట్టబడతారనే భయం ఒకటి బయటివాళ్ళకి కలిగించినట్లు అవుతుంది. భారతదేశంలో ఇస్తామిస్థాన్ ఒకటి మొలుచుకొచ్చి నట్లవుతుంది.

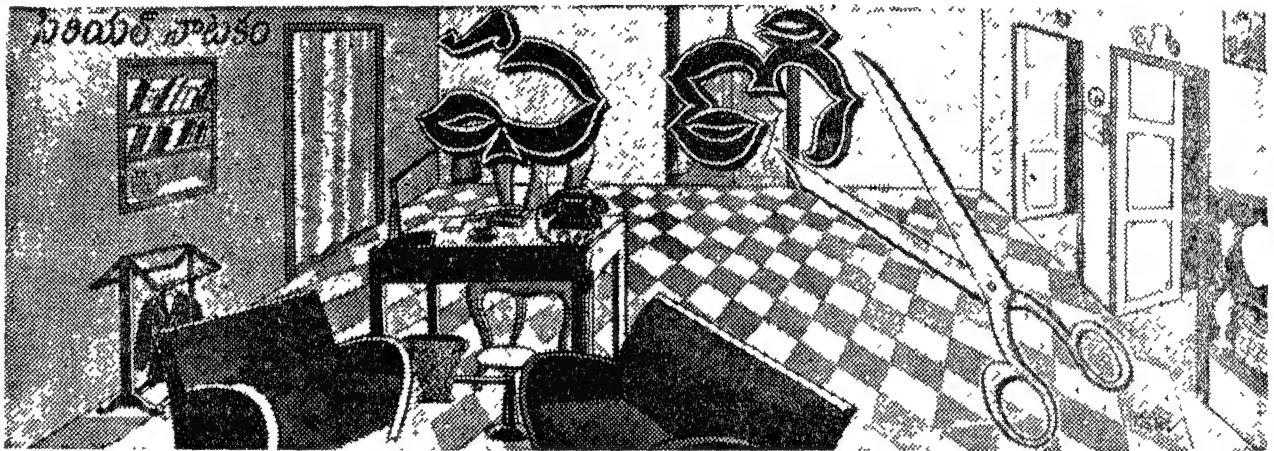
పదిహేనేళ్ల కిందట ఇద్దరు అమెరికన్లు వ్రాసిన ఒక గ్రంథంపై ఈమధ్య జరిగిన అంతాశనను తెరవెనుకనుంచి నిడిసించినది నాయ భారతీయ ముస్లిములకు ప్రాతినిధ్యం వహించే జమైయత్ ఉల్ ఉలేమా ఇ హింద్ సంస్థ అని తెలిపాయింది. ఈ గ్రంథం భారతదేశంలోని ముస్లిముల మనస్సుల వెంటగా నొప్పించిందో ప్రధానమంత్రికి తెలియపరచడానికి ఏర్పడిన ముస్లిముల బృందంలో ఒక హిందూ మహిళకుడా చేరడం విచిత్రంగా ఉంది. ఈ మహిళారత్నం ముస్లిముల గూండా చర్యలను, భారత పతాకం, హిందూమత గ్రంథాలకు ముస్లిములు చేసిన అవమానాలను ఎప్పుడూ నిరసించక పోవడం మరీ విచిత్రం!

మతావేళాలను సమర్పించాలని కాదు నేననేది. భట్టాజ పొగడలనే నేను నిమగ్నించేది. ప్రధానమంత్రితో, ఫలానా మంత్రితో మెప్పించి ప్రైవేటువారి వారికి నచ్చే విధంగా ప్రకటనలు చేసే వ్యవస్థలు లనే నేను నిమగ్నించేది. నైనా వెళ్ళివచ్చి ప్రకటనా ప్రకటనలు చేసే గొంతుకు మంచి ఉదాహరణ.

అంతర్జాతీయ యువజన సమితి కార్యదర్శి గోశాధికారి అయిన శ్రీ హెన్రీ గ్రెగ్గర్ ఆగస్టు 17న మద్రాసు వచ్చిన సందర్భంలో స్థానిక యంగ్ మన్స్ క్లబ్ ఆమె గౌరవార్థం ఉద్దేశించి (రాయపేట) లో విందు చేశారు. ఈ విధింతో గ్రెగ్గర్ సతిహారం వేస్తున్న వారు శ్రీమతి విక్టర్ ఎ. చంద్రన్.

(రెండో అంకం తరువాయి)

పద్మ: పోనుతీసుకుని హలో అమ్మాను. అంతలోనే వెనకనుంచివచ్చి నన్ను ఎటాక్ చేశాడు. ఆ తెరలవెనక దామ్మపివుంటాడప్పటిదాకా. ఏదో నా మెడచుట్టూ వేసి -

జా: ఏదో అంటే?

పద్మ: ఏమిటో మరి గుడ్డిపీలికలావుంది - రిబ్బన్ - నేకే లెయో -

జా: ఊహ సరే తిర్యాక ఏమైంది?

పద్మ: నన్ను 'జే.బులు'మీదకు తోశాడు. నేను గిలగిల కొట్టకున్నాను. ఆప్పుడే నా చేతికి కత్తెర తగిలింది -

జా: మామూలుగా కత్తెర ఎక్కడి

ఉంటుంది దసలు?

పద్మ: ఆబుట్టలో.

అందులోనా అల్లిక దారాలు, కుట్టుపని సామాన్లతో బాటు వుంటుంది రాత్రి

కటింగ్స్ తియ్యడానికి తీసి ఇక్కడే మర్చిపోయాను.

జా: ఊహ... అసలు మీరే గొడవ జరగంగానే మా కంకురు ఫోన్ చెయ్యలేదండీ?

[ఫణి పద్మ కింకంక క్షీణంల మాడటం చూస్తాడు. ఒక్కక్షణం ఇద్దరూ ఒకరి నోకకు మామకుంటారలా]

పద్మ: (ఫణి తీన్ను చెప్పమన్న సంగతి గుర్తుచేసుకోడానికి (ప్రయత్నిస్తూ) చేద్దామనే నా వ్రుద్ధితో. కానీ లైనులో మావారి హస్తాన్ని సంగతి అర్థమైంది. వారు మీకు ఫోన్ చేస్తారా అని నే న్నూకుకున్నాను.

[ఫణి నెత్తిమీదనుంచి ఓభారం దిగి పడింది]

జా: పోనీ - అథవం ఓ డాక్టర్ని పిలిచామని మీ కనిపించలేదా?

పద్మ: డాక్టరెందుకు?

జా: ఆ మనిషికి గాయం అయిందికదా -

పద్మ: గాయమేమిటి. మనిషి చచ్చిపోతే!

జా: (తపీగా) అతను చచ్చిపోయాడో లేదో అప్పుడే మీ కలా తెలుసు?

పద్మ: నేను ... నాకు ... ఆమాత్రం అర్థంకాదు?

జా: నాడి పట్టుకు చూశారా?

పద్మ: లేను.

జా: నుండేమీద చెయ్యి పెట్టి చూశారా?

పద్మ: (విసిగింది - కోపం వచ్చింది - అసహ్యం వేసింది) లేను - ఎవరోకనా ఇట్టే అర్థమైపోతుంది అతను చచ్చిపోయాడని! మిశిగుడుపడి రెప్ప ఆర్చకుండా చూస్తున్న ఆ కళ్ళవంక ఒక్కసారి మాస్తే చాలు -

ఫణి: మరలా వచ్చాడంటారు?

[ఇన్స్పెక్టరు హాల్ గుమ్మం కేకి వస్తాడు]

జా: (నెమ్మదిగా) వాడు ఈ గుమ్మం లోంచే వచ్చాడని మా నమ్మకం.

[తలుపు కొద్దిగా తెరిచి మళ్ళీ చిన్న క్లికతో మూసేస్తాడు]

ఫణి: కాని-ఆ తలుపు తాళం వేసివుంది ఇన్స్పెక్టర్! నేనూ కంకరం రాత్రి నాలుకానికి వెళ్ళా నేనే తాళం వేసి వెళ్ళాను.

జా: ఈ తలుపు తెప్పి తాళం చేతులున్నై?

ఫణి: రెండు. నా దగ్గరొకటి, నా భార్య

దగ్గరొకటి వుంటుంది

(పద్మ వైపు తిరిగి)

పోనీ నే నెళ్ళి న

తిర్యాక ఆ తలుపు

నున్నేమై నా తీసి

మళ్ళీ తాళం చెయ్య

మాతృక: ప్రెడరిక్ నాట్

అనుసరణ: ప్రఖ్య శ్రీరామమూర్తి

జా: (నిందాగర్భితంగా) అంటే అతని మొహం చూశారన్నమాట మొత్తానికీమీద!

పద్మ: (అసహ్య కోపంతో) అతనికళ్లే చూశాను. అతని మొహం నాకేం కనిపించలేదు.

ఫణి: ఇనుగో ఇన్స్పెక్టరుగారు! నా భార్య అతన్ని అంతకు ముందే పట్టుకుని యెరగనిన్న మాట ఖాయం. ఎంకు కవనసరంగా దాన్నలాఉక్కిరి బిక్కిరిచెడతారు? ఇంకేమైనా అడగాల్సింది వుంటే అడగుకురూ.

[ఇన్స్పెక్టరు ఒక్కక్షణం ఫణి వంక, మరోక్షణం పద్మవంక చూస్తాడు. మళ్ళీ ఫణి వైపు తిరుగుతాడు]

జా: ఆ మనిషి రాత్రి లోపలి కలాపనే కించాడని మీ అభిప్రాయం?

ఫణి: ఇంకలా వస్తాడు? హాల్ తలుపు తాళం వేసివుంది. తోటతలుపు గడియే ఎలాగో తీసుకుని వచ్చివుంటా.

జా: వాడు తోటలోంచి రాలేదు.

డం మర్చి పోయావా?

పద్మ: లేదండీ, నే నవ లాచాయ ల కే పోలేను.

ఫణి: (ఇన్స్పెక్టరుతో) అసలు వాడిలే వచ్చాడని మీ కంత నమ్మకం ఎందుకనండి?

జా: తోట వాకిలి బలవంతంగా తెరిచిన చాయలేవు. గడియ అసలే విరిగి లేదు. అదీ గాక రాత్రి కొద్దిగా వాన కురిసింది. వాడు తోటలోంచి వచ్చి వుంటే కాస్త కాకపోతే కాస్తా నా బురద అయి వుండాలి.

కాని ఆ బురద మరకలు బైబుకరం డాలో మీ గుమ్మం ముందున్న పీచు మీద వున్నాయి దానికి తోడు ఆ పట్టా తాలూకు పీచు వాడి బూట్లకు కొద్దిగా అతుక్కుని వుంది కూడానూ.

ఫణి: ఏలేమటుకు? వాడు తాళం ఎలా తీసుకు రాగలడు? అదీ నవ గల గోటి లేను గదా!..... ఒక్కక్షణం ఆగండీ. ఇవ్వపర్లమైందనుకుంటాను. (పద్మతో) నీ

హండ్ బ్యాగ్ ఓసారి పోయింది — నీకు జ్ఞాపకం వుందా?

పద్మ : అవును...

ఫణి : అప్పుడు నీ తాళం చెరి కూడా ఆ బ్యాగ్ లోనే వుందా?

పద్మ : వుండగాని మళ్ళీ దొరికినప్పుడు తాళం చెరితో బాటే దొరికిందిగా!

జా : (ఆ సకితో) ఎమిటది? బ్యాగ్ పోయి దొరికిందా? ఏం బ్యాగ్?

ఫణి : హండ్ బ్యాగ్ నాగ్. మా పద్మ నాంపల్లి స్టేషన్ పోయింది.

పద్మ : తిర్వాత లాస్ట్ పోయింది ఆ ఫీసు వాళ్ళు స్టేషన్ లో దొరికిందని పంపించారు.

జా : ఏమైనా పోయిందా ఆ బ్యాగ్ లోది?

పద్మ : అందులో వున్న డబ్బుం తా పోయింది.

జా : ఇంకేమైనా?

[ఫణి క్రిగంట పద్మని పరికిరించి చూస్తున్నాడు]

పద్మ : (కొంచెం సంకోచించి) ఇంకేం పోలేదు.

జా : (మామూలు గానే) ఏమైనా కాగితాలుగానీ, ఉత్తరాలు గానీ..?

పద్మ : ఊహించండి.

జా : (వున్నట్లుండి చూటిగా) బాగా జ్ఞాపకముందా మీకు?

పద్మ : (నిశ్చయానికాల్సి) బాగా జ్ఞాపకముంది.

జా : అది పోయినప్పుడు మీ తాళం చెరి అందులోనే వుండవచ్చుమట!

పద్మ : అవును కొని మళ్ళీ సంచీవచ్చి వస్తున్న తాళం చెరితో సహా వచ్చింది

ఫణి : కాని ఆ డబ్బు కాజీసినవాళ్ళే మరో మాగుతాళం చెరి కూడా చేయించుకుని ఉండవచ్చు.

జా : చివరికి సంచీ ఎక్కడ దొరికింది? పద్మ : నాంపల్లి స్టేషన్ లోనేనట.

ఫణి : కాని చాలాగోజుల తిర్వాత దొరికింది. ఆలోగా నేమాగుతాళం చెరి చేయించి అసలు తాళం చెరి మళ్ళీ సంచీలో పెట్టేసి వుండొచ్చు.

జా : మాగు తాళం చెరి చేయించినా వాడు దాన్ని తీసుకురాజేమిటి? తెచ్చేవుంటే అది వాడిజేబులో మాకు దొరికితే వుండాలిందిగా! కాని అదికాదుగదా అసలేతాళం చెరి వాడి జేబులో దొరికలేదే మాకు!

ఫణి : ఐస్... నితే మళ్ళీ మొటికొచ్చాడెన్ని మాట!

జా : ఉహూ లేను... ఆ... మీరతనిని కాచివుడా స్టేషన్ లోనా చూశానన్నా?

ఫణి : అవును.

జా : నాంపల్లి లో కానుందా?

[ఫణి ఒక్కక్షణం ఆలోచిస్తాడు.]

ఫణి : అయివుండొచ్చు (ఏదోకట్టి తొందరగా పద్మనంక తిరిగి) నీ బ్యాగ్ ఎప్పుడు పోయిందన్నది? మనం చెంగ్వెరెడ్డి యింట్లో పెళ్ళికి పోయిన రోజు జాకదూ? అవును. ఆనాడే! అది నాంపల్లి ఇప్పుడు జ్ఞాపక మొస్తోంది — నేను చూసినప్పుడు పోట్ ఫోటోమీద టీ తాగుతూ నుంచుని వున్నాడు!

జా : (పద్మతో) మీ బ్యాగ్ పోయింది కూడా అక్కడేగదా?

ఫణి : అవునుగదే! (పద్మతో) నేను

నీతో కూడా అన్నట్లున్నాను కను పద్యం-మా కాలేజీ మేట్ లాగా వున్నాడనో యేహ్—

పద్మ : నాకు జ్ఞాపకంలేదు.

[ఫణి ఇన్ స్పెక్టర్ నంక చూస్తాడు. ఇన్ స్పెక్టర్ పద్మనంక చూస్తున్నాడు.]

జా : మొత్తానికి హండ్ బ్యాగ్ కి వాడికి ఏదో సంబంధం వున్నట్టే తోస్తోంది... ఆలోచిద్దా... అన్నట్లు — సంచాయతీ జరిగే గొప్పగానే మీ యిద్దరూ వాడూలం ఒకటి ఇవ్వాలి స్టేషన్ కికి చాలాదగ్గర. ఓసారి మీగు అక్కడకు రావాల్సి వుంటుంది పద్మకు.

[హాటతలుపు తీసిన కబం. ఫణి వల్చి తలుపు తీస్తాడు. శంకరం వస్తాడు.]

శం : నుడేమార్నింగ్ మిస్టర్ ఫణి! చాలా పద్య! (ఇన్ స్పెక్టర్ చూస్తాడు) ఏమిటి ఊరంతా గగ్గలాగా వుంటుంది?

ఫణి : నుడేమార్నింగ్ శంకరం! (ఇన్ స్పెక్టర్ చూపుతూ) పొగు ఇన్ స్పెక్టర్ జాఫర్. ఇన్ స్పెక్టర్ - ఈయన నాన్నే హతకుశంకరం. మంచీరచయిత. ఈయన నేనూ కలిపి రాత్రి నాటకానికి వెళ్ళింది!

[శంకరం, ఇన్ స్పెక్టరుకరస్పర్శ చేస్తాడు. ఇన్ స్పెక్టరు శంకరాన్ని కొద్దవించి త్రింగా చూస్తాడు]

జా : ఓ! మీరా శంకరంకారం లే!... మీగు రాత్రి ఫణి గారితో వున్నారనక మీగు మాకు కొద్ద సాయం చేయాలనుకుంటాను. నీగు ఫోన్ చేయడానికి పెళ్ళి పప్పుకు టైమింగ్ అయిందో చెప్పగలరా?

[శంకరం ఒక్కక్షణం ఆలోచిస్తాడు]
శం : Yes పదిగంటల ఎలబైమిమూ.

జా : అంత ఖచ్చితంగా ఏలా చెప్పగలరా?

శం : చాలాకం గెండ్ సీను జరుగుతోందన్నాడు. చాలా విసుగావుంది. టైం చూసుకుని ఇంకెంతి నేపు పడుతుందిబాబూ అని ఫణిగార్ని అడిగాను. ఆ వెంటనే ఫోన్ చేసి వస్తానని వెళ్ళాడు.

ఫణి : అవును అప్పుడే వెళ్ళాను.
జా : థాంక్స్ సార్. ఆ ఫోను ఆప్పుడు చేయడానికి ఈ విధంగా నాన్నాకిరాంగానే ఎవరో ఆమెను ఎటాక్ చేశారు పాపం.

శం : అంతే... [ఫణితో] మీగు రాత్రి ఫోను చేసింది ఇంటికా?

ఫణి : అవును.
శం : అదేమిటి— నాతో అవటం మీ ప్రాప్తిలగుగారికి ఫోను చేసినస్తాననికదూ?

పద్మ : (వున్నట్లుండి ఫణివల్పు తిరిగి) ఆ-అవునండీ ఇంకాక మిమ్మల్ని అడగబోయి నుర్చేపోయాను కూడానూ— ఇంతకి రాత్రి మీ గెండుకు ఫోను చేశాను?

[అందరూ ఫణివంక తిరుగుతారు]

హృదయ మీ ఆద్యప్రసంగం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోవునదిన్నీ, నీ సరియైన వర్తన గురించినీ నీవు తెలుసుకోవ గోరినట్లుంటే ఒక హృదయ కార్డు వైస్ నీ కిషముగు ఒక పుష్పము పేరున్నా, నీవు వాయు శక్తి, వేళ వివరములన్నూ, నీ సరియైన చిరునామాయన్నూ వెంటనే వ్రాసిపంపుము. జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు కొద్ది వ్రాసిన యిది లగాయతు 12 నాసములలోను నీ యొక్క అస్పష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, ఏ కృతకారములో నీకు జయముకలుగును నీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచి చెడలు, చూపులు, ఆరోగ్య విషయము, సరళక గనుమను, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాభరీ, అకస్మాద్యధిక మొదలగువానిని గురించి స్పష్టముగా మానవారిగా వ్రాసి గు. 1-4 0 కు మాత్రము వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. వార్తలు ప్రసక్తం) గుప్తగ్రహము లేనవా వున్నయెడల శాంతి చేయు విధానం కూడా తెలుపును చేయవలసిన వివరములు మా పూర్తివైస్ పంపగును. మేము సంపిని ఫోగటా నీకు త్రిప్తిగా సంపినియెడల తెలుసు నాపము చేయబడును. ఒకసారి పరిక్షించి చూడుము. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషుగా వ్రాయండి

Shree Swami Satyanarain Jyotish Ashram (W. P. A.), NAKODAR (Pb.)

చూడండి!

సన్లైట్
సగంబిళ్ల మాత్రమే
ఈ బట్టలన్నిటినీ ఉతికింది!

అట్లు చేసినట్టిది దాని అధికమైన సురగ!

సన్లైట్
సబ్బు

బట్టలను తెల్లగాను, కాంతివంతముగాను ఉతుకును
S. 242-X54 TL

భారతదేశంలో
కయారువేయబడినది

చామర, గజ్జ మరియు దుబదలకు

అంగుళానికి ఏజెంట్లు :

డి (రేడ్ ప్రమోటింగ్ కార్పొరేషన్.

విజయవాడ - 2. RPC

తెల్ల వెండ్రుకలను పోగొట్టును

రంగులను మంచి మోసపోవద్దు. అది తాత్కాలికము మా సువాసనగల "మన్ మోహిని హేర్ ఆయిర్" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద వద్దతిలో తయారైనది 60సం||ల వయస్సువరకు వెండ్రుకలను నల్లగా వుండును. ఇదిగక మెదడుకు వలపచిప్పును. ఉన్మాదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రానీయదు. "జ్ఞాపక శక్తి" కంటిచూపును సృష్టిచేయును. కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక సీసారు 3-8-0. 3 సీసాలు రు. 9-0-0 సగము నెరసివుంటే ఒక సీసారు. 5-0-0. 3 సీసాలు రు. 12/- పూర్తిగా నెరసివుంటే ఒక సీసారు. 7/-లు 3 సీసాలు రు. 18/-లు

I. D. Gupta & Co. (M)

147, Jhowtala Road, Calcutta - 17.

నారసింహ లేహ్యము

బంగారుతో చేరినది. మేహము నిక్షాక, వివృత్తుల వగైరా హరించి నిరము రక్తివృద్ధి కల్గిండును. 20కు. డబ్బీరు, 3-4-0 పోస్టేజీ అ 1-1-0

పి. పి. పి. అండ్ కో, (ఆయుర్వేద వహజం) పెరిదేవ్ (పోసు) — నల్లూరుజిల్లా.

(బాంచీలు: హైదరాబాద్ & విజయవాడ.

ఫణి

జా: (ఫణి కేసి వస్తూ) ఒక్కక్షణం ఆగండి సార్. లేకపోతే మళ్ళీ మర్చిపోతాను. 10-40కి మీ ప్రాప్తి వెయిటరుకు ఫోన్ చెయ్యడానికి వెళ్ళారు కదూ మీరు?

ఫణి: అవును. ఊలు ముందున్న ఫలిక్ ఫోన్ దగ్గరి కళ్ళాను.

జా: ఐతే మీరు ఇంటికి ఫోన్ చేసే ముందు మీ ప్రాప్తి వెయిటరుతో ఎంతసేపు మాట్లాడారు? గజపతి మరణించిన Correct time తెలుసుకోడానికి అడుగుతున్నాను.

ఫణి: నిజానికి నేనా యే పక్క ఫోను చెయ్యనే లేదనలు. తీరా ఫోను చెయ్యబోయే సరికి సంబరు గుర్తురా లేదు. అందుకని ఇంట్లో నా నోట్ బుక్కులోనో డైరెక్టరీలోనో చూసి సంబరు చెప్పమని నిన్నడుగు దామని నీకు ఫోన్ చేశాను.

పద్మ: అంటే మీ ప్రాప్తి వెయిటరు ఫోను సంబరు అడగడానికా పన్నర్ రాత్రి పన్నెం డింటికి నిద్ర లేపింది!

ఫణి: ఏం చెయ్యను మరి-ఆ తెలిఫోన్ బూత్ లో డైరెక్టరీ లేదాయ్! అదీ గాక నువ్వుకా నిద్రపోయి వుంటావనుకో లేదు నేను. (ఇన్స్పెక్టరు తో) ఆ యే నే మో ఇన్వాలిడ్ తెల్లారం గానే థిల్లికి విమానంలో వెళ్ళున్నాడు. ఒక సంగతి జ్ఞాపకం చెయ్యాలి వచ్చింది. చాలా అవసరమైన విషయం.

జా: ఐతే ఇంతకీ ఆయన కనలు ఫోనే చెయ్యలేదన్నమాట!

ఫణి: లేదు. ఇక్కడ జరిగిన గొడవ వివరంగానే ఇవాళా కాళ్ళూ చేతులూ ఆడలేదు. ఆ సంగతి పూర్తిగా మర్చిపోయాను.

జా: ఐనీ... (శంకరంతో) అ. శంకరం గారూ! వీళ్ళిద్దరూ ఇప్పుడు వా జ్యూలం ఇవ్వడానికి మా గేషనుకు వస్తున్నారు. (నోట్ బుక్కు తీస్తూ) దయచేసి మీ అడ్డనుకొస్తే ఇస్తారా-మళ్ళీ ఓ సారి మిమ్మల్ని కలుసుకోవాలి.

[ఫణి హాల్ నుండి వెళ్ళాడు]

శం: తప్పుకుండాను.

[పద్మ పడకగదిలోకి వెళ్ళింది]

నేను తాజ్ హోటల్ లో

జా: (నోట్ బుక్, పెన్సిల్ లా అందిస్తూ) ఇందులో కొస్తే వ్రాయండి అడ్డను. మీ ఫోను సంబరుకూడా వ్రాయండి.

(శంకరం వ్రాయడం పరిశీలించి చూస్తూ) ఇంతకు ముందెప్పుడైనా ఈ పూర్వాచారా సార్ మీరు?

[అ ప్రశ్న ఎందుకడుగుతున్నాడో శంకరానికి బోధపడదు.]

శం: (రాస్తూ) అ. యేడాది క్రితం ఓ సారి వచ్చానండీ.

జా: ఐనీ, [శంకరం తిరిగి యిచ్చిన

నోట్ బుక్కు, పెన్సిల్ తీసుకొని అడ్డను వంక ఓ సారి చూచి, జేబులో పెట్టుకుంటాడు. ఫణి నుళ్ళి హాల్లోకి వస్తాడు.]

ఫణి: ఏమండీ ఇన్స్పెక్టరు గారూ! జైలు జనం పోగ నారు. వాళ్ళని పంపించే ధురూ మీకు పుణ్యం వుంటుంది.

జా: పంపించిన కొద్దీ పోగ వుతారు వాళ్ళు. మనం ఇలా తోటలోంచి గొడ్డిలమ్యావ వెళ్ళి పోదాం లేండి. అటు వేపు గేటు వుందిగా?

ఫణి: వుంది. కాని అది తాళం వేసి వుంటుందేమో చూసి వచ్చానుండీ.

[ఫణి తోట నాటిలి తలుపు గడియ తీసి తోటలోకి వెళ్ళాడు. అతను వెళ్ళే దాకా ఆగి ఇన్స్పెక్టరు అప్పుడు శంకరం వైపు తిరుగుతాడు]

జా: (కొంచెం దగ్గర సా జరిగి) ఆయన శే మైనా తెలుసా-మీ యివరి గొడవా? మీ మా పద్మావతి గారికి వున్న సంబంధం-?

శం: (ఉలిక్కి పడి) ఏమిటి?

జా: మీరా విడదు ఒక ఉత్తరం రాశారు.

మైదాను నుంచి. (శంకరం తెల్లబోయి నిర్విణ్ణుడై అతని వంక చూస్తూ వుండి పోతాడు) ఆ పుత్తరం రాత్రి ఇక్కడ చచ్చి పోయిన మనిషి జేబులో దొరికింది ఫణి గారి కివ్వవసారం ఎంత వరకూ తెలుసో వాకు లేత కి ఇప్పటి దాకా నేనా సంగతి యెత్తి లేదు. ఆ పుత్తరం అతని జేబులో కలా వచ్చిందో మాకే మైనా తెలుసా?

శం: ఊరే హూరే.

[పద్మ పడక గదిలోంచి వస్తుంది. తల కొద్దిగా సర్దుకుని వుంది. చేతిలో హాండు బ్యాగ్.]

పద్మ: వాళికి?

శం: ఇప్పుడే అలా తోటలోకి వెళ్ళారు.

జా: ఏమండీ-మీరు బ్యాగ్ పాకేసుకున్నప్పుడు ఉత్తరం కూడా ఒకటి పోయిందా?

[పద్మ గుబిక్కిన శంకరం వంక చూస్తుంది]

పద్మ: లేదు.

శం: అది ఆ చచ్చిపోయిన మనిషి జేబులో దొరికిందట!

జా: అది మీ బ్యాగ్ లోంచి పోయింది కదూ?

పద్మ: (ఏమీ చెప్పలేక నీరసంగా తల ఆడిస్తుంది).

జా: మరి ఇందాక అడిగినప్పుడెందుకు చెప్పలేదు?

పద్మ: మా వారికేం తెలిసండీ ఆ గొడవ!

జా: వాడు మిమ్మల్ని బాకే మెయిల్ చేస్తున్నాడు కదూ?

శం: ఇంకేం దాచి లాభం లేదు పద్మా.

[తన జేబులోంచి పద్య తీస్తాడు. పద్య అతినివంక భయంపైనే తాల్చే చూస్తూంది]

పద్య : వాద్దు. వాద్దు శంకరం !

శం : ఇంతకంటే చెయ్యగలిగినదే లేదు. ఇన్నెక్టర్ ! పద్య నేరానిన పుత్తిరం పారేసు కున్నాక ఇవిగో ఈ రెండు చీటిలు రోస్టులో వచ్చాయట !

[రెండు ఆకాశ రామన్న పుత్తిగాలూ తీసి ఇన్నెక్టర్ కు ఇస్తాడు. ఇన్నెక్టర్ అవి చదువుతాడు]

జా : (పోస్టు ముద్రలు చూసి) కిందటి ఫ్రీ బనరిలోని. (పద్యతో) అప్పట్నుంచి మీదగ్గరికి ఎన్ని పార్లు వచ్చా డీమనిషి ?

పద్య : ఎప్పుడూ రా లేదు.

జా : నిజం చెప్పడం—

పద్య : (కోపం వచ్చి) నేను నిజమే చెబుతున్నాను. వాడు వాదగ్గరికి ఎప్పుడూ రా లేదు.

జా : (తొందరగా) మిస్టర్ శంకరం ! మీగుకూడా మాతో ఇప్పుడేవస్తే బాగుంటుంది.

శం : దానికేం, అలాగే.

జా : పద్మావతి గారూ! మీరు వాద్యాలం ఇచ్చేటప్పుడు మరికొందరు పో లీసు అఫీసరుకూడా వుంటారు. మీకు ముందే హెచ్చరిక ఇస్తున్నాను. మీరు చెప్పే ప్రతి మాటా మావాళ్ళు వాసుకోని అవసరమైతే మీకు ప్రతిగా కోర్టులో ఉపయోగిస్తారు. ఇప్పటిదాకా మీరు నాతో మాట్లాడినదంతా మర్చిపోండి. నేనూ మర్చిపోతాను. ఇప్పటికైనా ఈ మనిషిని గురించి మీకు తెలిసినదంతా—రాత్రి అసలేం జరిగిందో అదీ వున్నదన్నట్లు చెప్పండి. మీ రెద్దెనా దానిపై దానికి ప్రశ్నలుస్తే అది బైట పడ్డప్పుడు మటుకు మీపరిసరీ చాలా విషయంగా వుంటుంది.

పద్య : అసలు మీ వుద్దేశి మేమిటో నాకు అర్థం అయ్యేట్లుచెప్తే బాగుండును మీరు.

జా : చెప్తాను. ఈ మనిషిని చంపానని మీరు ఒప్పుకుంటున్నారా.

[ఫణి నిశ్శబ్దంగా తోటలోంచి వచ్చి వింటూ నిలబడతాడు]

అత్తి రక్షణకోసం ఆపని చెయ్యల్సి వచ్చిందని అంటున్నారా మీరు కాని దురదృష్ట వశాత్తూ దానికి సాక్ష్యం ఎవరూ లేదు. మీ వొక్కరినాటే, మేం ఎమ్మీనా నిమృత కాయినా !

ఫణి : ఇంకాలో ఆ పని మృత కానికీ తనక్కడుంది ఇన్నెక్టర్ ?

జా : వాడు దొంగతనానికి వచ్చినట్లు ఎక్కడా ఏ నిదర్శనయూ లేకుండా పోయాడు. వెళ్ళగా మీ భార్యని వాడు బ్రాకెటులో చెల్లున్నా డంటానికి మటుకు కావాల్సి వేసి నిదర్శనాలున్నాయి.

ఈ మంచువలె నున్న క్రీమ్ మీ సౌందర్యమును అధికము చేయుటలో సహకరించును

దీనితో మీ చర్మము మృదువుగ, వహణముగ సుందరముగ ఉండును

... రోపములు కనపడక విష్కళంకముగ ఉండును

మీరు ఎల్లప్పుడూ మనోహరముగ ఉండఁనుకోవడము

వహణమే! అద్భుతమైన పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ వాడె

మరలముగ ఆలా ఉండగలరు.

రోజూ ఉదయము, పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ వ్రైవైన రాసుకోండి.

కొన్ని పెకల్లతోనే అది చూయమవుతుంది! కాని అది

చర్మమును విష్కళంకముగ మృదువుగ చేస్తుంది. శవచికిత్స

పుష్కమవలెనున్న మీ ముఖ చర్మమును అందరూ

ఆశ్చర్యపడుట మీరు గమనిస్తారు!

మొదట మీర పొడద అంటుకుని ఉండేలా చేసే

ఒక అద్భుతమైన పాదనము!

మీరు పొడద రాసుకునేటప్పుడు లేక మేకప్ చేసు

కునే ముందు ప్రతిసారి జిద్ద లేని వ్యానిషింగ్ క్రీమ్

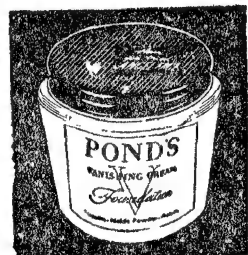
వ్రైవైన రాసుకోండి. అది పొడదను గంబర తరచి

నమంగా అంటుకుని ఉండేలా చేస్తుంది! మంచువలె

మృదు పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్

రాసుకుంటే రోజంతా మీరు

మనోహరముగా ఉంటారు

పౌండ్స్ వ్యానిషింగ్ క్రీమ్

౧. ౨౫

సౌందర్యమును గురించిన వుత్తకము ఉచితము! Lovellier with Pond's అనే

సౌందర్యమును గురించిన మా ఇంగ్లీషు వుత్తకము కావాలని వ్రాయండి. మీ

నహణ సౌందర్యమును ఎలా వృద్ధి చేసుకోవాలనే దానిమీద దీనితో ఎన్నో విషయమైన

సంహాననాయి. ఈ ఎల్లెనుకు వ్రాయండి: జి.వి.ఓ. బాక్స్ నెం. 1812, బొంబాయి 1.

★ ప లీ ★

ఫణి : బాక్ మెయిన్ ?

బా : తోటలోంచి వచ్చాడని మీరంటారు. కాని వాడు వరండాలోంచి-- ఆసింహద్యారంబునానే రైల్వే రాయల్ గాలోపలికి వచ్చాడని మాకు ఖాయంగా తెలుసు.

పద్మ : (గుండ్లలోదకతో) అలా ఎలా కాగలడండీ ? తలుపు తాళం వేసివుంది ! పున్నతాళం చేతులు రెండు. (తన హాండ్ బ్యాగ్ లో వెతుకుతూ) మావారి తాళం చెవి వారిదగుంది. వాడి... ఇదుగో--నాబ్యాగ్ లోనే వుండే !

అధైర్య పడవద్దు

కాన్సైలుమెన్, నిజమైన SEX—

ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకొన్న లక్షణములు (వాయుమా, యింకా వివరాలకు కవచ సందేహి.

డాక్టరు రత్నం నెస్సె (Estd 1904) మలక పేట బిల్డింగ్స్-హైదరాబాద్ -2. (చక్కా క)

తెల్లవెంట్రుక లుండవు

(GOVT REGD)

కంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. అది తాత్కాలికము మా నువ్వనవ "మనీ మోపిని హేర్ ఆయిల్" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద వృద్ధిలో తయారైనది 80వంతుల ఎయిస్సువరకు వెండ్రుకలను నల్లగా వుంచును. ఇదిగారి మెదడుకు చల్లదనము విచ్చును. ఉష్ణదమన, కలవొప్పి వగైరా జబ్బుల రావీయదు. "జ్వాహర కక్తి"ని కంటిచూపును పుట్టిచేయును. కొద్దిగా నెరసివుండే ఒక పీసా రు. 5-0-0; 3 పీసాల రు. 12-0-0; 5 పీసాల నెరసివుండే ఒక పీసా రు. 8-0-0. 3 పీసాల రు. 15/- పూర్తిగా నెరసివుండే ఒక పీసా రు. 7/- అ 3 పీసాల రు. 18/- అ.

Guarantee Supplied on Special request. GENERAL LABORATORIES, (P. W) P. O. Rajdhanwar (H. Bhag).

బిల్లి

మహాపాద సమస్త చర్మవ్యాధులకు అమోఘ చికిత్స

కృతీలాగునెవ పుచిమ

డ్రెస్ రెడ్డికో బానిసాశ్రమము గోపాలపురం రెవెన్యూ తూర్పుగోవాపరిషత్తు

[తీసిమాపుతుంది. ఒక్కక్షణం అవకాశం] బా : అ తే వచ్చి వచ్చి కుక్క ! మీ తే మీ తాళం చెవితో తలుపుతీసి అతన్ని లోపలకు రానిచ్చి వుండొచ్చు.

ఫణి : అది రానిచ్చిందనా మీ అభిప్రాయం ?

బా : ప్రస్తుతానికి అంతకు మించి మరో మారాన వచ్చివుంటానికి అవకాశాలేవు.

పద్మ : నామీనపడి నాగొంతు పిసికయ్యడానికి ప్రయత్నించాడన్నామాదా మీరు నమ్మడంలేనా ?

[చేన్ గొంతు తడుముకుంటుంది]

బా : ఆ గాయాలు మీరే చేసుకోవచ్చు. ఆ తోటలమధ్య అవతలి ట్రై రేవ్ లో రెండు రిబ్బను మధ్యమధ్య ముఖ వేసి దొరికాయి.

పద్మ : దాం తో చే న ను కుంటా ను నాకంశంమట్టా చుట్టి నొక్కయ్యడానికి ప్రయత్నించింది !

బా : ఆ రిబ్బను మీది ! కదూ ?

పద్మ : (మనిషికి బాగా భయమేసింది) ఉహూ

బా : అవ్వమీనని చూకు తెలుసు ! ఒక రిబ్బను కొద్దిగా చిరిగివుంటే రంకుకలియని సిల్క్ దారంతో క్లాస్ మట్టి వుంది కూడానా. ఆ సిల్క్ దారపుబంతి మీ అల్లిక సామాన బుట్టలో చూకు దొరికింది.

[పద్మ హాండ్ బ్యాగ్ తేబులుమీద పడేసి గబగబా ఆటబుట్టదగ్గరకు వెళ్ళి అందులో వెతుకుతుంది.]

పద్మ : (బాగా భయపడిపోయింది) ఏమండీ-ఇంకాలో రెండురిబ్బను వుండాలి. కనిపించవేం ?.....

[ఫణి తేబులు దగ్గరకు వెళ్ళి త్వరత్వరగా ఒక సంబరం ఉయిల్ చేస్తాడు]

ఫణి : (ఉయిల్ చేస్తూ) పోలీసులు తమ కేసులు పెగడంకోసం నాళ్ళ కనుమాన మున్న చోట డెలివరేట్ గా సాక్ష్యం పుట్టిస్తారని వింటుంటే గాని మన మెప్పుడూ మోసియేరగం.

పద్మ : (అతినిగిరికి పరుగు తిక్కెళ్ళి) రాత్రి తెల్లవార్లు నాళ్ళిక్కడే వున్నారు. నాళ్ళే ఆ రిబ్బనుతీసి ఏంచేసినా చేసి వుండొచ్చు.

ఫణి : అంతే అయివుండాలి. ఆ దచ్చి పోయినవాడిబూట్లు పీరుమీద తుడిచింది కూడా పిళ్ళే అయివుండాలి !

[పద్మ శంకరంనైపు తిరుగుతుంది. పోనులోంచి లాయరు రామనాథం గొంతు వినిపిస్తుంది.]

రామ : హలో - రామనాథం స్పీకింగ్.

ఫణి : హలో రామా ! నేను ఫణిని. రాత్రి మాయంట్లో ఒకదొంగ పడ్డాను.

పద్మ : ఎలాకుచేకాడు కూడానా.

రామ : పద్మా ! వెబ్బలేమైనా తిగి లాయా ?

ఫణి : లేదు. ఆమె బాగా శ్రేణుంది గాని ఆ దొంగనుటుకు చచ్చిపోయాడు పోలీసులు ఇక్కడే వున్నారు. నాళ్ళేమో-పద్మ వాడినిదంపాలని చంపిందంటున్నాను

బా : (మధ్యలో అంగురుని) చాలా తొందరపడి మాట బాగుతున్నాను మీరు ! గామ : నాట్ ?

ఫణి : ఆశ్చర్యం చేసాందామా ?... పరే ముమ్మల్ని ఇప్పుడు కేట్ మెంట్ ఇవ్వడానికి ఖైరతాబాద్ పోలీస్ స్టేషనుకు రమ్మంటున్నాను. చాలాయగుని నువ్వు వచ్చేవాకా ఏ సేట్ మెంటూ ఇవ్వమని. చెప్పాను సరాసరి నువ్వక్కడికి వచ్చేస్తానా ?

రామ : వినునిమహల్ వచ్చిపడతాను. పక్కనేం భయపడొచ్చని చెప్పా.

ఫణి : తాంక్స్, నుడే బె.

[ఫణి పోనుదిం చేసి పక్కకి వెళ్తాడు]

బా : మీరు చాలా తొందరబాటు చూసుకుంటు. నాసంతతి మీకు తెలిసిన. ఇంకా ఇక్కన్వేరయి నే రాత్రి మీ భార్యని ఆరెస్టు చేసి వుండేవాడు !

ఫణి : మీ గామా, తం నిదానించినందుకు చాలా కృతజ్ఞుణ్ణి. (పద్మబుజంమీద చేయ్యి వేసి) మరేం ఫరవాలేదు పద్మా ! మన రామనాథంకూడా పోలీస్ స్టేషన్ కు వస్తున్నాడు.

బా : మిగ్గర్ ఫణి ! మీకు నేనోపలహా ఇస్తానా--

ఫణి : తాంక్స్ మాక్కా నాల్సిన పలహా లన్నీ మా లాయరు ఇవ్వాలంటేండీ

[ఫణి, పద్మ తోటనైపు కుమ్మంకోంచి తెలుగు వెళ్ళిపోతారు శంకరం తేబులు మీద హాండ్ బ్యాగ్ చూస్తాడు.]

శం : నీ హాండ్ బ్యాగ్ పద్మా ! (బ్యాగ్ అందిస్తాడు)

పద్మ : ఓ ! అది తీసుకుని ఓసారి అయోమాయంగా గదిఅంతా కలయజూస్తుంది. వెనుదిరిగి తోటలోకి వెళ్తుంది. ఫణి ఓ అడుగు వెనకా తాడు. శంకరం ఆమె వెనకే వెళ్తాడు. ఇన్వెస్టిగేటర్ వల్లిబోతూఅగి ఫణివైపు తిరిగి అడుగుతాడు-]

బా : మీరు కూడా వస్తున్నారాకదూసార్ !

ఫణి : మరి ? తప్పకుండా వస్తున్నాని స్పెస్టిక్ !

బా : (తనలోతాను గొణుక్కుంటు ప్పుట్టు) ఊ - విసీ - అవును - అలాచాల - నేననుకున్నానూ....

[ఇన్వెస్టిగేటర్ తెలికి వస్తాడు. ఫణి ఓసారి గిరుక్కున గదిఅంతాచూసి తోటు తేబులో చేతులు పెట్టుకుని ఇన్వెస్టిగేటర్ వెంకొల తెలికివెళ్ళి తలుపులు దగ్గరిగా లాగి చూసేస్తాడు]

(ఇంకా ఉంది)

19

నమకాలు; చింతకాయలూ

మంచి తాలకు చింతకాయలు రాలవని సామెత; రాయతాయని మన దేశంలో ఒక నమ్మకం.

కొన్ని సందర్భాలలో చింతకాయలు రాలనందువల్ల, వాటిమీద మనుషుల నమ్మకాలే రాలిపోయాయి! చింతకాయలు రాలగా చూచినవారికి నమ్మకాలు గట్టిగా నిలిచిపోయాయి.

బ్రెజుకుమర్గేతం మొదలు కాపం ఇన్స్పెక్షనరకు — తేలుమంత్రం, పాముమంత్రం, చెలిబడి మొదలైన రకరకాల మంత్రాలు ఉన్నాయంటారు. క్షేమశక్తిలో కాపాలకథలు వివేకపోయినా, కనకపోయినా, అంతికి చిన్నరకం మంత్రాల గురించి, వాటి మహిమలను గురించి కథలు వింటునే ఉంటాం.

విూరు ఇవి నిజం అంటారా? ఉత్తికథలంటారా? ఏమన దలమకున్నా దాన్ని రుజువు చేయడానికి మీకు తెలిసిన — జరిగిన కథలూ నిదర్శనాలు సాగ్య ప్రసంగం గా వ్రాసి పంపితే ప్రకటిస్తాము.

* * * * *
“మంత్రాలు; నమ్మకాలు శీరికను” అని స్పష్టంగా కవరుమీద వ్రాసి, ఆంధ్ర వారపత్రిక చిరునామాకు పంపండి.
— ఎడిటర్.

★ మ ర ణ క ా ర ణం ★

ఒక క్షణమొక్కమ! ఆ దేవత ఎలాగ ఆడిస్తే అలాగే ఆడుతున్నాను. ఇందులో నా తిప్పిదం ఏమిఉన్నది? నాకా పనిపిల్లవాడి మీద కోపతాపాలేవీ లేవు. అన్యాయంగా నన్నెందుకు పంచురిస్తావు. నేనెవరికీ ఏ విధమైన అపకారమూ చేయలేదు. కొంచెం విదానించి ఆలోచించిచూడు!”

ఆ మాటలు విని బోయ వాడు వెటకారంగా ఒక పెద్దనవ్వు నవ్వాడు.

“ఎవరో శత్రువులు బాణంవేకారనీ పాపం బాణంచేసిన తిప్పేమీలేదనిచెప్పి బాణం ముక్కులముక్కులు గాఖండించకుండా ఉంటే నేనా రెవరైనా ఉన్నారా? ఎవ్వరో కరవ మన్నారని చెప్పి ఏ పాపము ఎరుగని ఆ పని వాణ్ణి కరచి పారిపోతావా? ఏగా నా తిప్పేమీలేదని వాదిస్తావా? అదిగాక మృత్యుశరతు మీరంతా ప్రాణంతో ఉన్న ఉపకంఠాలు! కనక మీ అందరితలలు చితిక పొడిచివెయ్యవలసిందే!”

అని బోయ మల్లీ ఒరలోని కత్తి పైకి తీయబోయాడు. అంతలో సర్పం మల్లి అడిగింది: “అను! అను! నా ప్రశ్నకు తిప్పగా సమాధానం చెప్పు! ప్రాణంతో ఉన్న ఉపకంఠాలన్నీ ఒకవ్యక్తి చేసిన కర్మల ఫలితాలనుభవిస్తున్నాయా?”

“అనుభవించితీరవలసిందే!” అన్నాడు బోయ గుర్రుంకారంతో ముంకరిస్తూ.

“అయితే ఒక్క ప్రశ్న! యజ్ఞకర్తకు

ఋశ్యకులు ప్రాణాలతో ఉన్న ఉపకంఠాలేనా?” విషసర్పం నిలదీసి అడిగింది.

“బోయకా ప్రశ్న ఎంకురు పుటిందో తెలియలేదు. అందు చేత కొంత విసుగు దలతో సమాధానం ఇచ్చాను:

“కాకేమి? కాదని ఎవరన్నార?”

“యజ్ఞకర్తకు వారంతా ప్రాణ పరికరాలేదా?”

“అవును!”

“అయితే యజ్ఞఫలితం ఋశ్యకుల కందుకు చెందడంలేదు! యజ్ఞఫలితం అంతా యజమానికి చెందలే?”

ఆ ప్రశ్నతో బోయవానినోటిమాటకలుబడి పోయింది. అతనికి ఏమనడాకీ పాలుపోలేదు. ఆ సర్పం శిశువుయరణంలో తన తిప్పిదమేమీ లేదని మృత్యు దేవతే దానికి కారణమనీ మృత్యుదేవత అజ్ఞానిర్యవణంలో తనపాపం పోకదనీ పోదాహరణంగా నిరూపించింది.

ఇక బోయ ఏమని సమాధానం చెప్పగలడు? తనకాలం అలాగే ఆసర్పం కళ్ళ కేసి చూస్తూ నిలుచున్నాడు. అతనికి కదంతా విదో ఒక విచిత్రమైన ఇంధజాలంలా కనిపించింది. ఆ విషసర్పం ఏదో మిషపెట్టి తిప్పించుకుపోవడానికే ఆవిధంగా ప్రసంగిస్తున్నదని అనిపించింది కాని అది చెప్పిన దానికేమీ ప్రత్యుత్తరంతోవలేదు. నేతికత్తి తో దానిని ముక్కుముక్కులుగావరికి వెయ్యడమే దాని ప్రశ్నకొక చక్కని సమాధానం

కాగలదని అనుకున్నాడు. అప్రయత్నంగా అతని చెయ్యి తిరిగి ఒరమీదికి పోయింది.

అంతలో మృత్యుదేవత అక్కడ ప్రత్యక్షమై అతని కెగురుగా నిలబడింది. కాని అతని వైదేనా చూడకుండా విషసర్పంతో సంభాషణ మొదలుపెట్టింది:

“ఇదేమిటి అన్యాయం?”

“దీనిలో నేను చేసిన అన్యాయం ఏమి ఉంది? నీ ప్రేరణవల్ల నే ఆపనివాణ్ణి చంపివే కాని చెప్పాను”

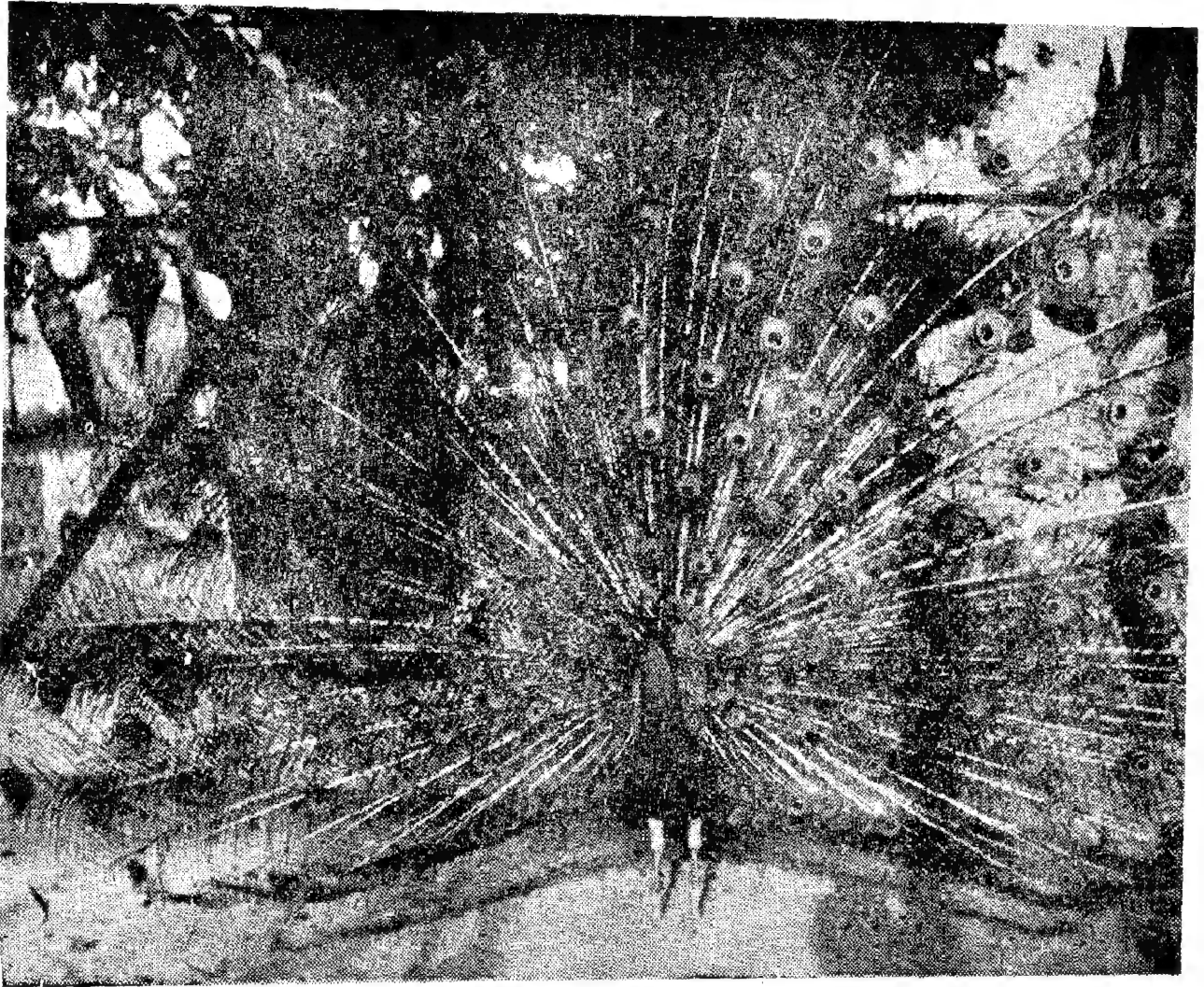
“దీనిలో నేను చేసినదికూడా ఏమీలేదే! అన్యాయంగా ఈ నింజంతా నా మీదికి నెట్టివేశావు! నీవు చేసివేస్తే నేను కూడా మరి ఒకరి ఆజ్ఞ ప్రకారమే వారిధి కృత్యం నిర్వర్తించాను. అంతే! దీనిలో నీవు నేను కూడా అన్యతంత్రులమే!”

“ఓహో! అలాగా! ఎంకుచేత?”

“నేను నిన్నా జ్ఞాపించివేతే కాలపుడు నుకు నన్నీ పని చెయ్యమని ఆజ్ఞాపించాడు. అంతే గాని నే నేపాపము ఎరుగను. అనవసరంగా నన్నెందుకు నిందిస్తావు?”

ఆ మాటలు విని నాగుబాము కొంచెం తమా యించుకుని నెమ్మదిగా సమాధానం చెప్పింది:

“నేను నీమీద ప్రత్యేకంగా మోపిన నింద ఏమీలేదు నీ ఆజ్ఞ ప్రకారం నడుచుకున్నాననీ దీనిలో నాతిప్పిదమేమీ లేదనీ అన్నాను. అంతే! ఈతిప్పిదమెవరిదైతే నా కేమి కానాని ఇంతంతా కాలపురుషుడే చేశాడని నీవంటున్నావు. ఆకాలపురుషుణ్ణి

[భగదగమరిసే కాంతిని చల్ల
కల్లునెమలి కెవరిచ్చారో,
పురి విశ్వతు అది నాట్యమాడగా
తొండవప్పమ్మకు క్షణికిరాదా !] (చింతాదీక్షకులు)

—భావో : వి. పి. శాస్త్రి.

మూతిం నేనెగురు విందించారో దీనిలో
నా తిచ్చేయి లేనిది చెప్పకమే నా
ఉదేశ్యం! ఈ కార్యకారణ భావాల గొప్ప
అంతా నా కెంతకు!"

ఆ సంభాషణ వినిగానే భోయ కంఠో
ఆశ్చర్యం వేసింది! ఆ పసిపిల్లవాణి ఆ నామే
కలిచింది. వెంటనే ఆ పిల్లవాడు చని
పోయాడు. కలిస్తూ వారి కెవరికైనా ఆ
విషయం విన్నవం గా తెలిపిపోయింది. ఇంక
విన్నవైతే విషయంమీద నానబాటు,

మృత్యువు కలిసి అనానరమైన వాదాప
వాదాలు పెంచుతున్నాయి ఇలాంటి స్వల్ప
విషయంలో ఇంతంత వాదాపవాదాల అని
నరం ఏమి ఉంటో అని వాదించాక ఆశ్చర్య
పోయాడు. అయినా వాదాపవాదాలు
జననమే అతిని కిక వివక తప్పలేను.

పిమ్మట నానబాటు భోయకేసి తిరిగింది:
"నిన్నావా? మృత్యుశేషిని చెప్పిన మాటలు.
నిన్నానికి మే మిద్దంము కూడా దీనిలో
విశ్వాసమే! కాలపురుషుని ఆజ్ఞప్రకారంమే

ఈ ప్రపంచ లీల అంతా అవిచ్ఛిన్నంగా
సాగిపోతున్నది. మర్యాదంబ్రాగు అంబు
కాలపురుషుని ఆజ్ఞప్రకారంగా క్రమం
తప్పకుండా సాగిపోతున్నాయి. దృష్టికి,
స్థితికి, యానికి కాలపురుషుడే మూల
కారణం. ప్రాణులన్నీ కాలానుగుణంగా
ఈ లోకంలో ఉద్భవిస్తున్నాయి. ఆమ
కాలం తీరిపోగానే ప్రాణత్యాగం చేస్తూ
న్నాయి చివరికి స్త్రీ కాలగర్భంలో
లీలమైపోతున్నాయి. కొంచెం గాఢంగా

ఇప్పుడు...
రెక్సోనాలో

లోగడగంటే చాల ఎక్కువ పరిమళము గలదు!

రెక్సోనా ట్రూప్రైవేట్ లిమిటెడ్, బి.ఎ. హైడ్, వారి తరపున దాదాబాబ్స్ తయారుచేయబడినది.

BP. 144-X52 TL

మనం చేస్తే మీకే ఇది తెలిసిపోతుంది. కొంచెం విదానిండు నాయనా! అవసరంగా హింస కేంద్రంకు పాల్పడతావు?”

బోయకదంతా వింటూన్న కొద్ది బాగా విసుగ్గిపోయింది. కాని ఆ వాదోపవాదాలు సాగించేవారు సామాన్యులు కాదు. ఒకవైపు సాక్షాత్తుగా మృత్యుదేవతే నిలబడింది. తన తప్పేమీ లేదని వాదిస్తున్నది. మరిఒకవైపు నివసర్పం తన తప్పేమీనా ఉంటే అది మృత్యుదేవ అజ్ఞానిరహితమేనని. అంతకుముందు బోయకదంతా లేదని అంటున్నది. ఏతవతా దానికరతటికే కాలపురుషుడే కారణమని తేలిపోయింది.

అయినా బోయకదంతా కేవలం అసంబద్ధంగానే కనిపించింది. అతడు మృత్యువు కేసీ, సర్పం కేసీ మాని రుద్రుడలాడాడు: “మీ రిద్దరు మహా పాపాత్ములే! నిష్కారణంగా ఏ పాపము ఎరగని పసిపాప ప్రాణాలు తీశారు. మిమ్మల్నిద్దరినీ ఇక విడిచిపెట్టా పాపంలేను!”

మృత్యుదేవత అతనివైపు చూచి చిగు నవ్వు నవ్వింది. “మే మిద్దరము కాలపురుషుని భృశ్యులమే. ఇద్దరము అతని ఆజ్ఞ ప్రకారమే నడుచుకున్నాము. దీనిలో మా తప్పేమీ లేదు! ఆ ప్రాణ ఇష్టం!”

గౌతమి ఆ వాదోపవాదాలన్నీ చాలా విచిత్రంగా కనిపించాయి. కాని సర్పము, మృత్యుదేవత చెప్పిన విషయాలలో ఆమె కేవలం అనుమానం కలగలేదు. అయినా ఆ బోయవాడు తాను పట్టిన కుండటికి మూడే కాళ్ళని కూర్చున్నాడు. తనకదంతా తెలియదనీ, ఆ విషయాలన్నీ సంతరించి తీరతానీ సంతం పట్టాడు. తనకంటే మృత్యుదేవతే అతనికి బాగా నచ్చు జెప్పగలదనే ధైర్యంతో గౌతమి ఆ వాదోపవాదాలన్నీ వింటూ అలాగే కూర్చుండిపోయింది.

మృత్యుదేవత తిరిగి, అతనికి తమ ఇద్దరి సరాధీత్యము వివరించి చెప్పింది. ఆ శిశువు మరణంలో సర్పము, తాను కేవలం నిర్దోషుమని అనేక విధాలుగా నిరారణ చేసింది.

“ఏమో! నాకే మెల్ల వే నాంతా లేవినచ్చలేదు! నేనీ సర్పాన్ని నింపితిరేతాను! ఇంక ఎవరేమి చెప్పినా విషదలుచుకోలేదు!”

అని బోయ తన ఒరలోని కత్తి పెకెత్తి పట్టుకొన్నాడు. అంతలోనే కాలపురుషుడొక్కడే ప్రత్యక్షమైనాడు!

3

ఆ నూతన పురుషుడే చూచి బోయ మళ్ళీ నిర్భాంతపోయాడు. విష సర్పము, మృత్యువు బోయవైపుచూచి ఒకేమాటగా ఇలాగన్నాయి:

“అనుగో, ఆ కాలపురుషుడే ఇక్కడికి విచ్చేశాడు! ఆయన్నే అనుకు, నీ సందేహాన్నీ తీరిపోతాయి!”

అని సవినయంగా కాలపురుషుని కదులుగా నిలుచున్నాయి. కాలపురుషుడు బోయవైపు చూచి ఒక నవ్వు నవ్వాడు:

“నాయనా! వారిద్దరు చెప్పినది యధార్థమే! ఆ ఇద్దరూ నిర్దోషులే! నా ఆజ్ఞ ప్రకారమే వారినింగా ప్రవరించాను!” ఆ గంభీరస్వరం వినిగానే బోయకే ఏ మనదానికీ సక్కు తిరగలేదు.

మళ్ళీ మేము గంభీర స్వరంతో కాలపురుషునిలాగన్నాడు: “వేరేనాదా! అంతిమాత్రంచేత ఆ పసివాని మరణానికి నేనే కారణమని అనుకుంటున్నావేమో! ఆ విషయంలో నేనూ నిర్దోషి నే! మర్త్యులు తాము చేజేతులా చేసుకొన్న మనోవాక్కాయ కర్మల మూలం గానే జనన మరణాది దుఃఖాలనుభవిస్తున్నాను! జన్మాంతరాలలో వారు వారు చేసిన కర్మల కనుగుణంగానే నేను మానవుల కాయాకర్మ ఫలాలందిస్తున్నాను. అంతేగాని దీనిలో నా పక్షపాతికేమీ లేదు. మర్త్యులు తమ కర్మల కనుగుణంగానే సుఖదుఃఖాలనుభవిస్తున్నారు. జీవలోకం అంతా కేవల కర్మాధీనమై ఆ స్వతంత్రంగా సాగిపోతున్నది. నేను కూడా కర్మానుగుణంగానే ప్రవరిస్తూంటాను. ఈ లోకము సర్పము కర్మాధీనమే!”

అక్కడ ఉన్నవారంతా కాలపురుషుని జలధర గంభీర కంఠస్వరం వింటూ అలాగే విస్తుపోయి నిలుచున్నారు. కాని బోయ మనస్సులో ఏదో ఒక చిన్న సంశయం బయలుదేరింది. ఆ సంశయం అతని ముఖంలో చూచాయగా పొడిచూపించింది. అది చూచి కాలపురుషుడు తిరిగి ఇలాగన్నాడు:

“మీరంతా కర్మమే సర్వస్వతంత్రమనీ, మానవులంతా కేవలం కర్మాధీనులే జననమరణాదిదుఃఖాలనుభవిస్తూంటారనీ భావిస్తున్నారేమో! అది సరికాదు! కర్మకూడా సర్వస్వతంత్రం కాదు!”

ఆ మాట వినిగానే అక్కడ ఉన్నవారందరి ముఖాల్లోనూ తిరిగి సందేహచ్ఛాయలు ముకొన్నాయి. కాలపురుషుని కంఠస్వరం మళ్ళీ గంభీరంగా ధ్వనించింది:

“ప్రపంచంలో ప్రతిప్రాణి, ప్రతి వ్యక్తి సర్వస్వతంత్రుడే! కాని అజ్ఞాన మూలకంగా స్వయంగా చేసిన కర్మ ఫలితం అనుభవించక తప్పదు. అయితే మానవులు తిరిగి తమదైనదిను సుకృతకర్మల ద్వారా ప్రాప్త

కర్మబంధనాల నుండి విడిపడి విముక్తులు కావచ్చును.

“నిజానికి జీవులందరూ సర్వస్వతంత్రులే! నిత్య విముక్తులే! కాని అజ్ఞాన భావనమూలకంగా జనన మరణాది బంధనాలలో చిక్కుకొంటున్నాడు. తిరిగి స్వకర్మభక్తివల్లనే బంధ విముక్తులౌతున్నాడు. జీవులందరికీ జననమరణాది దుఃఖాలు కలిగించే వారింకెవరు లేదు! వారే చేజేతులా తమ బంధనాలు, సుఖదుఃఖాలు కల్పించుకొంటున్నారు.

“ఈ శిశువు స్వీయకర్మ ఫలితంవల్లనే ఈ విధంగా హఠాత్తుగా సర్పదబ్బడై మరణించాడు. నిజానికి పసిబాలకునిమృతి కేవల పూర్వజన్మ కర్మ ఫలితమే ప్రధాన కారణం!

“ఈ జనన మరణాల కర్మ పరిణామము, ఈ కార్య కారణ భావ శృంఖల అత్యంత దురదృష్టవశాత్తూ విషయాలు! మహా మేధావులు మాత్రమే ఇవి అవగాహన చేసుకొని సమస్త బంధనాల నుండి విముక్తులు కాగలరు!

“అజ్ఞాన మీ వలెనే కార్యకారణాది బంధనాలలో చిక్కుకొని నిత్యము సంతపించి సుఖదుఃఖాల దిష్టద్యౌలతో కుమిలి కృశించి పోతుంటారు!”

ఆ గంభీర జ్ఞానబోధ వినిగానే గౌతమి ముఖంలో మెల్లమెల్లగా ఒక చిరునవ్వు మొలిచింది.

సర్పం తాను చెప్పింది యధార్థమే అని ఋజువైనదిగదా అని ఆనంద మూచకంగా పడక విప్పింది. మృత్యుదేవతే ఒక నిట్టూర్పు విడిచి చెటింది.

అంతా విని బోయనా డిరిక్చందూడ ఒక దీర్ఘ నిశ్వాసం విడిచి పెట్టాడు.

గౌతమి బోయ నెంతో ఆప్యాయంగా పిలిచింది.

“నాయనా! అసలే పసివాని మృతితో కుమిలి కృశించిపోతున్న నా కింకో పాపం కూడా చుట్టెట్టడం ఎందుకు? ఆ నాగు బామును విడిచిపెట్టు! నా మాటనిను!”

అని బతిమాలింది. బోయనాచేతిలోని కత్తి ఆ ప్రయత్నం గా నేలమీద పడిపోయింది.

★

క ల వ ర ప డు స్త్రీ ల కు

“కుమారి” (హతల) నుదవకండి. మీ ఆంగ్లం రక్షించును. దంత అనవసరం
మీ (పాద) డి. 3/-
(స్టెనర్) 5/-
(ఎస్ట్రోక్ స్టెనర్) 8/-
హాపేటి స్వామింగ్ ప్రకృతం

Mrs. P. Deves, F.D.S. (A.P.) Calcutta-40.
స్థానికము: Indo Medical supplies
No. 3 Pauthappan st., Seven wells
Madras-1.

అమృత హస్తాలు

గురు గురుమని వినిపించిన గురక కృష్ణ మూర్తికి మెలకవ తెచ్చింది. తొలకరి వానల మూలన కొట్టంలో గొడ్డను కట్టివేసి, తానూ ఆ కొట్టంలోనే వోమూల పరిగెడి పాన్సు చేసుకున్న, దానిమీద కంబలి పరచి, జంబుకొనాతో మేత్తన ముద్దుకొని వెచ్చగా పడుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి, తన ప్రాణ ప్రదమైన పశుసంపద సరసన. మేయగా మిగిలిన వరిచెత్త వస్తుగా ప్రక్క వేసికొని, నిద్ర వచ్చినపుడల్లా మోరలు చాచి కండ్లమూస్తూ, మెలకువ వచ్చినప్పుడల్లా బుసకొట్టి మెడలు విరిచి నెయగువేస్తూ మళ్ళీ కళ్ళమూసూ ఆవులూ, కోడెలూ, లేగలూ గడిసి వేసున్న యే రాత్రిని. మధ్య మధ్య దూడలు మెళ్ళీ గంటల్ని మువ్వల్ని మోగిస్తున్న యే మెడలాడించి. కొట్టం బయట దటంగా చీకటి. ఆ అమావాస్య రోజులకుగోడు మబ్బు వేసి అటు తుంపరా, యిటు చినుకులూ గాకుండా అప్పుడప్పుడు బటబట మంటున్నది. ఈగురుగాలి రిఫ్రెష్ మని జొరబడి కిటికీలకుండా కొట్టంలోకి. కృష్ణమూర్తి ముసుగు బిగదన్నీ, ముడుమకు పడుకున్నాడు తినకేం పట్టనట్లు; గొడ్డనలు లేక్క చెయ్యలేదు యీగాలినీ, తుంపరనీ. నిర్విచారంగా గడచిపోతున్నది రాత్రి ఆ వెచ్చని కొట్టంలో గొడ్డకూ, కృష్ణయ్యకూ నూడ.

ఒక్క యెల్లావుమాత్రం నిల్పొనివుంది అటు నెమరూ వేయకుండా; యిటు నిద్రా పోకుండా! ఆ యెల్లావు పెట్టిన గురక కృష్ణమూర్తిని హతాత్తుగా నిద్రలేపింది. నిద్రానించి గురకను విని తైలు పెద్దజిజ్ఞాసిని యెల్లావుదగరకు వెళ్ళాడు కృష్ణమూర్తి. కండు లోపలికి పీక్కుపోయి, బీదమావులు చూస్తూ, గురు గురుమని గురక పెడుతూ, కండ్లవెంట నీరుకొరుస్తూ నించోనుంది యెల్లావు కృష్ణయ్య లాంతిగుతో దగరకు రాగానే వొక్కమాటు చెవులు కదిలించి, కండ్లలోకి చూచింది అతి దిసంగా. వేసిన మేతివేసినట్లుంది; ఒక్క పరకనుకూడా ముట్టకొన్నట్లుగాని మూచాచిపట్టు గానీ లేదు. ఏమిటోచక దిగాలపడి పోయాడు

కృష్ణమూర్తి. గురక అంత కంతకూ యెక్కువోతున్నది. ఆవు నిలబడలేక తిపబడు తున్నది. పొట్టంతా పట్టుకున్నట్లు మెలికలు తిరిగిపోతున్నది ఆవు కడుపునా పేమో ననుకున్నాడు కృష్ణమూర్తి. కాని మెలకోడెకు వెనక కడుపునొప్పని మంగలి రాముడు మందిచ్చినప్పుడు కోడెకల్పిలా పీక్కుపోలేదు. మంగలి రాముడన్నావుంటే యెల్లావుండేవో; వాడూ చచ్చి పోయాడు ఊళ్ళో గొప్పవైద్యం తెలిసిన వాడు యెవ్వడూ లేడీప్పుడు. ఆవు బాధ చూస్తున్న కొద్దీ యోహాస్తున్నది కృష్ణమూర్తికి. భరించలేక పూళ్ళొకి పగగెత్తాడు, కొండాకుకన్నా చెబితే యేగచ్చాకో పుచ్చాకో చెమతాడేమానని. కొండానూ, తానూ తిరిగి వచ్చేపాటికి ఆవు పడిపోయి

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

“చైతన్య”

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

వుంది. గురక కొట్టానికింత దూరాన వుండంగానే వినిపిస్తున్నది. ఆ గురకనింటే కృష్ణమూర్తి పెనుల దూసుకొచ్చాయి. “అంబా” అని వో అరుపంచి కాళ్ళు తిన్నుకుంటూ గ్రుడ్డు తేలవేసింది ఆవు. గొలు మన్నాడా అగుపును విని కృష్ణమూర్తి. కొండాను వెళ్ళానే తిరిగి పోతున్న ఆవు మెడను పట్టుకున్నాడు. “ఏడిచి యేం లాబం తిమ్మదూ! గురక రోగమొచ్చి యేగోడు బతుకుతుందని?” అన్నాడు కొండాను కృష్ణమూర్తిని చూస్తూ. మళ్ళీ గురక వినిపించలేదు.

తెల్లవారి మాదిగలు యెల్లావును యీడ్చుక పోవటానికివస్తేఆవునుమ్మన్నాడు కృష్ణమూర్తి. దానిమీద వున్న అభిమానం కొద్దీ, చింతలచేలో పూడ్చుకున్నాడు దర్శం పొలదనీకుండా. ఎల్లావు ‘యిలవేయ్య’లా ఆయింటే పుట్టి పెరిగి, ఆరుకోడె దూడల్ని రెండు పెయ్యగూడల్ని పెట్టిందా యింట్లో. ఈ సంపదను చూసుకుంటే యెంతో ముద్దు తేసేది కృష్ణమూర్తికి. ఎల్లావునుమాస్తే

ఆప్యాయంగా ఆవరంతో నిమిరేవాడు. చంటిపిల్లలు దగ్గరకు వెళ్ళినా కసుగుకోని యెల్లావు, గంగడోలును మారపైకత్తి గోకించుకుంటుంటే యెలాంటి ఆనందానుభూతిని పొందేవాడో కృష్ణయ్య! ఆవు తిన చేతుల్ని నాకుతుంటే అమ్మ ముద్దెట్టుకున్నట్లుయి పిల్లాడై పోయేవాడు. అవన్నీ జ్ఞప్తివచ్చి కృష్ణయ్యకు పుండురేగిపటయ్యేది. కళ్ళెంట కాగుస్తూ, కాళ్ళొమ్మకుంటూ చింతలచేనెకల్లి కూగోసి కూగోసి వచ్చేవాడు కొట్టానికి యేమాడ అగుపోవని. తిలి దగ్గర పాలుపోతే యెల్లావే తలెగిరిబ పాలివ్వటానికి కృష్ణమూర్తికి. అందుకే యెల్లావు చావు తిలిచావునా తలమకొని కుమిలిపోయేవాడు. ఎల్లావు చావు కృష్ణమూర్తికి వోపెద్ద లోహాన్ని గుర్తించ జేసింది. మంగలి రాముడన్నావుంటే యెల్లావుండేవో ననుకొని పుస్సుగు మనుకుంటూ, యెల్లావును తిలమకొని నిట్టూగుస్తూ చింతలచేలో యెంతినేవో గడివేవాడు రోహా.

* * *

కృష్ణమూర్తి, చలమయ్య పంతులు గారి కొడుకు. చలమయ్య పంతులు గారు మహాపండితులు; సదాచారసంపన్నులూను, భగవంతుడిచ్చిన పాటాన్ని సాగుచేయుచు కుంటూ ఉపాధ్యాయ వృత్తిని స్వీకరించి పోతన్న గారిని మరపిస్తుండేవారు చలమయ్య పంతులుగారు కొడుకు కృష్ణమూర్తికి పుట్టిననాటి నుంచి; పనువులంజేస్తూ పాలమంటేనూ ప్రాణం. కృష్ణమూర్తిని అంతా ‘పండిత పుత్రుడు’ అంటుండేవారు చిన్నప్పుడు చగువుమీద ధ్యాసలేక పోవటాన. అయితే విదవయేటికల్లా కృష్ణమూర్తికి ‘చిక్కల’ లబం; ‘నీగమారలు’ వేయటం; పలుపుతాళు వేయటం వన్నలో జెటిసి విద్య. అదేం ఖర్కమో ననువచగానే తలనొప్పి, కడుపునొప్పి కంకులు వేసుకొని వచ్చేవి!... సడళ్ళు వచ్చేదాకా ప్రయత్నించి వదిలేశారట చలమయ్య పంతులు గారు కృష్ణమూర్తిని చగుపురాదని. సడళ్ళొకల్లా నాగటికొండ వేయటానికి కృష్ణమూర్తికినాటి పూరుమొతమీద వోకరో

యిద్దో వుంజేవారట. పన్నెంజేళ్ళోచ్చే పాటికి కృష్ణమూర్తి న్యాయంగా, యెల్లావు పెట్టి కోడెనాడల్ల రవార్ని సేద్యం సాగించాడు. కృష్ణమూర్తి అప్పటినుంచి కృష్ణయ్యయ్యాడు. నాలుగేండు దాటి దాటకుండానే యెల్లావు జీవితం తెల్లవారింది ఇది కృష్ణయ్య బాల్యం.

ఇప్పుడు కృష్ణయ్యగారు నల్లభేయేండ్ల పెనుసి, సేద్యమే వృత్తి. మంచి పలుకుబడి పతివా సంపాదించిన వ్యక్తి. పెద్ద కోతు పూరానందం తెలిచితేలకు తాతగారికి సామ్యం తేగలవాడు. చరువంటే యెంతో శ్రద్ధ! కాబట్టి పంధామ్మ దండ్రినా నిండ్లకుండా బియ్యం ప్యాసు అక్కర్లేను. తగునాణే జేయాలి నిర్ణయించలేక తొలకరి రోజులవచ్చినా యింకా యింటివద్దే వున్నాడు యెటావెళ్ళకుండా.

ఆరాత్రి సామ్యమైన రాత్రిగాలేదు. ఈదుగుగారి, కడుపునొప్పి తెరలలాగా ముగ్ధ మధ్య జబ్బులా చిమ్మచీకటిని! పీటికి, తొండోడించే కప్పలగోల! బబ్బూ, భవనాల గల పెద్దలంతా గాధనిదలూ వున్నారేమోగాని, మిగతా వాసిరకమంతా యెంతో ముడుచుకున్న తీరిన చలికి కలతి నిద్రపోతున్నారనో సగం నిద్రపోతున్నారనో చెప్పాలి. రెండోజాము దాటుతూ దాటుతూ వుంది. “కిష్ణయ్యగారూ! కిష్ణయ్యగారూ!” అని ఆదే పనిగా వినిబతుకున్న కేకలకు కలత నిద్రలోవున్న పూర్ణానందంలేచి “ఎవరిది?” అని విసుక్కుంటూ ప్రశ్నిచేశాడు. మాది బబ్బూనుడి పాలెం బాబూ! కిష్ణయ్యగారి కోసం... సమాధానం పూర్తిగాకుండానే “కృష్ణయ్యగారిప్పుడురాగు. వంటోబాగాలేక యిదివరదాకా బాధపడుతూ యిప్పుడే కండ్లు మూశారు” ముసుగు తెమ్మతూ ముక్తిపరిగా మూడుమాటలకు తక్కువలోనే తేల్చి చెప్పేశాడు పూర్ణానందం బియ్యం “బాబ్బూ! వొక్కమాటు లేపండి నాయనా! మాయోవు...”

ఎల్లావూలేదు పుల్లావూలేదు; నీగోలే నీదిగానిచెప్పింది వినివిందుకోవే? యెల్లావు యోవంటూ” పూర్ణానందం చివరిమాటలు వింటూనే గబుక్కున లేచిన కృష్ణయ్య, యోవా? యోవా వేంటిరాపూరా” అంటూ వొక్కపుగుటువలేచి కూర్చున్నాడు. “ఎవరో బబ్బూనుడి పాలెంబ. కిష్ణయ్యగారూ, కిష్ణయ్యగారూ అంటూ వొకటే కేకలు. వంటోబాగాలేదన్నాని నిసిండుకోడు; న్యూనెస్సు” అని సమాధానమిచ్చాడు పూర్ణానందం బియ్యం. తిండికి. మారు మాటాడకుండా తలుపు తెరచుకొని బయటకొచ్చాడు కృష్ణయ్యగారు. వట్లమండిపోతున్నది పూర్ణయ్యకు.

స్టార్ వాల్యూ; కార్ వాల్యూ

“బర్నాత్” చిత్రంతో రాజ్ కపూర్, పేనూ, డబ్బూకూడా గడించుకున్నాడు. వాటిలో డబ్బుతో మంచి కారుకొన్నాడు. అప్పటికది పరికొత్తరకం. రాజ్ కపూర్ పేరువల్ల, అందరికీ ఆకారు బాగా గుర్తు అయిపోయింది. కొద్దిరోజుల్లోనే ఆ కారు పేరు గడించుకుంది. అక్కడినుంచి, జనం ఆ కారునిపట్టి రాజ్ కపూర్ ను గుర్తించడం మొనలు పెట్టారు. ఆకారు కనబడితే, అతడక్కడ ఉన్నట్టు పసిగట్టి చూడబోయేవారు.

“రాను రాను ‘ఈ రాజ్ కపూర్ కన్న’ అతగాడి కారుకే ఎక్కువ పేరు వచ్చేస్తోందని నాకు భయం పేసింది. ఇదెక్కడి గొడవ అని ఆ కారుని కొస్తా అమ్మివేశాను” అన్నారు రాజ్ కపూర్ షకషకనవ్వుతూ. ఫిలిం జర్నలిస్టులతో గొప్ప నెరపుతూ ఆయన ఈ ఛలోక్తి విసిరారు.

నాలుగైదేళ్ళక్రితం హాల్బ్రూక్ లో ఇటువంటిదే, కొంచెం భారీఎత్తున జరిగిందని వినికిడి. మిక్కిలూనీ అనే నటుడు, ఏవాగార్బర్ ను వివాహం చేసుకొన్న కొత్తలో, అక్కడివారంతా ఆమెను మిసెస్ మిక్కిలూనీ అని పిలిచేవారట. ఇందువల్ల మిస్ ఏవాగార్బర్ గా తినుకున్న పేరు, ప్రచారం, స్టార్ వాల్యూ దెబ్బతింటాయని ఆమె భయపడి, భర్తకి విడాకులిచ్చిందట.

“ఏమిటి నాయనా?” ప్రశ్నించారు వచ్చిన పవహండ్ల అబ్బాయిని కృష్ణయ్యగారు. “మాయల్లావండి బొద్దులేల నించి మేలేమెయ్యలేదండి. నీల్ న్నాతాగలేదండీ. ఒకటేమామ్రమానుద్ది, కళ్ళలోనికి పీక్కు పొయిందయీ యీవూట. ఆవున జూతుంటే యేకు పాగక మీకొడికి పరుగెత్తుకొచ్చా బాబూ! మీది గొప్ప నెయ్యి. మీ నెయ్యి దగిలే నా ఆవు బతుకుద్ది...” వింటున్నార కృష్ణయ్య, పూర్ణయ్యలు. పరిగా ఆ అమావాస్య! పరిగా కృష్ణయ్య ఆ వయసులో వుండగానే; పరిగా యెల్లావే! కృష్ణయ్యకు పాతికేండ్ల క్రిందటి సంఘటన గిర్రునజ్జ ప్రికి వచ్చింది; ఆకొకరాత్రిని తానెలాగడిపాడో యెలాంటి ఆదుర్దాతో కొందాయదగ్గరకు పరుగెత్తాడో. ఇకఅలోచించకుండా, మారు మాట మాట్లాడకుండా, శ్రుణం వృధాచేయకుండా కొంతువావేసికొని బయలుదేరారు కృష్ణయ్య గొడుగున్నారేకుండా, బబ్బూనుడి పాలానికి. “ఏమిటి నాన్నా! మీకు వచ్చిన జ్వరానికి యీ అర్ధరాత్రి చీకటి చినుకులో ప్రయాణమా? ఏనున్నా ఆలోచించే చేస్తున్నారా?” పూర్ణానందం బియ్యం. విడిచి అడిగాడు తండ్రిని.

బాబ్బూ! వారినాపబాకండి మీకు దండం బెడతా; వారిచెయ్యి దగిలితే నాయల్లావు దక్కుతుందనిశ్చింత కారునూ బలిమాలకున్నాడు బబ్బూనుడిపాలెవు అబ్బాయి.

పూర్ణా! పరిగా యి దేసితిలో నేనూ ఇరవై నాలుగేండ్ల క్రిందట అలమటించాను నాయనా! అయినా యల్లావు దక్కలేదు” ప్రశాంతంగా చెప్పుకుపోతున్నార

కృష్ణయ్య. నెమ్మదిగా ముసుగుతీసి వింటున్నాడు పూర్ణానందం.

“ఆ రోగమొచ్చిన మూగజీవాన్ని చూస్తే పాపాణంవంటి హృదయం కూడా కరిగిపోతుంది నీ కనుభవంలేదుగాని మన యెల్లావు చావే నన్నీ వైద్యం నేర్చుకోవటానికి, యీనోగులేని పశువులకు నేవచేయటానికి పురికొల్పింది. నేర్చుకున్న జ్ఞానాన్ని నిష్ప్రయోజనం చేయటంతెప్ప. అందులోనూనో మూగ జీవునిని, తేలిసివుండి, చేత్రేవుండికూడా బాధనంది నిష్పించటానికి ప్రయత్నంచేయక పోవటం శ్రమించరాని తప్ప. గొడ్డప్రక్క నేపడుకొని, నాటితోటే జీవనంగా జీవనం గుఱుతున్న రైతుకు, దిడ్డలపైన వొకనాత్మిల్యమా గొడ్డపైన మరోరకపునాత్మిల్యమా వుండవు. నాకు వంటో పరిగాలేక పోవటం చలయే! చేయతో నీవునన్నా పాల నిప్రయత్నిస్తున్నావో అలాటి ప్రేమే ఆ అబ్బాయిదీని! నాకిప్పుడు ప్రాణంమీద కొచ్చిఉంటే యెలాంటి ఆదుర్దాతోనీవు డాక్టరు దగ్గరకు పరుగెత్తి వుండేవాడవో అలాంటి ఆదుర్దాతోనే ఆ అబ్బాయి యారెండుమైక్కు; అర్ధరాత్రి పరుగెత్తుకొచ్చాడు. ఆ డాక్టర నీవు ప్రాధేయపడ్డారాకుంటే నీమన నెలవుంటుందో వూహించుకో నాయనా! అంటూనే సాగిపోయాడు కృష్ణయ్యగారి బబ్బూనుడు పాలానికి

పూర్ణానందానికి డరి పరితోవలేదు తండ్రికి మరేమి చెప్పటానికి అధికాకషే కన్పించలేదు. తండ్రి పగలంతా పువ్వుకే సనిజ్జ ప్రికి వచ్చి పూర్ణయ్య చొక్కానే

సిరోలిన్

మీ దగ్గుకి
కారణము
నిర్మూలము చేస్తుంది
— మీ దగ్గుటను
ఆపుట
మాత్రమే కాదు

సిరోలిన్ మీకు దగ్గును
కలిగించే అపాయకరమైన రోగ
క్రిములను నిర్మూలిస్తుంది

దగ్గుకు నిరసాయ
మైన కుటుంబ
దోషరము

ఫైటోడెంట

దంతశ్రీములను
సంహరించే పండ్లపాడి
శ్రీవత్స కైమికల్ గ్రూప్
అమెరికా, మద్రాసు-30.

సాక్షిత్వము: 1920-2011 గం.
నమస్తే చర్మవ్యాధులకు,
తేలుపు మచ్చలు వస్తే వా
లకు చికిత్స నిపుణులు.
కల్కత్తా, సుహృద్ విజయ
రెడ్డి & కో, (రీజన్సు)
గోపాలపురి రోడ్డు గోపాలపురి రోడ్డు
(వయ) రిమ్యు.

ఆమృతహస్తాలు

కొని వొక్కపరుగులో పోయి కలుసు
కున్నాడు తండ్రిని; అలాగే అనుసరించాడు
చక్కని జాగిలంబా. పోతూనే ఆవును
మాచారు. పూర్వయ్య కళ్లు నీళ్ళతో నిండి
పోయాయి. ఆవుకోవాలని ప్రయత్నించి నా
ఆపటం కష్టమే పోతోంది. కృష్ణయ్యగారు
పిడకలు తెప్పించి రాజేసి యినపగుసపాలు
బదింటిని పన్నుపాటిని తెప్పించి కొలుస్తు
న్నారు. పదిమంది ముసుపులు పోగై నారు;
గడ్డిగడ్డి త్రాళ్లనూ, యారమోతు నోకదాన్నీ
తెప్పించారు. ఎరగా కాలిన గుస పాలతో
ఆవు చెవు క్రిందుగా బిదుడుకులవాటిల్ని
వేళారు కృష్ణయ్యగారు, ఆవు గిలగిలలాడింది.
పూర్వయ్య హృదయం త్రోళించిపోయింది.
కట్నూ డిడియంగానే బెదిరిపోయి పరుగెత్తిం
దావు. “ఇది గురకరోగం; పమయానికి
కనుక్కున్నాడు మర్రాడెనా తెలివిగల
వాడు గాబట్టి. మరో జాము దాటితే ఆవు
దక్కేదిగాదు ఎందుకంటే మాత్రం వేసి;
కాచిపల్లార్చిన వేడినీళ్ళు వే పెటండి. తెల్
వారి బారెడు ప్రార్థన యేక్కిపాటికి ఆవు
మేతికు తిరుగుతుంది,” అని చెప్పేస్తున్న
కృష్ణయ్యగారి కాళ్ళమీదపడి యేడ్చాడు
ఆవుగలబ్బాయి “నాఆవును బరికించారా
బాబూ!” అంటూ. ఆ అబ్బాయికి దైర్యం
చెప్పిబయలు పే రాదు కృష్ణయ్యగారు
పూర్వయ్యతో.

“పంతులుగారిది అమరుతి ఆస్తం”
అంటూ పదిమంది చెతులె తిరుణం పెట్టారు
“పశువైద్య వికారం”లకు. త్రోవలా తిండి
చెప్పారు పూర్వయ్యతో ఆ నాటి కేయా
వైద్యం తెలిసి వుంటే తన యలావు అలా
పోయేది గాదని. వస్తూనే ముసుగు తిన్నాడు
పూర్వయ్య. నిద్ర వెంటనే రాలేదు. ఆ
ఆవు, వాటిలా, తిండికి ఆమృత హస్తాలు
అంటూ నమస్కరించినమనుష్యులముఖాలు,
ఆవుమాసింపూపులా, యి వే జ్ఞాప కా విశి
వస్తున్నయ్. అలాగే మాగమ్మ గా నిద్ర
పట్టింది. కలతనిద్రలో గూడా యీ
ఆలోచన దొర్లుతూనే వుంది. అంత వరకూ
“దమ్మిడి ఆదాయం శ్రుణంలేరికా లేని యీ
నెట్టిచాకిరి” దేని కనితండ్రిని గురించి అను
కునే పూర్వయ్య లో విపరీతమైన పరివర్తన
వచ్చింది. తండ్రి గొప్పదనాన్ని వున్నత
భావాల్ని అంతిమా కాగ్రహించ నే లేక
పోయినందుకు కిందబడ్డాడు. తన తండ్రి
హస్తాలు తనకంత వరకూ సర్వసామాన్య
మైనచేతులనే తెలుసుగాని ఆరోజువరకూ
అని ఆమృత హస్తాలని తెలియదు.

సినిమా తెర మీద కన్నులుగా రెండు
చేతులు ప్రత్యక్షమయ్యాయి. నాటి
నావారిని తెల్లని వెలుగు మిరుమిట్లు

గొట్టేలా స్వచ్ఛంగా ప్రకాశిస్తోంది.
భక్తితో నమస్కరించాడా హస్తాలకు.
అని తనతండ్రిచేతులే. అంతవరకూ
సామాన్యమైనవిగా మాత్రమే కన్పించిన
చేతులు. తన నెత్తికిని, లాలించి, నవ్వింది
ఆదరించి, పెంచి, పెద్దచేసిన నాన్న
చేతులు! ఆమృతహస్తాలు.

ఆ రెండుచేతులూ నెమ్మదిగా తెరమంచి
తప్పుకున్నాయి వెంటనే మరన్నో చేతులు
కన్పించాయి ఎన్నో చేతులు. అన్నీ చేతులే.
ఆకాశంలోని చుక్కల రాశిలో నేటివ్యూహ
నంగా వలిగే దివ్యవక్షాత్రాలూ ఆ
నా ససమదాయంలో యేరినట్లు యొక్కడో
కొన్ని జతలచేతులు దివ్య కాంతుల్ని
విరజిమ్ముతున్నయ్. ఆ దివ్యహస్తాలకు విష
ముడైవాడు పూర్వయ్య.

తిరువార కల కథలా నడిచింది. “ఈ
రెలువె యెన్నో ఆమృతహస్తాలు పని
జేస్తేనే తయారైనరోజు నీ ప్రయాణాన్ని
సుకరమూ, సౌఖ్యప్రదమూ చేసింది. ఈ
చిన్ని సీనాలోని గుక్కెడు మందూ మాన
పుట్టిరక్షించి బడికిస్తుంది. ఈ ఆహారంనీకు
ప్రాణాధారం. ఈ వస్త్రం నీమానరక్షకు
రాలు. ఈ గృహంనీకావాసం. నీవుమాచే
యీ ప్రతిపనులూ మానవుల సుఖంసౌఖ్యాల
కోసమూ; మానవుని పునికి కోసమూ;
నిరైశింపబడింకే. ఇవన్నీ
యన్ని ఆన దృశ ఆమృత హస్తాల త్రేసు
ఫలితమో పూహించు” మళ్ళీ నమస్కరిం
చాడా హస్తాలకు పూర్వయ్య. ఈ
ఆమృతమయ హస్తాలన్నీ సమ్మేపేరు చెప్పి
పనిమాని ముకుచుకుంటే నని ప్రశ్నించు
కున్న పూర్వయ్య గుండెపడబడింది.
తీక్షణమే ఆలోచన మాయకున్నాడు.

“నీవుమాచిన సలభకోట్లజతల చేతులలో
కనీసం సగం పోకపోక సంవత్సరం దేశసా
భాగ్యంకోసం - మికోసం; మిలిడ్లకోసం;
తరతరాల మి భావినంతరికోసం - ఉదా
రంగా శ్రమిస్తే, భారతం భూతలస్వర్గం!
స్వర్గసీమలో విహరిస్తున్న పూర్వయ్య దాని
కావించానుభూతి పట్టలేనంత మెలకువ
వచ్చింది.

“ఓం అంశుస్థాభిర్ముఖః ఓం తరస్సి
భ్యాన్నముః ఓం మగ్యమాభ్యాన్నముః ఓం
అనామికాభ్యాన్నముః ఓం కనిష్ఠికా
భ్యాన్నముః” అని కృష్ణయ్య పంతులుగొంతుక
గంభీరంగా వినిపించింది ఆమృతహస్తాలను
పూజిస్తూ, ఆ త్మలో నమస్కరించాడు
నిమిలిత నేతలతో ఆ ఆమృత హస్తాలకు.

★ సూర్యభగదా ★

జూలై 26 వ తేదీని నాసర్ నూయజ్ కాలవను జాతీయం చెయ్యడంతో ఇంగ్లండులోను, ఫ్రాన్సులోను ఒక పెద్ద కలకలం చెలరేగింది. బ్రిటిష్ ప్రధాని ప్రకటనల ధోరణి మంచి ప్రముఖ రాజకీయ పేర్లు చాలామంది నూయజ్ నియత్యులను దారిశ్రామికం చేస్తూ భయపడ్డారు.

తరవాతి, అమెరికా ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు మొదలైన దేశాల మధ్య జరిగిన సంప్రదింపుల ఫలితంగా, ఆగస్టు 16 న లండన్ లో 22 దేశాల సమావేశం జరిగింది ఈ సమావేశంలో అమెరికా, ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు మొదలైన దేశాలే కాక రష్యా, భారతదేశం ఇండోనేషియా మొదలైన దేశాలు కూడా పాల్గొన్నాయి.

→ సభలో అమెరికా విదేశాంగమంత్రి జాన్ ఫాస్టర్ డిలెన్ నూయజ్ సమస్య పరిష్కారానికి ఒక చతుస్సంఘ్రి ప్రణాళిక ప్రతిపాదించాడు. ఇది నూయజ్ కాలవను అతిరాజీయ ఆధిపత్యం కిందికి మార్చాలనే లక్ష్యంతో చేసిన ప్రతిపాదన. డిలెన్ ప్రతిపాదించిన వాడుకు స్వాతంత్ర్యం ఇవ్వాలి.

(1) 1888 కాన్ స్టాంటినోపిల్ ఒప్పందంలోని మొట్టమొదటి నూత్రం ప్రకారం నూయజ్ కాలవను ఇంకా పటిష్ఠమైన రవాణా సౌఖ్య ర్యాలుతో అభివృద్ధి పొందించాలి అన్ని దేశాలకు ఈ కాలవ గుండా స్వేచ్ఛగా ప్రయాణం చెయ్యడానికి తగిన అవకాశాలు ఏర్పాటు చెయ్యాలి.

(2) ఈ ఏర్పాట్లను జాతీయ దృక్పథంతోగా, రాజకీయ దృక్పథంతోగాని పరిశీలించరాదు.

(3) నూయజ్ కాలవ రవాణావలన వచ్చే ఆదాయంలో వ్యాపారమైన భాగం ఈజిప్టు దేశానికి ఇవ్వాలి.

(4) పాత నూయజ్ కెనాల్ కంపెనీకి వ్యాపారమైన వద్దపరిహారం చెల్లించాలి.

మొదటి లండన్ సమావేశం ప్రారంభిస్తూ బ్రిటిష్ ప్రధాని అంథోనీ ఈడెన్ ద్వితీయ ప్రసంగం యుద్ధం ముగిసిన తరవాతి, ఇంతటి క్లిష్ట సమస్య ఎన్నడూ తలపెట్టలేదని అన్నారు.

పిమ్మట జరిగిన ద్వితీయ నూయజ్ కాలవ అంతర్జాతీయ పరిపాలనకోసం ఒక ప్రతిపాదన చేశారు. భారతదేశం వేరొక పంచ నూత్ర ప్రణాళిక ప్రతిపాదించింది ఐతే ఆ ప్రతిపాదన లండను సమావేశ ఆమోద ముద్ర పొందలేదు.

లండను సమావేశంలో 18 దేశాలు మాత్రమే పాల్గొని ప్రతిపాదనకు తమ అంగీకారం తెలియజేశాయి.

ఇథియోపియా, ఇరాన్, స్వీడన్, అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా దేశాల ప్రతినిధులతో ఒక రాయబార సంఘం ఏర్పాటు చెయ్యాలనీ, ఈ సంఘానికి ఆస్ట్రేలియా ప్రధాన మంత్రి రాబర్టు మెంజెస్ అధ్యక్షుని వహించాలనీ

ఈజిప్టు అధ్యక్షుడు నాసర్

ఈ రాయబార సంఘం లండను సమావేశ ప్రతిపాదనపై నాసర్ తో చర్చించాలనీ సమావేశంలో తీర్మానించారు. భారతదేశం, ఇండోనేషియా, రష్యా, సింహళం నాలుగు దేశాలు దీనికి వ్యతిరేకించాయి.

ఇక సమయంలో రష్యా కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకుడు నికితా కృష్ణేష్ ఆగస్టు 24 న గుమెనియా రాయబార కార్యాలయంలో ప్రసంగిస్తూ, బ్రిటన్, ఫ్రాన్సులు యుద్ధంలో చిక్కుకోరాదనీ, యుద్ధమే వచ్చినట్లయితే ఆరబ్ దేశాలన్నీ ఏకమై ఈజిప్టు ప్రభుత్వానికి అండగా నిలబడగలవనీ ఆయుధ్యంలో ఈజిప్టుకు "నలంట్రి" సహాయం కూడా లభించగలదనీ హెచ్చరించారు.

భారతదేశం ప్రతిపాదించిన పంచనూత్ర ప్రణాళిక ఇది:

1888 కాన్ స్టాంటినోపిల్ ఒప్పందాన్ని నూయజ్ కాలవ సరిహద్దు దృష్టితో పునః పరిశీలన చెయ్యాలి.

కాన్ స్టాంటినోపిల్ ఒప్పందంలో పాల్గొన్న దేశాలే కాక నూయజ్ కాలవ వినియోగించుకునే దేశాలన్నీ ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చెయ్యాలి. ఈ పథకం ఆచర

ణకు అవసరమైన ఇతర చర్యలకూడా తీసుకోవాలి.

నూయజ్ కాలవపై ఈజిప్టు సర్వాధిపత్యానికి భంగం రానివిధంగా అంతర్జాతీయమైన రవాణా సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చెయ్యాలి.

నూయజ్ కాలవ వాడకం వాదనల సంఘం ఒకటి ఏర్పాటు చేసి, దానికి నూయజ్ కాలవ నిర్వహణలో సముచితమైన నిలవ ఇచ్చే ప్రతిపత్తి కల్పించాలి.

ఈజిప్టు ప్రభుత్వం ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రతి ఏడాది నూయజ్ పరిపాలన సంఘం నివేదిక సమర్పించాలి.

ఈ విషయ నూత్రాలలో నూయజ్ ఈజిప్టు సర్వాధిపత్యాన్ని అంగీకరించడం చాలా ముఖ్యమైన అంశం.

భారత ప్రతిపాదనలో మొదటి లండన్ సమావేశంలో అంగీకార యోగ్యం కాకడయినా, భారతదేశం నూయజ్ సమస్య పరిష్కారంలో మానస రాజనీతిజ్ఞుని ప్రచారంలో చాలా రాజ్యాల మన్నన లభించింది.

సెప్టెంబరు 2 న మెంజెస్ రాయబరంగం కైరోలో నాసర్ తో సంప్రదింపు జరిపింది.

రాయబరంగులు కూడా మొదట సెప్టెంబర్ 9 వ తేదీని ఒక ప్రకటన చేసి రాయబరంగ ప్రయత్నాలు ఫలించలే పరిస్థితి చాలా ప్రమాదకరంగా ఉన్న అన్నారు.

నాసర్ ఆ.రోజునే ప్రసంగించి నూయజ్ పై ఈజిప్టు సర్వాధిపత్యాభ్యం కలిగించే ప్రణాళికను దీన్ని ఈ అంగీకరించ జాలదని ప్రకటించారు.

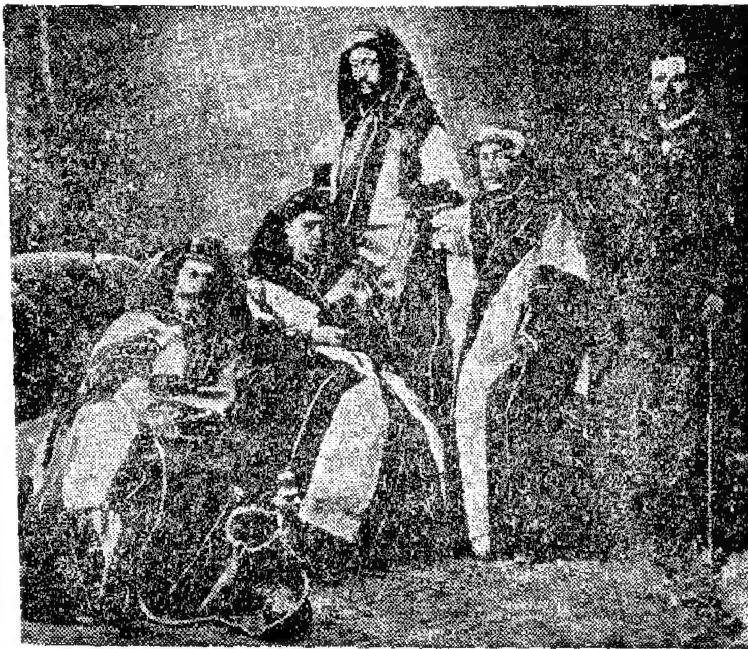
పిమ్మట వేరే ఒక ప్రకటన చేస్తూ కాన్ స్టాంటినోపిల్ ఒప్పందం తిరిగి సమీక్షించాలికి తమ సంసిద్ధులమేననీ, అయితే ప్రత్యేక సంప్రదింపుల సంఘం ఆ సంతింపులు జరపవచ్చుననీ అన్నారు.

తరవాతి సెప్టెంబరు 11 న బ్రి (ఫ్రాన్సు ప్రభుత్వాలు ఈజిప్టు చేసిన పాదన తమ కంగీకార యోగ్యం క ప్రకటించాయి.

పాత నూయజ్ కంపెనీ ఈజిప్టుతో చేస్తున్న నాకా చోదకులందరూ తమ నుంచి విరమించాలని తాళిగులు క చింది.

సెప్టెంబర్ 12 వ తేదీని బ్రిటిష్ (30-వ పేజీ చూడండి)

న్ని అడ్డంకు లేదురైనా సూయజ్ కాలవను త్రివ్వించటమే జీవిత క్షయంగా పెట్టుకుని పదేళ్ళలో ఆ పని పూర్తిచేసిన శ్రాంతి ఇంజనీరు డి లెస్సెస్, (కుడినుంచి రెండోవ్యక్తి) ఆయన సహాయకులు.

మర అర్థిక వ్యవస్థలో పెట్టోలు ప్రాధాన్యం వానాటికి ఎక్కువౌ ది. ఈ పెట్టోలులో ఎక్కువభాగం మళ్ళీ కొలవ గుండానే మనదేశానికి వది. అందుచేత ఆకాలం గుండా రవాణా స్వేచ్ఛగా, నిర్విఘ్నంగా పొగడం మన అభివృద్ధికి చాలా అవకాశం, అవి బ్రిటిష్ ప్రధాని సర్ ఆంథోనీ డిలీవల కామన్వెల్థ్ లో ప్రకటించారు.

బ్రిటిష్ వారి అర్థిక వ్యవస్థకు సూయజ్ తో ప్రధాన మైనది. ఈ మాట ఎవరూ చెప్పలేదు. ఒక్క బ్రిటిష్ వారి కే కాక పాశ్చాత్య రాజ్యాలకూ, అమాట ఆషే అసియా రాజ్యాలకూ కూడా ఈ కొలవ అత్యంత ప్రధానమైన మార్గం. ఈ కొలవను నిర్వహించే బియన్ కంపెనీని రెండు నెలల క్రితం బ్రిటిషుంకేసింది. కొలవ నిర్వహణ తీయించేసపుకు అంతర్జాతీయబడిం మ తాము మన్నిస్తామనీ, ఏదేమైనా వాక రహితం కల్పించమనీ, ఈజిప్టు ప్రభుత్వానం చేసింది. పాశ్చాత్య రాజ్యాలు గానాన్ని తృప్తికరిస్తూ, కొలవ నిర్వహణ అంతర్జాతీయ యాజమాన్యంలో చేరిన, ఈజిప్టు యాజమాన్యంలో ఉండే పట్టులేదనీ వాదించున్నాయి. తమ నెలించు కోవడానికి అవసరమైతే మోగానికి కూడా ఈ రాజ్యాలు సుభుతున్నాయి. దీన్ని బట్టి

మాడగా సూయజ్ కొలవలో స్వేచ్ఛగా, నిర్వహణంగా రవాణా పొగడం కంటే, కొలవ నిర్వహణ తీయచేతిలో ఉండడం, కొలవ పెట్టెంలో తీసుకొచ్చేయ్యగా ఉండడమే పాశ్చాత్య రాజ్యాలకు ముఖ్యమని స్పష్టపడుతున్నది. ప్రపంచంలోని అనేక కీలక ప్రాంతాలు పాశ్చాత్య రాజ్యాల ఆధీనంలో ఉన్నాయి. గత యుద్ధానంతరం నుంచి ఈ ప్రాంతాలపై పాశ్చాత్యుల ఆధిపత్యం నెమ్మది నెమ్మదిగా చెప్పితింటూ వచ్చింది. అసియా, ఆఫ్రికా ఖండాలలోని అనేక దేశాలు కలెక్టరాల నిద్రా వ్యవస్థలో పుల్కాని తమ హక్కులను తిరిగి సంపాదించుకుంటున్నాయి. ఇది తమ అర్థిక, రాజకీయార్థి క్యానికి భంగకరం అని గ్రహించి పాశ్చాత్యులు ప్రాగ్ కాలతో ఘర్షణ పడుతున్నారు. ఈ ఘర్షణకు సూయజ్ తాజా ఉదాహరణగా తయారైంది.

వెర్రివాడి పగటికల

సూయజ్ కొలవ నిజంగా బ్రిటిష్ అర్థిక వ్యవస్థకు ముఖ్యమైనది. అయితే ఇది ఈనాటిమాట. కానీ సూరేజ్ కిందటి మాట వేరు. మొన్న కామన్వెల్థ్ లో బ్రిటిష్ ప్రధాని ప్రకటించిన దానికి పూర్తిగా విరుద్ధమైన భోరిలో సూరేజ్ కిందటి బ్రిటిష్ ప్రధాని ఒక ప్రకటన చేశాడు. ఆ బ్రిటిష్ ప్రధాని పేరు లార్డ్ పామర్ ఫెన్.

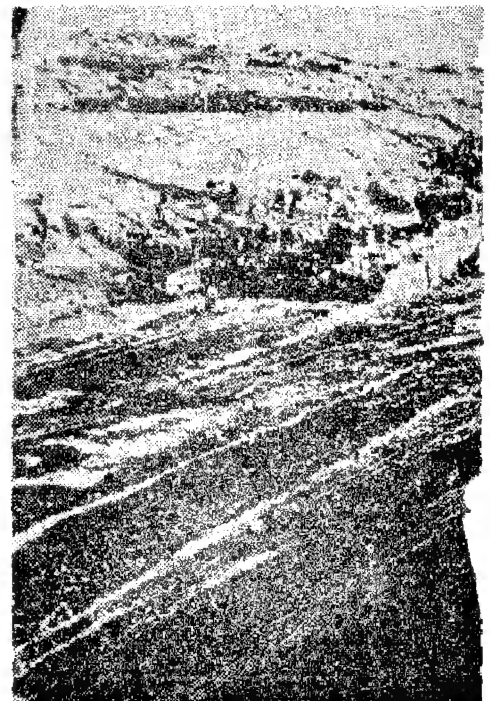
సూయజ్ వద్ద కొలవ త్రవ్వడం అసాధ్యం, కేవలం వెర్రివాడి పగటికల అని

జేబుల్లిందా తుపాకిమండ
సిచ్చివాడిలాగా ఉంది ప్రస్తుతం
కుప్పతెప్పలుగా తయారయ్యేనుకని
ఎటునుంచి ఒక్క పెప్పరవ్వు వచ్చి
నెడునులు వాచుకున్న సూయజ్
వారుణమారణంగా మారిపోవచ్చు
బ్రిటిష్ ప్రాన్సులు ఈ సమయంలో
రాతకు భంగం లేనిదిధంగా కావాలి

ప్రా కృ శ్చి మ

సూ య

ఆయన ఆ ప్రతిపాదన త్రోసి వేశాడు. యూరప్ లోని ఇంజనీర్లందరూ కలిసి సూయజ్ ను వారిచివా తన అభిప్రాయం మారదని ఆయన ముండి పట్టు పట్టాడు. ఒక చేతి కొలవ త్రవ్వడం సూయజ్ మేనా, అసలు త్రవ్వకానికి తానింగీక రించిన న్నాడు.

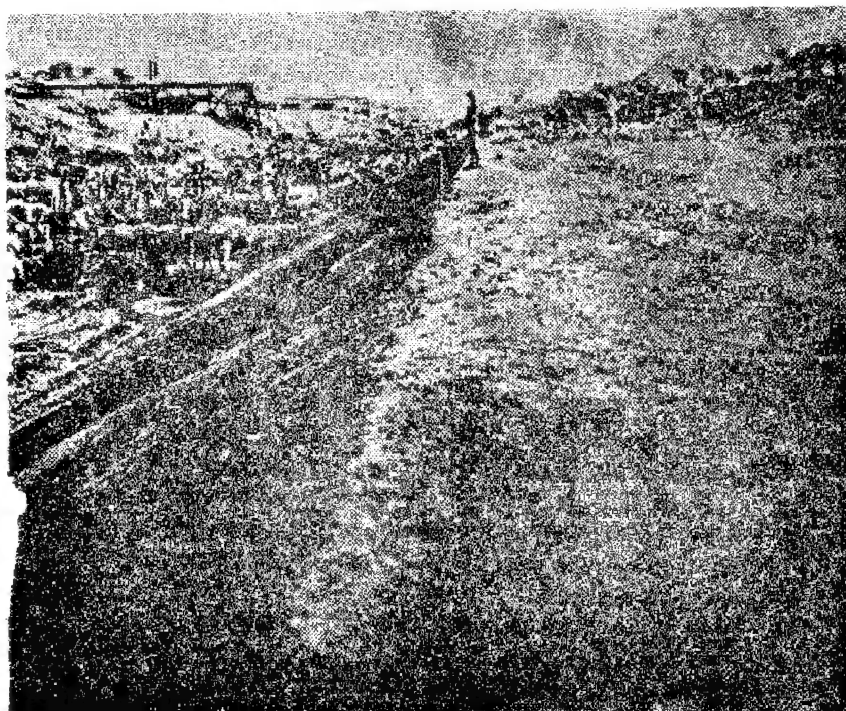

సుమారు సూరేజ్ కిందట సూయజ్ కాలవ త్రవ్వ

నాలను కలిపే జలసంధి

శ్రీకృష్ణలవణచరిత్ర

మనస్సును 4600 మెళ్ళకు తగ్గకుండు.
అప్పుడు శ్రాంతి వారి సామాన్య ప్రవర్తన
వాహినికి ఇంకీ గూఢబలి అవుతుంది.
అంగురేణు ఇదంతా చిటన్ పై దబ్బు తీయ
డానికి శ్రాంతివాడు కన్నీటి పన్నాగమే
నవీ సామర్థ్యవ వాదించాడు.

నకం ప్రారంభమైంది. త్రవ్వకం దృశ్యాన్ని చూపించే ఈ ఫోటో 1888లో తీసినది.

సూక్ష్మ మేథ సూయజ్ కాలవ.

మాయజ్ఞోక్తావ త్రివిధం చివ (శం-
 తించిన శిర్షవాండ్ డి తానన్ బిట్ట
 సహాయాని అర్పించగా వామర
 ప్రసింగ అతని అర్పిర్ప (త్రోసివగా
 కాని డి తానన్ విద్యాపాపవేదము. (ప
 త్యావ కుట్రకు, పనివాళ్ళ తిరుగుబాటు
 రోగాలకు, రోషాకు చేజిక్కిన
 తానకును పని నాధించాడు.

నూరుకో కాలన పూర్తియైనది (బిల్)
 వారు అందినవారు అప్రమాదము భయించి
 ఆ కాలన వారికి ఆర్థిపదాన మైం
 1875 లో (బిల్) ప్రధాన డి.సేరి నూరు
 కాలన కంపెనీలో 1,76,802 వాటా
 40 లక్షల పానులకు కొన్నాడు. దీం
 (బిల్) ప్రభుత్వం అందికంటే
 వాటాదారెండు.

ఈ నూతన కంపెనీ చరిత్ర కొం
పత్రికా, కాలవ (వ్యవసాయ) పత్రిక
డిసెంబర్ 1854 లో ఆరంభం

★ సూ య జ్ఞ కాల వ చ రి త ★

దై ప్రాయ సయన్ పాపా అనుమతి సంపాదించి సూయజ్ఞ కంపెనీ స్థాపించాడు. 1858 లో కంపెనీ వాటాల అమ్మకం ప్రారంభమైంది. ఒక్కొక్క వాటా 500 ఫ్రాంకులచే ప్రస్తుత వాలుగులక్షల వాటాలు అమ్మబడ్డాయి. మొత్తం 8, 14, 494 వాటాలు అమ్మబడి పోయాయి. వీటిలో రెండులక్షలు పెగా ప్రాన్సులోనే అమ్మబడి పోయాయి. 96, 000 వాటాల పెగా ఒక్క ప్రభుత్వం కొన్నది. మరొక 85, 506 వాటాలు ఈజిప్టు వె ప్రాయ కొన్నాడు. ఇంగ్లండు, ఆస్ట్రీయా, రష్యన్, అమెరికా తమకేమీ పట్టనట్లు దూరంగా ఉండిపోయాయి.

వెట్టిచాకిరి

ఈ విధంగా కంపెనీ ప్రారంభమైంది. కాలవ త్రవ్వకానికి 1859 ఏప్రిల్ 25 న పోర్టు సయన్ వద్ద ప్రారంభమైంది. మొదట్లో పని మిగులుగా పోలేదు. ఈజిప్ట్ కార్మికులచేతి నిర్లభ్యంగా వెట్టిచాకిరి చేయించుకునే వారు. ఈ వెట్టిచాకిరిమీద ఇంగ్లండులోనూ, ఈజిప్టులోనూ కూడా ఆందోళన బయలుదేరినందున ఆపదతి రద్దుచేశారు. వెట్టిచాకిరి బదులు యింట్రి పరికరాలను, ఆధునిక మైన ఇంజనీరింగ్ పద్ధతులను ప్రవేశపెట్టారు. దీనివలన పని మిగులుగా పోగడం సాధ్యమైంది. 1869 నాటికి పోర్టు సయన్ నుండి సూయజ్ నరకు కాలవ మార్గం ప్రారంభమైంది.

1869 న నవంబరు 15 న కాలవలో ప్రయాణాలకు ప్రారంభమైంది. జరిగింది. ఆ మార్గాను వినిపించేటట్లు చెందిన 83 కాకలు పోర్టు సయన్ నుంచి బయలుదేరాయి. తమనా నిర్లభ్యమైన ఉన్న ఇన్స్ట్రుమెంట్లను అవి అలాగేనే చేరుకున్నాయి. 19 వ తేదీన 20 కొడిలవగా ఉన్న బిల్డర్ లేవ్ చేరుకున్నాయి. 20 వ తేదీన సూయజ్ చేరాయి. అక్కడ నుంచీ, క్రమంగా నాకా ఫయాణాలు ప్రారంభమయ్యాయి. 870 లో సుమారు 500 నౌకలు కాలవలో ప్రయాణం చేశాయి.

పోర్టు సయన్ నుంచి సూయజ్ దాకా కాలవ పొడవు మూడు మైళ్ళు. మొదట్లో గవిలోతు 8 మీటరు ఉండేది. దీన్ని తిరుగుతే 9 మీటర్లు చేశారు. వెడల్పు పోర్టు యదుకు, బిల్డర్ లేవ్ కు మధ్య 65 మీటర్లు, బిల్డర్ లేవ్ కు సూయజ్ కు మధ్య 75 మీటర్లు కాదు వంపులున్నచోట వెడల్పు 80 మీటర్లు కాదు. 1887 వార్షికుంచి రాత్రిపూట 14 నౌకలు తిరగడానికి అనుమతించారు. 186 లో నిబంధనలను బట్టి ఒక నౌక కాలవనుండి పోవడానికి 36 గంటలు

పట్టేది కాని కాలవను అభివృద్ధి చేసి తిరవాతి, 15 గంటలలోనే నౌకలు ప్రయాణం చేయడానికి వీలైంది. ఇప్పుడు కాలవ లోతు 26 అడుగులు ఉంది. కాలవ గర్భంలో వెడల్పు 73 అడుగులంది. గత సంవత్సరం దానిగుండా 14, 600 నౌకలు ఒక్కొక్కటి సగటున 11 గంటల 18 నిమిషాలలో ప్రయాణం చేశాయి. త్రవ్వకానికి మొదట్లో అయిన ఖర్చు 1, 60, 00, 000 పౌనులు. మొదటి సంవత్సరాలలో కంపెనీకి బాగా నష్టం వచ్చింది. రవాణా పెరిగి తొడ్డి లాభం రావారింది. గత సంవత్సరం కంపెనీకి వచ్చిన లాభం సరిగా మొదట్లో ఖర్చుకు అయినంత—అంటే 1, 60, 00, 000 పౌనులు. కాలవ నిర్వహణకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వం 99 ఏకదాకా డిలెవేషన్ అనుమతి ఇచ్చింది. ఈ అనుమతి సరిమితి మరో 12 ఏళ్లదాకా, అంటే 1968 నవంబరు 17 వ తేదీదాకా ఉంది. కాని ఈసారి ఈజిప్టు ప్రభుత్వం న్యాయసమర్థమైన విధానంలో కంపెనీని జాతీయంచేసి కాలవ పై తన హక్కును ప్రకటించుకుంది.

కాలవ నిర్వహణకు, మరమ్మత్తులకు, ఏడాదికి 90 లక్షల పౌనులు ఖర్చవుతున్నది. 1949 లో ఏడాదికి మరో 80 లక్షల పౌనుల వ్యయంతో అభివృద్ధిపనులు తలపెట్టారు. కాలవలో జరిగే ముఖ్యమైన రవాణా పెట్రోలు, గత సంవత్సరం ప్యాత్రత్వ కాలకు

ఎగుమతి అయిన 11 కోట్ల బిల్లన్లు పెట్రోలులో 8 1/2 కోట్ల బిల్లన్లు పెట్రోలు సూయజ్ గుండానే రవాణా అయింది. కాలవలో పనులించే ప్రతి 5 నౌకలలో మూడునాకలు పెట్రోలు తీసుకుపోయే పెద్దరకం ట్యాంకర్లు. ఈ ట్యాంకర్లలో చాలమిటు 45 వేల బిల్లన్లు బరువుగల పెద్దనౌకలు. వీటిలో స్వీమింగ్ ప్రూల్స్ దగిర్చించి సివిమానుంది రాలదాకా అన్నిరకాల ఆధునిక నౌక ర్యాలు ఉన్నాయి.

మరొక పదేళ్ళలో కాలవలో రవాణా సరిస్థితి ఎలాగూ విచారించేదేని అభివృద్ధి అభిప్రాయ పడుకున్నారు. పెట్రోలు రవాణా పదేళ్ళలో ఇప్పటికే రెట్టింపు (సుమారు 20 కోట్ల బిల్లన్లు) అవుతుందనీ, అంతర్జాతీయ వ్యాపారం క్రమంగా విస్తరించుతుందనీ, ఈ రవాణా అభివృద్ధిని సూయజ్ కాలవ భరాయిందనేదనీ వీరు చెబుకున్నారు. ఉన్న కాలవను విశాలనూ, లోతూ చేయించడంకంటే దానివక్కనే మరో కాలవను త్రవ్వించడం మంచిని కొందరూ. ఇప్పటికన్న ట్యాంకర్ కంటే

పెద్ద పెద్ద వాటిని నిర్మించి, వాటిని పూర్తిగా నింపి గుడ్ హోప్ అగ్రంయటి రిప్పించడం లేదా, చివరకొని మరికొందరూ ఇలా రకరకాలుగా ఇప్పటిదాకా ఆలోచనలు చేస్తూవచ్చారు. ఈ పరిస్థితిలో సూయజ్ కాలవ నిర్వహణాన్ని ఈజిప్టు జాతీయం చేయడం జరిగింది.

★ సూ య జ్ఞ ర గ డ ★

(27-వ పేజీ తరువాయి)

మంత్రి ఈడెన్ ఒక ప్రకటనచేస్తూ భద్రతా సంస్థాపనకు సూయజ్ సమస్య విషయం తెలియ జేశామనీ అయితే బిస్మార్క్ సమితి కీసమస్య నివేదించే సంకల్పమేమీ లేదనీ అన్నారు.

ఆంధ్రానీ ఈడెన్ ఆ ప్రకటనలోనే సూయజ్ కాలవ వాడకం దారుల సంఘం ఒకటి ఏర్పాటు చేయబోతున్నామనీ, సూయజ్ కాలవ నిర్వహణలో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలన్నీ ఆ సంఘం తీసుకోవలసిన ఈజిప్టు ప్రభుత్వాని కీనిషయంలో న్యాయమైన ప్రతిఫలం ముట్ట చెప్పగలమనీ అన్నారు. అమెరికా విశేషాంగ మంత్రి డిలెవ్ సెప్టెంబరు 18 న ఒక ప్రకటన చేస్తూ ఆయన బలంతో సూయజ్ సమస్య పరిష్కరించే ఉద్దేశ్యమేమీ లేదనీ ఈజిప్టు ప్రభుత్వం వాడకం దారుల సంఘ వ్యవహారాల కంగీరించని పక్షంలో, అమెరికా నౌకలు గుడ్ హోప్ అగ్రంయిగా ఆఫ్రికా చుట్టిరాగలవనీ అన్నారు.

ఈ ప్రకటనతో బిటిషు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వాలలో రెండు కొంతవరకు చల్లబడింది.

వాడకం దారుల పథకమే అమలు చేయడం జరిగితే, అది యుద్ధానికి దారి తీయగలదని అమెరికాలో ఈజిప్టు రాయబారి ఒక హెచ్చరిక చేశారు.

అయితే, ప్యాత్రత్వ రాజ్యాలు వాడకం దారుల సమావేశం వ్యవహారం విరమించలేదు. ఈ సమావేశం సెప్టెంబరు 19 తేదీన లండన్ లో ప్రారంభమైంది. ఈ సమావేశానికి రమ్మని భారత ప్రభుత్వానికి గాని రష్యా ప్రభుత్వానికి గాని ఆ హాజరాలే. అయినా భారత ప్రభుత్వ ప్రతినిధి విక కృష్ణమూర్తి సామరస్యం కోసం శాయశక్తిలా ప్రయత్నిస్తూనే ఉన్నాడు.

ప్యాత్రత్వ రాజ్యాలెంతగా నాంగానూ చేసినా భారత ప్రతిపాదన ప్రాతిపదిక మీదనే సామరస్య సూచనలు కనిపిస్తున్నాయి.

అబ్బాయి ఆడిన నాటకం

అబ్బాయి, కనకమ్మ వడివూపుంటే గోపాలం ఏం తింటున్నాడో తెలియకుండా అదరా బాదరాగా భోంచేసున్నాడు. సీనియరుగారి ఇంటిదగ్గరనుండి వచ్చేటప్పు టికి పదిన్నర అయింది. నిద్ర మంచంమీద వుండగానే ఏదో కొంప మునిగినట్లు సీనియరుగారు కబురుచేస్తే, ఏంపకో అని తను తొందరగా ముఖం కడుక్కుని. ఆలస్యం అవుతుందిని అయ్యరుగారిని కాఫీకి దిద్దించి, ఆఫీసుగారి ఇంటికి వెళ్ళేదాయను. ఎంతెవ బాహ్యులుకుకాబట్టి స్నానం లేకుండా భోంచేయలేక, వచ్చి స్నానం చేశాడు. అప్పుడే పావుతొమ్మిద పదికొండు గంటలు కావసోంది. ఆఫీసుగారున్నెండు గంటల రైలులో క్యాంపు వెడతానన్నాడు. ఆయనకి ఫైల్స్ పది పదికొండు పదిభైతయిదు కన్నా రెడీ చేయాలి. ఆఫీసు ఇంటికి ఒక మైలుపైగా వుంటుంది. ఎలా లేదన్నా పడచి వెళ్ళడానికి పావుగంట పడుతుంది. తను వున్న బెజవాడ బస్లో రోజూ రిక్షాలు ఎక్కితే, తన సేజీతో ఇరవై రోజులు రారు,

“గాజుల చేరం భోజనంతో సరి” అన్నట్లు పదికొండు ఇరవై కన్నా ఆఫీసులో లేక చాలే సీనియరుగారికి రైలు టైముకి ఫైల్స్ అందచేయలేదు. ప్రొద్దున్న దగ్గరనుండి అయినదగ్గరే వున్నాడు కదా ‘క్యాంపు’ అని ఏ తొమ్మిదింటికన్నా చెప్పివుంటే వెంటనే ఇంటికివచ్చి, వెళ్ళివుండేవాడు. పది గంటలు అయ్యక “ఆఫీసు టైమువుతోంది ఇంకా భోంచేసి వెళ్ళాలి” అని తను అంటే ఆయన “అన్నట్లు మరిచి బోయాను గోపాలం” అని ఎంతో ఆపూయంగా ప్రారంభించి “పన్నెండుంటికి రైలులో క్యాంపు వెళ్ళాలి. పలానా, ఫలానా ఫైల్స్ సరి బంట్లోతుచేత స్టేషనుకి పంపు” అన్నాడు. గోపాలం సీనియరుగారి సెలవు తీసుకునేముందు ఆయన మరొకటి కూడా హెచ్చరించారు, “గోపాలం నేను రైలుకు వెళుతూ ఆఫీసుకు రావడానికి టైముండు. నువ్వు నేచెప్పిన అన్ని ఫైల్స్ సరిగ్గాసరి పంపించు స్టేషనుకి” అని.

ఆఫీసుగారి హెచ్చరిక జ్ఞాపకం వచ్చేటప్పటికి గోపాలానికి ఎక్కడలేని కోపం వచ్చింది. “తనకి, భోజనంచేసి రైలుకి వెళ్ళే

టర్పుడు, దగ్గరగావున్న ఆఫీసుకు రావడానికి టైముండుదట; నేనుమాత్రం భోజనం, తను చెప్పినపనులూ అప్పజేరి వచ్చి ఎలా చేస్తా నుకుంటాడు, మూర్ఖుడు. వారి సుఖమే కాని సుమస్తాంకష్టాలు అక్కర లేదు ఆఫీసుకి” అనుకుంటూ కోపంతో ముద్దలు దిగమించు తున్నాడు.

ఇంతలో కనకమ్మ ప్రారంభించింది “నెయ్యి నేలపాలయింది కదా అని డబ్బు యియ్యకపోతే వూరుకుంటుందా గవరమ్మ...” అమ్మ మాటలువిని గోపాలం విమలవల్లు పక్కార్కంగా తిలకిచూశాడు. “ఏమీ లేదురా నాయనా, ప్రొద్దున్న నేను కొని, అరవినెడు నెయ్యి బుడ్డిలో పోదామని క్రిందపెడతే నీ పెళ్ళాం

గాడేపల్లి సీతారామయ్య

తన్నేసింది. నెయ్యి పోతేమాత్రం గవరమ్మకు రెండున్నర రూపాయలూ ఇయ్యేదూ? మధ్యాహ్నం రెండుగంటలకి డబ్బుకి వస్తానంది. నువ్వు ఆసమయానికి వుండవుకదా అని” అని బూకిగా పూర్తిచేసింది.

ప్రక్క గదిలోకి అప్పజేరి స్నానంచేసి వచ్చిందేమో గోపాలంభార్య, లక్ష్మి నింది ఆమాటలు. లక్ష్మి మంచదికాని మాట పడేదికాదు. మొన్న మొన్నటిదాకా కనకమ్మ ఎన్నిఅన్నా ఎలాగో తను పడుతూ వుండేది. అంచేత ఏగొడవా పైకివచ్చేది కాదు. కాపరానికివచ్చి తను అప్పజేరి రెండు సంవత్సరాలు కావసోంది. ఈమధ్య “తప్పలేదే” అత్తగారిమాట “రెండుకు పదాలి, తనభర్త సంపాదిస్తావుంటే” అనే ఆత్మాభిమానం కలిగింది. అప్పట్లో అత్తగారు తనమీద నేరాలు అప్పవప్పడు చెప్పినా, తనభర్త తన్ను సంపాదిస్తే అడ్డక్క బావడంచూసి, సంతోషించి వూరుకుంటూ వుండేది. “అమ్మ కాబట్టి చెప్పే వధులేక వింటున్నాను” అనుకుని తృప్తిపడేది. కాని యీ మధ్య గోపాలం, అమ్మమాటలు విని, “ఇలా అయితే ఎలాగ సంసారం చెయ్యడం?

పగలంతా కష్టపడి నేను తెన్నావుంటే నీకు తెలియడం లేదు. నానాగడ్డి మేనేకాని యీ చాలీచాలనిజీతం రావటం లేదు; నీకు ఏమన్నా తెలుస్తోందా?” అంటున్నాడు. నిన్ను ఆ త్రవ్వ తను ప్లావలాకు కొన్న రిబ్బనుకీచేసిం హంగామా జ్ఞాపకం వచ్చింది. అయినా తను తన్నెయ్యాలని నెయ్యిని తన్నేసివల్లు చెప్పతూవున్న అత్తగారి మాటలు వింటేప్పటికి కోపం అపుకోలేక పోయింది లక్ష్మి.

“అదేమిటండీ అత్తగారూ, నేను నేటి గిన్నెని తన్నెయ్యాలని తన్నేసివల్లు చెబ తాడు మీ అబ్బాయి తొటి అదికొకుండా ముట్టి నేలకాబట్టి కొంత నెయ్యి అన్నా దక్కలేదు కాని లేకపోలే...”

“తన్నెయ్యాలని తన్నెయ్యక పోతే మాడక తన్నేకావు పాపం. ఏరాయి అయితే నేం పగూడదానికి నెయ్యిపోయిందా లేదా? పట్టపగలు నేలమీద పడిచేటప్పుడు నక్షత్రాలు లెక్కపెడతాడు కాబోను యీకొలం ఆడవాళ్ళు. అవునే! కట్టుకున్న చీర సవరించుకోవడం, రిబ్బను ముళ్ళుమార్చి ముళ్ళెసుకోవడం సరిపోతుంది, నేలమీద వున్నచి కనబడతాయా? చూసి తన్నేసినా, మాడక తన్నేసినా రెండున్నర రూపాయలూ వడెయ్యక తప్పదు కదా గవరమ్మ. ప్రొద్దున్న పొస్తూనే చెప్పింది “రెండు గంటలకి వస్తాను, డబ్బు పూర్తిగా యిచ్చేయ్యాలి” దూక్కి చిట్టుపరక సుప్పిడన్నా లేదు” అని. గవరమ్మ మధ్యాహ్నం వస్తానంది కదా, డబ్బు ఇయ్యాలని అబ్బాయితో చెబుతున్నాను. ఇంతికి వాడు ఆ సమయానికి వుండను కాబట్టి చెప్పేను. నిజమేలే! వున్నది వున్నట్లు అంటే ఎవరికన్నా వున్నోడమే” అని నుక్క తిప్పకుండా ఏకరువు పెట్టింది.

భర్త అత్తగారిని వారించక పోవడం చూసి లక్ష్మికి, ఎక్కడలేని కోపం వచ్చింది “వేమన పద్ధంతిలోలా ఎవరుచేసినవి వాళ్ళకి కనబడవు. మొన్న యింకో నాలుగు మెటెక్రిడాబామీస పెట్టడానికి బదిలించి, ప్రక్కనన్న బంటయింటి లేకులమీద పెట్టి నందు వల, పదిరూపాయలవాడీ, ఇరవై రూపాయల సంవత్సరం బాడుకునా నతి వలసిన వూరగాదు నేలపా అయ్యాయి. ఊరగాయ ఎందుకూ పనికిరాకుండా వాని

★ అబ్బాయి ఆడిన నాటకం ★

నిండా ఇసుక. ఇంక జాడీనూ, కొన్ని వంటల ముక్కలయి, ఆవేళే మీసూ, నాకూ పనిచెప్పింది. మరిచిపోయారు కాబోను.” అని ఎత్తిపూచించింది.

“దానిమీద కాకీ వాలటం మూలాన్ని పడిపోయింది కాని, లేకపోతే పడిపోయేదా జాడీ ఎన్నిసార్లు అలా పెట్టలేదు. ఇప్పుడంటే కర్మం కాలి పడిపోయింది కాని, అంతకుముందు ఎప్పుడన్నా పడిందా?” అని పరుగుతోబోయింది కనకమ్మ.

“పాపం! అప్పుడు జాడీ దానికర్మం కాలి పడిపోయింది. ఇప్పుడు మాత్రం నాకర్మం కాలి, గిన్నెకి కాయకెగిలి ఒలికి పోయింది నెయ్యి ఏం, అంతేనా అండి” అని అత్తిగారివైపు చురచురా చూసింది లక్ష్మి.

“ఆ! బాగుంగి వరుస” అన్నాడు తిలై తిలై తలంపు గా గోపాలం

ఇంతవరకూ ప్రతి మిందుతూవున్నా, భార్యని మందలించాలని కాని, అమ్మని బారించాలని కాని గోపాలానికి తట్టలేదు.

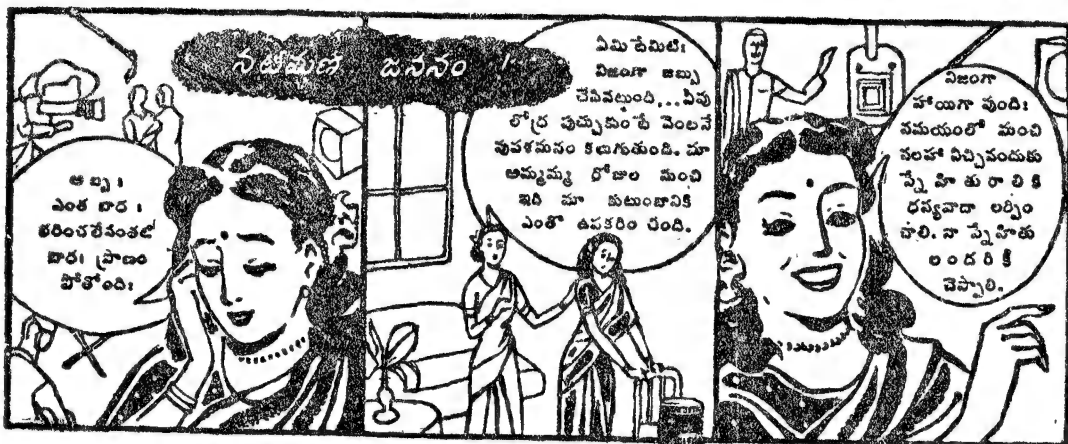
వాళ్ళిద్దరినీ వింటున్నాడే కాని, ఆఫీసుకు త్వరగా వెళ్లాలనే తొందరలో ఎక్కువ పట్టించుకోలేదు ఇప్పుడన్నా భార్యని వారించక పోయేవాడే, తనకి అమ్మ మజ్జిగ మొదటిసారి అడిగినప్పుడే వడ్డించివుంటే. అతను అన్న రెండుముక్కలూ మాత్రం మంచి తూకంగా వచ్చాయి లక్ష్మి అక్కడ నుంచి వెళ్లిపోయింది. కనకమ్మ మళ్ళీ నోగు విప్పలేదు; కావలసిన మజ్జిగపోసి తన పని మీద తప్పుకు వెళ్లిపోయింది.

గోపాలం భోజనంచేసి బట్టలు వేసుకుంటూ “అమ్మా” అని పిలుచాడు. కనకమ్మ మామోలు ప్రకారం గ్లాసుతో మంచినీళ్ళు పట్టుకువచ్చింది. పర్సల్లోనుంచి అయిదు రూపాయలు తీసి, కనకమ్మకిచ్చి “ఇంకా అరవీ నెడు నెయ్యి తెమ్మను గవరమ్మని” అన్నాడు. మంచినీళ్ళు తాగి చేతిగడియారం చూశాడు. పనకొండూ పడి అయింది. వెంటనే బయటేరి ఆఫీసుకు వెళ్ళేడు.

గోపాలం కష్టమీద పీనియగు గారికి

అనుకోన్న ప్రకారం రైలు ట్రెముకి కావలసిన ట్రైల్లు సర్టి, కల్లకట్టి పంపించాడు. ఒక ఆర్డరుకి నకలు తీయవలసి వుండి తెల్ల గాగితం, కలం పట్టుకున్నాడు వాద్దామని ప్రయత్నించాడు. వాత జరుగ లేదు. కలం అరలో పెట్టి ఆలోచిస్తున్నాడు. అతనికి ఎంతసేపూ ఆవేళే భోజనం దగ్గర జరిగిన సంఘటనే జ్ఞాపకం వస్తోంది. ఎలాగ ఇంటి దగ్గర సరిసితుల్ని ఎదుర్కోవాలో అర్థం కావడం లేదు. ఎన్ని పద్ధతులు ఆలోచించినా, ఏదీ చివరికి సరియైందిగా కనబడడం లేదు. రెండు గంటలూ ఆ ప్రాంతంలో తోడిగు మస్తారాఘనరావు వచ్చి, “నకలు తీసేవాడి?” అని ప్రశ్నించాడు. “లేదు” అని గోపాలం “సీనియరు గారు క్యాంపునుండి వచ్చేట్టుపటికి నకలు తీయ లేకపోనులే” అని నిరక్షయంగా సమాధానం ఇచ్చేడు. సీనియరు గారు పూర్వో లేకపోతే పని ఎగనెయ్యటం గుమస్తానికి అలవాటే కాబట్టి నవ్వుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు రాఘనరావు.

గోపాలానికి మాత్రం దృష్టియింకా ఇంటి మీదే వుంది. వాద్దన్న అన్నం దగ్గర తను అమ్మని ప్రారంభంలోనే వారించక పోవ

57 ఏళ్లగా ఖ్యాతి గాంచినది.

వీరితకు ఏవయ్యెనా లోద్ర మంచి పుష్టి పుచ్చే బానిక. ఆరోగ్యానికి. అనందానికి లోద్రమ మించిన బానిక లేదు. కెమిస్టు లందరి వద్ద దొరుకుతుంది. లోద్ర స్త్రీల దివ్యోపదం

కేవలీ కుటిరం ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.
రాయపేట - పురూష - 14.

ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు ఏ శంఖు :

నీ తారామ్ జనరల్ స్టోర్సు, మెయిన్ రోడ్, విజయవాడ.

దానికీ, లక్ష్మీని ముందరించక పోవడానికీ ఏమిటి కారణం అని ప్రశ్నించుకున్నాడు. వెంటనే చెప్పకున్న సమాధానం: “అప్పుడో” అలా పూగుకోవడం మంచిదిగా తోచడం పోనీ తగువాత మాత్రం ఏమి చేశాడు గనుక “ఆ బాంబు వగున” అన్నాడు. దానితో తనమీద వున్న గౌరవమే అనండి, భయమే అనండి వాళ్ళు అంతటికోటి ఆచార వాదన. లేకపోతే ఏమి చేయకలిగేవాడు తను? పూర్వం తను అంటే ఎంతగౌరవం లక్ష్మీకి, తనముంగు ఎప్పుడెన్నా తన తల్లిని ఎగురించిందా? కనకమ్మ మాత్రం తీసి బోయేదా లక్ష్మీ విషయంలో. తను ఆ సేక వారు విన్నాడు “అమ్మలూ, లక్ష్మీ” అని పిలవడం. అమ్మ అనే అంది తనతో ఒక సారి, తనకి కూతురు లేని కొరత లక్ష్మీ తీర్చింది. మరి యీ మధ్య యీ మార్పుమిటి? అనే అర్థం కావడం లేదు గోపాలానికి.

సుమారు రెండు నెలల క్రితం, సంవత్సరానికి ముందు గోజుని అతా కోవలూ తగువు పడారు. వాళ్ళు తగువు పడడం తను ప్రక్క గనలో పేరుకు దడుపుకుంటూ తొలిసారిగా విన్నాడు. అది వీధులోకి వచ్చిన మూలల వాడి దగ్గర పండుకీ వీరకొనడంలో వచ్చింది లక్ష్మీ పదిహేను రూపాయల వీర కొనుక్కుంటానన్నది. అమ్మ రోజూ తనపదానికి పదిరూపాయల వీర బాగుంటుంది కొనమంది. ఎంత చెప్పినా అతని గారి మాట వినలేదు లక్ష్మీ. తన్ని లక్ష్మీ పదిహేను రూపాయలు అడిగితే “ఎందుకు?” అని అన్నా తను అవక్కాండా యిచ్చేశాడు. వీర కొన్న తగువాత అమ్మ “వీర మంచిదే. రంపబాగా నే వుందిలే” అని ఒప్పుకోవడం విన్నాడు. అంచేత ఆ పళ్ల వాళ్ళ వాదన తనకి సంతోషాన్నే కలిగించింది.

అది మొదలు అతా కోవలూ వాదించు కోవడం గోపాలం తగుదు నింటూవచ్చాడు. అప్పుడప్పుడు తనకి వాళ్ళ నాదన వింటూ వుంటే గొధ కూడా కలిగింది. ఆ వాదనలు వినలేక లక్ష్మీని ఏదోవంకని పిలుస్తూ వుండే వాడు. కాని తను లక్ష్మీని కాని, తన తల్లిని కాని “ఎందుకు తగువు అని ఎప్పుడూ ప్రశ్నించలేదు. అది పొరపాలుం దని తగుచి వచ్చినప్పుడు అలా అనుకుంటాడు.

ప్రార్థనలా కాదు, ఇప్పుడు పరిస్థితులు విషమించాయి నెల క్రితం వాళ్ళు, తన ముంగు ఎప్పుడూ వాదించు కోలేదు. ఈ మధ్య వాళ్ళు తన్ని లక్ష్మీని చేసుకుంటా తన సుఖంలోనే తగువులు పడుతున్నాడు. అంతకు ముందు వాదనే కాని, యీ మధ్య వారం రోజుల నుంచి, ఒక్కో కొకళ్ళు దప్ప కోవడం, నేవు కొనడం జరుగుతోంది. తను మాత్రం తలస్థంగా నింటున్నాడు. వీలెంత వరకూ సమయం చూచి ఏదోవిధంగా వారిస్తున్నాడు. అమ్మమాత్రం తనతో లక్ష్మీమీద

రోజూ ఏదో నేరాలు చెప్పడం మొదలు పెట్టింది. అన్నీ చెప్పి “ఇంక ఏమన్నా వుందా, సంసారం గుండెమీ పోయా యిలా అయితే” అంటుంది, కేవలం సంసారం మీద ముకుకారం కొద్ది అంటూవున్నట్లు. పది స్వామి ఒకసారి యైనా తను లక్ష్మీని ముందరించకపోతే, తను పెళ్ళాము మాటలు వింటున్నాడు అంటుండేవాడని లక్ష్మీని ముందరిస్తున్నాడు. అది కాకుండా సీనియరుగారు పూర్ణో వుంటే యీ పని ఆపని చెప్పి, అనవసరంగా చిక్కాకు పడి గునుస్తాలని విసుగు ఎత్తినాడు ఆ చిక్కాకు మీద తన ఇంటికి వచ్చేటప్పటికి ఏదో అమ్మ చెప్పడం, అమ్మని వద్దలేక లక్ష్మీని యీ మధ్య గట్టిగానే ముదిలిస్తున్నాడు. లక్ష్మీమాత్రం తను ఏమన్నా పూగుకుంటోంది. అంతేగాని వాళ్ళు తగువులు పడుతూవుంటే తను జోక్యం కలుగ చేసుకునేవాడు కాదు. వీలైతే తగ్గించడానికి ప్రయత్నించేవాడు, లేకపోతే వినపట్టు పూగునేవాడు, అంతే. తను ఎందుకు వాళ్ళు తగువులో జోక్యం కలుగ చేసుకోవడం లేదు? మళ్ళీ ఆ ప్రశ్న! ఇలా ఆలోచిస్తూ వుంటే బహు వచ్చిందన్నాడు బంట్లోతు తలెత్తి, వుత్తరాలు పుచ్చుకుని డి. ఇ. ఒకరి లక్ష్మీను నుంచి వచ్చిన వుత్తరం తీసి విప్పేడు. దాని మీద “రిమైండరు” అని వుండగానే హెడ్డు గుమస్తా గారి దగ్గరికి తీసుకు వెళ్ళేడు.

ఆ సాయంకాలం, గోపాలం ఇంటి దగ్గర వీధి గదిలో, పడక కుర్చీలో పడుకుని చేపగు చూస్తున్నాడు. కొంత సేపు బోయాక కనకమ్మ మాటలు వినపడ్డాయి అతనికి. మాటల వగున చూసి, వినడం యిచ్చుం లేక గట్టిగా చదవడం మొదలు పెట్టేడు. తనకి వినపడా లని గట్టిగా అంటూవుంటే, కొంతసేపటికి వినక తప్పింది కాదు గోపాలానికి.

“రైలులో పాడుతూ వుంటాను చూడు బ్రహ్మాంగారి పదాలు- ‘వెళ్ళాము అరటి పండగును, అమ్మ ఏదో ఆరును’ అంటూ అలాగ కన్నకొడుకే అయితే ఏంచేస్తాను? వాడు నీచేతులొ క్షీణబొమ్మ కావడం నువ్వు డింగి ఆట, పాడింది పాట అవుతోంది అని నీ నెడు నెయ్యి నేలపాలు చేసినా నిన్నే మన్నా అన్నాడా? పైగా యింకో అరవీ నెడు పుచ్చుకోమని అయిదు రూపాయలు ఇచ్చాడు. పెట్టంటే యిచ్చేడు గాని నెయ్యి లేదుల కవరమ్మ దగ్గర. ఎలాగ వాడికి నెయ్యి లేకుండా వడ్డించడమా రాత్రి, అని నేను దేవుళ్ళాడు తూవుంటే...” అంటోంది కనకమ్మ.

ఆ మాటలు విన్నట్లప్పటికి గోపాలానికి గుండెలో పెద్దరాయి పడ్డట్లు అయింది. వెంటనే పడక కుర్చీలో లేచి కూర్చున్నాడు. వెళ్ళి అమ్మని “ఏమిటి నీ మాటలు, మంచి చెడ్డాలేకపోతే నరీ, ఎప్పుడూ ఇంట్లో ఏదో

ఒక గొడవేనా?” అని వారిద్దామనుకున్నాడు. మళ్ళీ “పోనీ” అని పూగుకొన్నాడు. ఆ సమయంలో తను అలా అంటే లక్ష్మీ, తను తన వెళ్ళు మాటలాడుతూవున్నట్లు భావించి, తనతల్లిని బోకున చేస్తుందని అభిప్రాయం. అదే తను, లక్ష్మీ అమ్మ నంటూ వున్నా తగుదు ముందరించక పోవడానికి కారణం. స్వతహాగా అమ్మ, కనకమ్మ ఏదో అంటూనే వుంటుంది లక్ష్మీని. తను లక్ష్మీని ముందరిస్తే ఇంక ఏమైనా వుందా మరిగెచ్చిపోతుంది. ఇంచుమించు వాళ్ళ తగువులో జోక్యం కలుగ చేసుకోకుండా, తలస్థంగా వుండడం తన “పోలనీ” అయింది తను మధ్యాహ్నం లక్ష్మీ గులో ఎంత ఆలోచించినా “తను ఎందుకు ప్రార్థన అన్నం దగ్గర తల్లిని ‘తప్పని’ వారింద కుండానూ, లక్ష్మీని ముందరించకుండాను పూగుకున్నాడు?” అనే ప్రశ్నకి అప్పుడు తన్ని సమాధానం ఇప్పుడు ఇట్టే తిట్టింది. లక్ష్మీ “పోలనీ” అన్న మాట జ్ఞాపకం రాగానే అంతి గొడవలలోనూ ఒకచిన్న నవ్వు నవ్వేడు గోపాలం.

“అదేమిటండీ, పెద్దవాళ్ళి యి అలా అంటారు, నెయ్యిలేకపోతే సంసారంలో గడవదా ఒకటూ అనే ఉద్దేశ్యం తో అన్నాను కాని. మీమాటలు విని, ఆయన నన్ను తిట్టి, కొట్టాలని కాబోను మీ ఆలోచన.” అంది పూగుకుండా వెంటనే లక్ష్మీ.

“నెయ్యి లేదే ఎలాగ వడ్డించను అనుకుంటూ నేనంటే ఇంతి వ్యాఖ్యానం తీసేవుతదా, తిట్టే కొలే మొగుడయితే అలా మాటలాడగలవా? నెయ్యి లేదే నేను వడ్డించలేను, అరవీ ఏళ్ళు చాలాయి కాని, యీ తీతం దాకా నేను నెయ్యి లేకుండా ఎవరికీ గడు అన్నం పెట్టలేదు నువ్వు వచ్చావు కాబట్టే ఇప్పుడు అన్నీ నేన్ను కోవాలిలా వుంది. కావాలనే నువ్వు వడ్డించుకో లేక పోతే మానుకో నీ మొగుడికి. (పత్ని దానికి ‘నువ్వు’ అంటే ‘నువ్వు’ అంటావు, పెద్దాచిన్నా తారతమ్యం లేకుండా”

“నువ్వు అని ముందు మీరంటే కదా ‘నువ్వు’ అన్నా నన్నా గు మీరు. ‘నువ్వు’ అనలేదు. అవను లెండి. ‘మీరు’ అంటాను. వడ్డించడమే ఎందుకూ, మీకు వండడం యిచ్చలేక బోయినా, రోజూనే నే నండి పెట్టుకుంటాను ఆయనకి” అని నిర్లక్ష్యంగా అనే నంది లక్ష్మీ.

ఇంక వినడం ఇచ్చడం లేక పోయింది గోపాలానికి. చేపగు మంచి బల్లమీద పడేసి, మళ్ళీ అమ్మ మాటలు వినవలసి వస్తుందే మోనని, కుర్చీకి తగిలించివున్న చొక్కా వేసుకుంటూ వీధిలోకి వచ్చాడు. “లాభంలేదు. పరిస్థితులు మారిగా విషమించాయి” అని పెద్దని విరచి తిన్నగా తన స్నేహితుడు, శింకరం ఇంటికి వెళ్ళేడు.

★ అబ్బాయి అడిన నాటకం ★

గోపాలం బెజవాడ వచ్చి కొత్త గోజులలో అతినికీ, శంకరానికి గంభాలయంలో, చివరంగం దగ్గర పరిచయమంది. అది మూడు సంవత్సరాల క్రితం మాట శంకరం స్వగమం ఆవురే. అతను వచ్చిన సంవత్సరమే శంకరం బి. ఎల్. పరీక్షలో ప్రత్యర్థి డియ్యూడు. ఇప్పుడు అతను అక్కడే ప్రెక్షీను చేస్తున్నాడు. ధనం వున్నా గర్వం లేదు. స్నేహితుడు అంటే ప్రాణం పెడతాడు. అంచేత రెండు మూడు మాసాలలో గోపాలం, శంకరం ప్రాణస్నేహితులు కాగలిగారు. గోపాలం బెజవాడ వచ్చిన సంవత్సరం కనకమ్మ కొవ్వూరు, ఆమె తమ్ముడి దిగ్గరకు వెళ్ళి, రెండుమాసాలపాటు వుంది. అప్పటికి యింకా లక్ష్మీ కాపరానికి రాలేదు. శంకరం పట్టవల్ల ఆరెండు నెలలూ గోపాలం వాళ్ళ ఇంట్లోనే భోంచేశాడు.

గోపాలం వెళ్ళేటప్పటికి శంకరం ఆఫీసు గదిలో కూర్చుని, పేసరు దిగువుకుంటున్నాడు. గోపాలాన్ని చూసి శంకరం పేసరు దించి "ఈమధ్య కనపడలేదే?" అని ప్రశ్నించాడు.

"నిన్నేగా కనబడకపోతే. పనిమీద వచ్చాను; ఒక విషయంలో నీ సలహా కావలసి వచ్చింది. పుత్రిక మూనై" అన్నాడు అందోళనగా ఒక కుర్చీలో కూలబడుతూ.

"ఆఫీసులో వున్నాను. సలహాకి ఫీజు యివ్వాలి తెలుసా" అన్నాడు పేసరు మునుము శంకరం.

"అలాగేలే, సరదానికి సమయం కాదే" అని రెండు నెలల క్రితం నుంచి, యాగోజు దాకా ఇంటిదగ్గర జరిగిన గొడవలన్నీ వికరవుచేతున్న గోపాలం. "ప్రతీ ఇంట్లో వుంటాయి గొడవలు, చెప్పేదిమిటి, వాటంట్టికి అవే సర్దుకుంటాయని ఒక ఆంగలంక్రితం దాకా ఓపికపడేను. పరిస్థితులు విషమించే కొన్ని నా చెయ్యి దాటిపోయివుంటు కూడా తోచుంది. స్నేహితుడిని కాబట్టి అడుగు తున్నాను; సలహా ఇయ్యకలిగితే ఇయ్యి... తేకపోతే ఏదో చేస్తాను" అని ఆలోచిస్తూ వూరుకున్నాడు.

గోపాలం, శంకరం ఆవిషయం మీద కుమారు ఒక గంట చర్చించారు. ఆఖరికి గోపాలం "9 గం. అయింది. భోజనానికి వెళ్ళాలి ఇంక." అని లేచాడు, తనచేతి గడియారం చూస్తూ.

"పోనీ ఇక్కడ భోంచేద్దవు కాని లే" అన్నాడు శంకరం.

"అలా కాదు, ఈవేళ ఇంటికి తిప్పకుండా వెళ్ళాలి భోజనానికి" అన్నాడు గోపాలం. ఆవేళ నాయంకాలం గోపాలం ఇంటి దగ్గర, జరిగిన గొడవ వని న్నాడు

కాబట్టి "ఎంచేతి?" అని ప్రశ్నించలేదు శంకరం

వీధిలోకి వచ్చాక శంకరం గోపాలంతో "నేను చెప్పివట్లు చెయ్యి; అదే నుంచిదిగా తోస్తోంది. ఆవిషయంలో నువ్వు ఏ మాత్రం సందేహించవద్దు" అన్నాడు ముఖం లోకి మానూ.

"తిప్పకపోతే అలాగే చేస్తాను."
"వాఫీజుమాట"

"కేసు నెగే" అని గోపాలం సమాధానం ఇచ్చి, ఇంటికి బయల్దేరేడు

ఇంటికి వచ్చిన తరువాత లక్ష్మీ వడ్డిస్తే, గోపాలం భోంచేశాడు చెయ్యి లేకుండా. "అమ్మ ఎందుకు లేచిరాలేదు వడ్డించడానికి" అని అతను అడగలేదు, లక్ష్మీ చెప్పలేదు. అతినికి మనస్సు తేలిగ్గా వున్నట్లు అనిపించింది. బహుశా ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినందు వల్ల అయివుంటుంది. భోంచేసి, కొంచెం సేపు దివప్రతిక చదివి పడుకున్నాడు.

మరునాడు ప్రాద్దున్న లక్ష్మీ కాఫీతెచ్చి, బయిది పెతుతువుంటే "నువ్వు ఇప్పుడు తొమ్మిదిగంటల ప్యానింజరులో నీ పుట్టింటికి వెళ్ళాలి. సామాను తీర్చగ సర్దుకో" అన్నాడు గోపాలం.

"మావాళ్ళు నన్ను రమ్మనలేదు. ఎందుకు వెళ్ళడం?" అంటూ తెల్లబోయి చూసింది.

"నా సుఖంకోసం - నీ బాగుకోసం. తప్పదు వెళ్ళితేగారి" అన్నాడు కఠింగా.

మళ్ళీ మాటాడలేదు లక్ష్మీ. నిన్న ఇంట్లో గొడవకి గోపాలానికి కోపం వచ్చిందని తెలుసుకుంది. "మాటికి మాట తెలలూ, నీటికి నాదు తెలలూ లా అయ్యాయి! ఆయన వింటావుండగా ఎందుకు అట్టిగారి ప్రతీ మాటకీ సమాధానం చెప్పేవా, వూరుకున్నా సరిపోవును, ఇప్పుడు ఆయనికి కోపం వచ్చింది" అని చాలా బాధపడింది. విసున్నా ప్రయోజనం వుండదు అనుకుంది. ఈ ఆలోచన నిన్ను లేండుకు తిన్ను తాను నిందించుకుంది. భిర్రకి కోపం వస్తుందని సామాను సర్దుకుంటే కాని మనస్సా పుట్టింటికి వెళ్ళాలి లేదు లక్ష్మీకి. అయినా తప్పింది కాదు.

ఎనిమిదిన్నరకల్లా గోపాలం రికా తీసుకు వచ్చేడు. రికా అతనిని సామాను గోపల పెట్టుమని అతను కనకమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళాడు; "అమ్మా! లక్ష్మీని పుట్టింటికి పంపించేస్తున్నాను. నువ్వు తీసుకురమ్మన్నంతదాకా మళ్ళీ తీసుకురాను," అనేసి వచ్చేశాడు. కనకమ్మ విస్తుబోయింది. "నే నేం పంపించ మన్నాను గనుకనా, మళ్ళీ తీసుకు రమ్మనటానికి" అందామనుకుంది; మాట రాలేదు. ఇంతలో లక్ష్మీ వచ్చి "వెతుకున్నానండీ అత్తయ్యగారూ..." అని కళ్ళనీళ్లు పెట్టు

కుంటూ యింకా ఏదో అసజోయింది అంతలో "లక్ష్మీ!" అన్న గోపాలం కేకవని, కళ్ళు తిడుదుకుంటూ వీధిలోకి వెళ్ళింది.

తరువాతి కనకమ్మ కొంచెంసేపు అలాగే నుంచుకేపోయింది ఏమిచేయాలో తోచక. "పంపిస్తే పంపించాడు, వాకేం మధ్య వాడికి ఇష్టమైతే తెచ్చుకుంటాడు; కచ్చమైతే మానుకుంటాడు," అని సమాధానం చెప్పుకుంటూ ఎసల్లో నియ్యం పోయడానికి వెళ్ళింది.

* * *
కనకమ్మకి గోపాలం సంగతి బాతిగా బోధ పడెంతలేదు. లక్ష్మీ వెళ్ళిన తరువాతి ఒకవారం ఏమిచేస్తాడో ఇంటిదగ్గర అంతే. తరువాతిపట్టుమని రెండువారాలు వగువ విస్తరి వెయలేదు. రెండు నెలలు నెలవుచేసేస్తాడు తనతోటి ఒకగోజు భోంచెన్నా. "ఎందుకు వెళ్ళేవురా నెలవు?" అని తను నిలదీస్తే ఒక పారి "నాకు ఒంట్లో బాగుండడం లేదనీ" ఒకపారి, "నాకు మనస్సు బాగుండడం లేదనీ" మరోపారి; "నాకు నెలవు పెట్టాలని అనిపించిందని" ఏదో ఇవం వచ్చింటు సమాధానాలు చెప్పేడు. నెలవు పెట్టడం తరువాతి ఇంట్లో రావడమే అబ్బురమై పోయింది.

గోజూ ఏదో ఒక టైముకి గోపాలం ఇంటికి వచ్చినా, బట్టలుమార్చుకు వెళ్ళి పోతున్నాడు. "అబ్బాయి ఎక్కడ భోంచేస్తున్నావు?" అని తను అడేస్తూ అడిగింది. "ఇంకెక్కడ శంకరం ఇంట్లో" అనే వాడు మామూలు సమాధానమే కదా ఇస్తుంది యిమధ్య తను గోపాలాన్ని ఆ ప్రశ్ని వేకుడం కూడా మానుకుంది. భోజనం సమయానికి తప్ప "లే, భోజనానికి; వడ్డించే శాను" అని తను అంటోంది. ఒకప్పుడు భోంచేస్తున్నాడు; ఒకప్పుడు ఏదో పనివుందని బట్టలు మార్చుకు వెళ్ళిపోతున్నాడు. ఎంత స్నేహితులు అయితే మాత్రం, గోజూ అన్నం పెడతారా ఇల్లండగా? తను తమ్ముడిగారి వూరు వెళ్ళివచ్చడంతే, గోపాలానికి ఎక్కడూ వండిపెట్టడానికి లేదు కాబట్టి, స్నేహంమీద చేతుకుగాని, శంకరం తను వుండగా భోజనం ఎందుకు పెడతాడు? ఒకవేళ పెట్టినా, ఒకగోజూ రెండు రోజులూ కాని ఇదేమిటి అప్పుడే నెలా పదిహేను రోజులయింది గోపాలం, శంకరంగారి ఇంట్లో భోజనం చేస్తున్నాడనే నమ్మకంపోయింది. మరి ఇంక ఎక్కడ భోంచేస్తున్నాడు?—సమాధానం దొరకడం లేదు తనకి. గోపాలం మాటలు ఏదో మిష పెట్టుతువున్నట్లున్నాడు కాని, తనతో నిజం చెబుతూ వున్నట్లు లేవు కనకమ్మకి.

ఒకరోజు గోపాలం రాత్రి మూడుగంటలకి నిద్రాకు వెళ్ళేసరి వచ్చి పడుకుని, మరునాడు ఉదయం పదిగంటలకు లేచాడు.

స్నానం అయ్యాక తను కాఫీ ఇచ్చే త్రాగి, బట్టలు వేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు. వంట అయిందని ఎంత బ్రతిమాలినా “ఇప్పుడే కాఫీ త్రాగేను, త్వరగానే వస్తాలే.” అంటూ భోంచేయకుండా వెళ్ళిపోయాడు. మళ్ళీ ఆరోజు తనకి కనబడలేదు. తరువాత “ఎంచేత రాలేదు నిన్న” అని అడిగితే “కబుర్లో ఒంటిగంట అయిపోయింది. శంకరం ఇంకేం చెడతావు ఇప్పుడు” అంటే వాళ్ళ ఇంట్లోనే తినేశానమ్మా.” అన్నాడు తిడుముకోకుండా.

మరొకరోజు సాయంకాలం 6 గం. వచ్చి అన్నం పెట్టమన్నాడు. “ఇంకా వండలేదు, పిండి అయింది ఇప్పుడే” అని తను అంటే “పోనీ అడేపెట్టే, సిసిమాకి అందుకోవాలి త్వరగా. నువ్వు మళ్ళీ వండుకుండువు గానిలే” అని పిండి తొందరగా తిని వెళ్ళి పోయాడు.

అఫీసుకు శెలవుపెట్టడం, ఇంటి పట్టున వుండకుండా రాత్రిపగలూ లేకుండా తిరగడం, పూర్వం అసహ్యపడే సిసిమాలు ఇప్పుడు తిరుచుమాడ్డం, భోజనం. ఇంటి దగ్గర ఎప్పుడో కాని చెయ్యక పోవడం చూస్తూ వుంటే, కనకమ్మకి కొడుకు పాడై పోతున్నాడు అనే అనుమానం కలిగింది. కొడుకు తనతో శంకరం ఇంట్లో భోంచేస్తున్నాను అనడం పూర్తిగా మిషగా నిశ్చయించింది శంకరంగారి ఇంటికి వెళ్ళి వాకబు చెబ్దామనుకుంది. మళ్ళీ గోపాలానికి తెలిస్తే ఏమంటాడో అని మానేసింది.

కనకమ్మకి కొడుకు ఇలావుంటే త్వరలో భిష్టుడు అయిపోతాడనిపించింది. లక్ష్మీ వుంటే ఇంటిపట్టున వుంటాడేమో అనే ఆశ కలిగింది గోపాలాన్ని, లక్ష్మీని తీసుకురమ్మంటే తను, తీసుకు రావమ్మను; కాని ఎలాగ తీసుకు రమ్మనడం? గోపాలం, లక్ష్మీని పుట్టింటికి పంపుతూ అన్నమాటలు స్ఫురణకు వచ్చాయి; తను ఆత్మభీమావాన్ని దంపుకోవాలి. అయినా యీ పరిస్థితిగా తీసుకురమ్మన్నా, గోపాలం లక్ష్మీని తీసుకు వస్తాడన్న నమ్మకం తక్కువ. ప్రస్తుతం రోజుకి ఒకసారి అయినా వస్తున్నాడు ఇంటికి. లక్ష్మీని తీసుకు రమ్మంటే అది రాడేమో అనే సందేహం వేసింది కనకమ్మకి. లక్ష్మీ అంటే ఇదం అంత లేకపోయినా, కొడుకు బాగు కోసం కొడెలు అవుసరం అనుకుంది. వెంటనే పుట్టింటి దగ్గరవున్న కొడెలికి గోపాలం పరిస్థితి అంతా పూసలు ప్రచ్చిల్లు ప్రానింది. తన ఆభిప్రాయం కూడా క్రింది విధంగా వ్రాసి, పూర్తిచేసి పంపింది:

“గతాన్ని తలపెట్టడం నాకు ఇష్టంలేదు. నువ్వుకూడా తలపెట్టవని వుద్దేశ పడుతున్నాను. మనం, నువ్వు ఇక్కడికి కాప

రానికి వచ్చిన మొదట్లోకన్నా ఎక్కువగా కలసికట్టుగా వుండాలని కుతూహల పడుతున్నాను. గోపాలాన్ని యాస్థితిలో బాగుపరచ కలిగితే, నువ్వే బాగుపరచాలి. నిజం చెప్పవలసివస్తే, ఆ నమ్మకంకూడా నాకు తక్కువగానే వుంది అయినా మన ప్రయత్నం, మనం, మనకోసం చేయాలి. వాడిబాగు మన ఉభయాలకూ అవుసరమైన విషయం. మన పూర్వపు తగువులు పాటించి నువ్వు రావడం మానేవంటే, మన ఉభయాలం నవబోతాం; నవ్వులపాలు అవుతాం. తలినైన నాకంటే, భార్యనైన నీకే ఎక్కువపడే. తరువాత ఎంత విచారించినా ప్రయోజనం వుండదు అంచేత నువ్వు గతాన్ని మరచిపోయి వెంటనే బయల్దేరి రావలసింది.”

కనకమ్మ, కొడెలికి వుతరం వ్రాసి నాలుగు రోజులు అయింది లక్ష్మీ పుట్టిల్లు ప్రక్క నున్న తాడేపల్లిగూడెంమే కాబట్టి ఎలా లేవన్నా వ్రాసిన మరునాడు అంది వుంటుంది. లక్ష్మీని తీయిపాటికి రావలసింగీ. నిన్నా, ఈజేళ్ళ, రేపూకూడా తినులు మంచివే—పార్లమి వెళ్ళిన పాన్డ్రమి, విడియ, తిడియలు. వస్తే శేపు రావాలి, వారం కూడా మంచిది కాబట్టి. ఒకవేళ బయల్దేరడానికి ఏకారణంచేత నన్నా పీలుపని పక్షంలో, ఉత్తరం అన్నా వ్రాసివుండును. గోపాలం చూస్తాడేమో అని వ్రాయకా పోవమ్మను. ఇంతికి లక్ష్మీ వస్తుందని రూఢి విడి? తను వ్రాసిన పుత్తిరానికి తప్పకుండా లక్ష్మీ వస్తుందని కనకమ్మ నమ్మకం.

మరుసటిరోజు ఉదయం గోపాలం భోంచేస్తూ “అమ్మా నిన్ను శంకరం భార్య, అమ్మగారు మాన చాలాగోజాలయిందని చూడాలని అంటున్నాడు. ఈవేళ సాయంకాలం, వాళ్ళతో నిన్ను తీసుకు వస్తానని చెప్పేను. అంచేత నాలుగు గంటలకి బయల్దేరి వెడదాం” అన్నాడు. కనకమ్మకి వెళ్ళిలమో, మానలమో అర్థం కాలేదు. ఆలోచించింది. గోపాలానికి తెలియకుండా తను అంతకుముందు శంకరంగారి ఇంటికి వెడదామనుకున్నది. జాపకం వచ్చింది. గోపాలం ఎక్కడి భోంచేస్తావున్నదీ తెలుస్తుంది, వెడదామని “అలాగే, దానికే. నాకుకూడా వాళ్ళని చూడాలనేవుంది. కాని ఆరుగంటలకన్నా తిరిగి వచ్చేయ్యాలి; లేకపోతే వంట ఆయ్యోబప్పటికి చాలా రాత్రి అవుతుంది” అంటూ తలచుకొనింది.

గోపాలం, కనకమ్మ శంకరంగారి ఇంటికి రిక్తమీద వెళ్ళేటప్పటికి, నాలుగున్నర అయింది. కనకమ్మకోసం ఎదురు చూస్తున్నాడు ఏమో, సంతరం తలీ, భార్య “లోపలికి రండి, డేనుమేనా” అని కుళిల

ప్రశ్నలు వేస్తూ లోపలికి తీసుకు వెళ్ళేదు. గోపాలం శంకరం కోసం మేడ ఎక్కేడు.

కనకమ్మ, కాళ్ళుకడుక్కుని పీటమీద కూర్చుని వుంది. శంకరం భార్య “ఏమిందీ పిన్నిగారూ, మీకోడలి వద్దనుంచీ ఉత్తిరాలు వస్తున్నాయా! అని మామూలు యోగ డేమాలు మాటలాడుకోవడంలో ప్రశ్నించింది.

“వస్తూనే వుండి వుంటాయి, రాకపోతాయో? కాని వచ్చినట్లు ఎప్పుడూ చెప్పలేదు మా అబ్బాయి” అని కనకమ్మ నసుగుతూ వుంటే, లక్ష్మీ ఎదుటి నుంచి నవ్వుతూ, కనకమ్మ వ్రాసిన పుత్తిరం పట్టుకు వచ్చింది కనకమ్మ తన కళ్ళని నమ్మలేక పోయింది. “ఎప్పుడు బచ్చావో” అంటూ ఆశ్చర్యంగా అడిగింది.

“నేను మీ ఇల్లువదిలి ఎన్నిరోజులు అయిందో; నేను ఇక్కడికి వచ్చి పరిగ్గా అన్నె రోజులయింది. కనకమ్మకి పుత్తిరాన్ని చూపిస్తూ “ఇదిమీరు వ్రాసిందేనా?” అందిలక్ష్మీ.

(50-వ పేజీ చూడండి)

అతిమూత్ర వ్యాధి నెమ్మదించును

మూత్రంలో చక్కెరపోవడం అతిమూత్ర వ్యాధి (DIABETES) అంటారు. ఇది ఎంత ఉపద్రవకరమైన వ్యాధి అంటే, దీని పాలబడినవారు ఆరోజుకొకప్పుడు ముఖం ఆనన్యమౌతుంటారు ఈజిప్టు లక్షితంలో ముఖమైనది ఖైవగ దాహం, ఆకలి. తరచుగా చక్కెరతోగాని, లేక చక్కెరలేకుండా గాని మూత్రం బయట వెడలబడు, దురద మొదలైనవి. వీనస్ థారిమ్ అనేక నవ త్వరములు పరిశోధనల ఫలితంగా తయారు కాబడినది. దీన్ని వాడబంపల్ల వేసకు వేల మంది ముఖ్యముఖమునుండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవలేక మూడవ రోజు నుండే మూత్రంలో చక్కెర తగ్గింది. అత్యధిక మూత్రంకూడా నివారిస్తుంది మూడురోజుల తర్వాత మీకు బాగా తేలిక ఇస్తుంది దీనికి వత్సంలేదు. ఇన్ ఇక్లస్టు అవసరం లేదు. వివరములు గల ఇంగ్లీషు కరపత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపెదము.

50 బిల్ల బుద్ధి ఖరీదు రు. 6-12-0 చ.

ప్యాకింగు షోన్ డి ఉచితము.

వీనస్ థారిమ్ లేబరేటరీ. (A. P.), పోస్టు బాక్సు నెం. 587 కలకత్తా.

భూమి గురువు

వ ర్ణ ఋ తు వు

మధురాంతకం రాజారాం

క్రొండలకావైపు ఎచటనుండినవో
మండువేసంగిలో ఎచట దాగినవో
ఇంద్రజాలమువోలె అట్టెపైకెగిరి
ఇట్టెలోకమ్ముల ముట్టడించుటకు
మదపు పేనుగులట్లు కారెనుములట్లు
అదిగదిగో వచ్చె మేఘమాలికలు!

చూపు చెదిరేటట్లు ధగధగా మెరసి
సౌగంధుల వెదజల్లు నొకజగామెరపు
గిరులు డీకొనునట్లు పెళాపెళా పురిమి
ఉరుముక లోకులకు కలిగించు వెరపు
ఇదిగిదిగో వానవచ్చెనని మనకు
ఈ వురుము, ఆ మెరపు హెచ్చరిక దెలుపు.

ఒక్కొక్కటిగవచ్చు, సంతలోహెచ్చి
హోరుహోరున పెద్ద రథసతో వచ్చు
ఏనుతోండమునెత్తి వెదజిమ్మినట్లు
ఏకధారగ కుండపోతగావచ్చు.
జారెడి వర్షమే దిక్కులదాక
బారెర! చోద్యమి జడివానరాక!

జిల్లు జిల్లున కురియు జడివాన మ్రోత
జలజాక్షి కాలిగజ్జెల చప్పుడనగ
విసురుగా వీచెడి సుడిగాలి మ్రోత
వెలది యాలాపించు రాగమాలికగ
వెయ్యి ఒయ్యారముల ఈ వర్షలక్ష్మి
విశ్వరంగముపైన నృత్యమొనర్చు!

మృట్టపల్లమ్ముల నేకమ్ముజేసి
గట్టు కనబడనీక ప్రవహించె యేరు
నిండిన చెరువులో ప్రారంభమాయె
మండూకములచేత పాటకచ్చేరి!
భక్కుభక్కున తెల్లవారెడుసరికి
కొల్లగా త్తుమ్మెదలు కదలాడె మింట!

త్రొలగిపోయిన మబ్బుతెరలకు వెనుక
వెలిగిపోవునుసుడి బాలభానుండు
వడమటి దిక్కునపుడు ప్రభవిల్లు
ఏడు రంగులతోడ యింద్రునివిల్లు
పల్లెపీమలజొచ్చి చూడవలెగానీ
వర్షింప శక్యమా వర్షఋతుశోభ!

సారి తేరివార చూచి చిరునవ్వు
నవ్వాడు. “అయ్యా! ఇప్పుడుమీరు
నాతో చెప్పినట్లు వణిజులు కారు
ఇతడు నకల రాజలక్షణాలు కల
వాడు. చక్రవర్తి. అద్భుతసాహసీ”
అని విక్రమార్కుని చూపాడు.
భట్టిని చూచి “నీవు ఈనభవునకు
మిత్రుడవు. వర్తకులమని నావద్ద
అబద్ధమాడు తున్నారు. ఈ చక్ర
వర్తి ఉత్తమ క్షత్రియకాంత గర్భ
మున జన్మించాడు. నీవు వైశ్యకులా
నికి చెందిన ఒక పరమ సాధ్వీమణి
పుత్రుడవు. మీరు నా విద్యను పఠి
క్షించు తలంపుతో నావద్ద నిజాన్ని
మరుగు పరచారు. నేను సత్వగుణ
సంపూర్ణుడనై తే నేను చెప్పిన
మాటలు పొల్లుకావు.” అని చెప్పే
సరికి భట్టి విక్రమార్కులు ఆశ్చర్య
పోయారు.

భట్టి విక్రమార్కులు భక్తిభావముతో ఆయనకు నమస్కరించారు.

ఆయన చెప్పిన ప్రతి వాక్యమూ పరమ సత్యమని ఒప్పుకొన్నారు ఆ బ్రాహ్మణుడు వారిని తన గృహానికి తీసుకొనివెళ్లి ఆతిథ్యమిచ్చాడు.

భట్టి విక్రమార్కులకు ఆతిథ్యమిచ్చిన బ్రాహ్మణుని పేరు 'మిహిరుడు.' ఆయన సూర్యభగవానుని అనుగ్రహము వలన జన్మించడం వల్ల ఆయనకాపేరు పెట్టారు. మిహిరుడు తన ఎనిమిదవ ఏటనే వేదములను, జ్యోతిష శాస్త్రమును, నక్షత్ర శాస్త్రమును తండ్రివద్ద నేర్చుకున్నాడు. మిహిరుని కిష్టమయిరవైవిధ సంవత్సరాలు. ఇంత వరకూ మిహిరుడు చెప్పిన ఏ విషయం కూడ పొల్లుపోలేదు. అతడు చెప్పినట్లు అక్షరాలా జరిగాయి.

ఆతిథ్యము స్వీకరించి భట్టి విక్రమార్కులు "మహాత్మా! మీరు మా కోరికను మన్నించి, మా ఆస్థానాన్ని అలంకరించవలసింద"ని కోరారు. మిహిరాచార్యుడు సంతోషంగా అందుకు అంగీకరించాడు.

2

రత్నఖచితమైన సింహాసనమున విక్రమార్కుడు ఆసీనుడై ఉన్నాడు. నభాభవనము భట్టి మొదలగు అమాత్యవర్యులతోను, కాళిదాసు ధన్వంతరి, ఘటకర్కుడు, మిహిరుడు వరచుచి మొదలగు నవరత్నములతోనూ శోభాయమానంగా వుంది.

ఆనాడు విక్రమార్కుని పట్టపు దేవి ఒక కుమారుని కన్నది. బాలుని జాతకమును వ్రాయవలసినదిగా విక్రమార్కుడు సభ సలంకరించి ఉన్న వైవజ్ఞులను కోరాడు.

కాళిదాసు వరచుచిగూడ జ్యోతిషములో నిపుణులు. వారు "యువరాజు తన పద్ధేనిమిదవ ఏట వేటకు పోయి ఆ అడవిలో ఒక క్రూరమృగముచేత మరణించ గల" డని తేల్చి, విక్రమార్కునితో చెప్పారు.

సభ సలంకరించియున్న మిహిరాచార్యుడు లేచి రాజు ముఖము చూచి నిశ్చంకగా "రాజకుమారుడు ఎక్కడ వున్నప్పటికీ, తన పద్ధేనిమిదవ ఏట వరాహ కరాళ దంష్ట్రాల వాతబడి మరణిస్తాడు. ఇతనిని మృత్యు ముఖంనుండి తప్పించడం మానవ సాధ్యంకాదు. మానవుల బుద్ధి కుశలత కాని, మణి మంత్రోషధములు కాని రాజకుమారుని ఈ గండమునుండి కాపాడలే"వని చెప్పి తన స్థానంలో కూర్చున్నాడు.

విక్రమార్కుడు భట్టి మొదలైన మంత్రులతో చాలావరకు చర్చలు సాగించి రాజకుమారుని రక్షించుకోవడానికి ఒక బ్రహ్మాండమైన భవనం కట్టించాడు. దాని మధ్యలో ఏడంతస్తుల ఒంటి స్తంభంమేడకట్టి, ఏడవ అంతస్తులో రాజకుమారుడు వుండే ఏర్పాట్లు చేశారు. మహారాజు అనుమతి లేనిదే రాజకుమారుడు బయటకు వెళ్లటానికి వీలులేదని ఆజ్ఞాపించారు. రాజకుమారుడు అటపాటలతో ఖులాసాగా కాలం గడపటానికి అతని యాడుగల పిల్లలను కొందరిని రాజకుమారుని మందిరంలో ఉంచారు.

ఆ భవనానికి రాత్రింబవళ్లు సాయుధులైన భటులు కాపలా కాస్తూ ఉంటారు. 'వారికి తెలియకుండా చీమైనా బయటికి వెళ్లటం కాని, బయటనుండి లోపలికి వెళ్లటం గాని అనంభవం. భవనానికి చుట్టూ లోతైన కందకం వుంది. ఏ మృగము కూడా కందకాన్ని దాటి భవనానికి చేరకుండా తగిన కట్టుదిట్టాలు చేయబడ్డాయి.

ఇదంతా చూస్తున్న ప్రజలలో సంచలనం కలిగింది. "మిహిరాచార్యుడు జ్యోతిషంలో ఎంతటి దిట్ట అయినప్పటికీ, యీసారి మాత్రం నిండు కొలువులో అవమానితుడు కాక తప్పదు" అని అనేకవిధాలుగా మాట్లాడుకుంటున్నారు.

3

నాటితో రాజకుమారునకు పద్ధేనిమిది సంవత్సరాలూ పూర్తి అవుతాయి. రాజ్యంలో ప్రతివోట "మిహిరాచార్యునికి ఓటమి తప్ప" దను మాటలే.

విక్రమార్కుడు ఆనాడు పెందలకడే సభతీర్చి ఉన్నాడు. మిహిరాచార్యుని చూచి "మీరు ఈనాడు ఇరవై ఏడు గడియలకు రాజకుమారుడు మరణిస్తాడని చెప్పారు. ఈ విషయంలో మాత్రం మీజ్యోతిషం ఫలించదేమో! అని నా అనుమానం. నా కుమారుని వరాహం బారినండి తప్పించటానికి నేను చేయించిన కట్టుదిట్టాలు దుర్భేద్యమైనవి. ఇన్ని రక్షణలున్నప్పటికీ రాజకుమారుడు మరణిస్తే, మీ జ్యోతిష జ్ఞానానికి వరాహ చిహ్నమైన యీ రాజముద్రకను బహూకరిస్తాను." అని అన్నాడు.

మిహిరాచార్యుడు లేచి "మహారాజా! మీరు కుమారుని రక్షించటానికి ఎన్ని ప్రయత్నాలుచేసినా, అవి మానవ నిర్మితాలే కాని వేరుకావు. వైవ ప్రేరేపిత వాక్కులు ఎప్పుడూ పొల్లుపోవు. నాకు రాజ

కుమారుని పైన ఏమాత్రం ద్వేషం లేదు. ఒక వేళ నా జ్యోతిషం ప్రకారము జరుగక రాజకుమారుడు జీవిస్తే నాకంటే ఎక్కువగా నంతో పించే వా రుండరు. అప్పుడా రాజ కుమారుని దీవించి, నాటమిని అంగీ కరించి అడవులకు పోయి తపస్సు చేసుకుంటా”నని శపథంచేశాడు.

విక్రమార్కుడు మిహిరాచా ర్యుని శపథానికి చింతించి “మహా త్మా! మీరు మీ శపథాన్ని ఉప సహరించుకోండి. దైవ మిచ్చిన ఆయుర్దాయం ఎంతవర కుంటుందో అంతవరకూ మానవుడు బ్రతుకు తాడు. నా కుమారుని గూర్చి నాకు చింత లేదు. ఒక వేళ ఈ గండం గడిచి నా కుమారుడు బ్రతికి నవ్వ టికి నేను మీ వంటి దైవజ్ఞులను కోల్పోతానికి ఇష్టపడను. మీరు నా ఆస్థానం విడిచిన మరుక్షణమే నేనుగూడ ఈ రాజ్యాన్ని త్యజించి మీ వెనుక వస్తాను.” అని అన్నాడు. అప్పటికి సభచాలించి, తిరిగి ఇరవై గడియలు గడచిన తరువాత అందరూ సమావేశమయ్యారు.

గడియ గడియకూ రాజభటులు రాజకుమారుని తేమవార్తలు సభా మందిరానికి అందజేస్తూ ఉన్నారు ఇరవై ఏడు గడియలు పూర్తి అయ్యాయి. మిహిరాచార్యుడు లేచి “మహారాజా! కుమారుడు మృతి చెందాడు. ఇక మనం ఆయన మృతక శేఖరమున్న చోటికి బయలు దేరవచ్చు” అని చెప్పాడు.

అంతలో ఒక సేనాని పరుగెత్తు కొని వచ్చి “రాజకుమారుడు తేమ ముగా ఉన్నా”డని చెప్పాడు. మరి కొంతదూరం వెళ్లేటప్పటికి ఇంకొక సేనాని అదేవిధంగా చెప్పాడు.

అందరూ సాధం చేరుకున్నారు. ఏడవ అంతస్తు తలుపులు తట్టారు. తలుపులు తెరవబడ్డాయి. కాని అక్కడ రాజకుమారుడు లేడు. అక్కడున్న వారి నడిగితే “రాజ కుమారుడు యింత సేపూ మాతో చదరంగమాడి యింతకు మునుపే బడలికగా ఉందని పైకి వెళ్ళాడు. తేమంగానే ఉన్నా”డని చెప్పారు.

మిహిరాచార్యుడు విక్రమా ర్కుని చూచి “రాజకుమారుడు ఇరవై ఏడు గడియలకే చనిపో యాడు. పైకి వెళ్తాం పదండని” చెప్పాడు.

అందరూ పైకి వెళ్లారు. విక్ర మార్కుడు వణకుతున్న చేతులతో తలుపు తెరచాడు. లోపలిదృశ్యాన్ని చూచి అందరూ నిర్విణ్ణులై నారు. రాజకుమారుడు రక్తంలో తడిసి మంచంమీద పడి పున్నాడు. అతడి గుండెలమీద ఉన్న వరాహం వాడి కోరలు రాజకుమారుని గుండెల్లో దిగబడి ఉన్నాయి.

రాజకుమారుడు చనిపోయిన మంచం దగ్గర ఒక ధ్వజముంది.

దానిమీద లోహంతో చేయబడిన ఒక వరాహముంది. రాజచిహ్న మైన అటువంటి ధ్వజములు రాజ ప్రాసాదాల పైన ఉండటం రివాజు.

రాజకుమారుని రక్షణకు ఇన్ని ఏర్పాట్లు చేసినా ఆ లోహ వరా హాన్ని ఎవరూ గుర్తించలేదు. బడ లికగా ఉన్న రాజ కు మారు డు నరిగా ధ్వజము క్రింద నున్న మంచంమీద నిద్రపోయాడు. గాలి తాకిడికి ఆ వరాహము ధ్వజము నుండి జారి రాజకుమారుని మీద పడింది. దాని వాడికోరలు గుండె లలో నాటుకొనడంవల్ల రాజకుమా రుడు వెంటనే మరణించాడు. ఈ విషయం తెలియని భటులు రాజ కుమారుడు తేమంగా ఉన్నట్లు చెబుతూ వచ్చారు.

విక్రమార్కుడు మిహిరాచా ర్యుని ఆలింగనం చేసుకొని తన వాగ్దానం ప్రకారం వరాహాచిహ్న మున్న రాజముద్రకను బహూకరిం చాడు.

నాటినుండి మిహిరాచార్యుడు “వరాహ మిహిరు” డయ్యాడు. ★

మీ బిడ్డ...

1, 3 సంవత్సరముల మధ్య, కాబోదలైన మగ బిడ్డలలో, లివర్ వ్యాధులు సామాన్యమని, మా లెక్కలవల్ల తలుచున్నది.

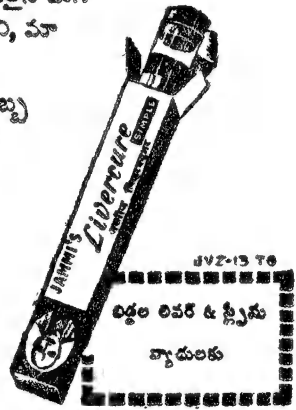
తరుచుగ అజీర్ణ వ్యాధులు, కడుపు ఉబ్బ రము, చికాకు పడుట, కోపము, అకలి ముదగించుట మొదలైన గుణ ములు లివర్ వ్యాధిని సూచించు లక్షణములు.

వకాలలో అమ్మగారిని సంపాదించండి.

జిమ్మి న్ లివర్ క్యూర్

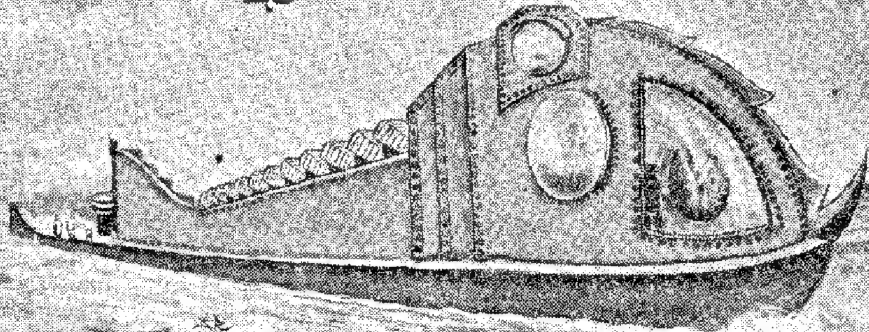
జిమ్మి చెంకేరమణయ్య & సన్స్
అమ్మ నిర్మింగ్, మైలాపూర్, మద్రాసు-4.

ప్రాంతము : గుంటూరు కృష్ణమూర్తి బిల్డింగ్, 329, వాగేశ్వరరావు పంతులు రోడ్, గాంధీనగరం పోస్టు, విజయవాడ; ఓరుగంటివారి పేథి, విజయనగరం సిటీ.

సుగిరి గిరిలతో సుమన యుద్ధ

మూలం: జూన్స్ వెర్మ్

జరిగిన కథ:—

అది 1868 వ సంవత్సరం ప్రారంభం. పాగర గర్భంలో బ్రహ్మాండమైన జలజంతువేనో కనిపించినదే వార్త ప్రపంచప్రజలను విభ్రాంతులను చేసింది. సముద్రంలో ప్రయాణంచేసే వాకలకది ఇట్టే కనిపించి ఇట్టే మాయమయ్యేది. ఆమెరికొ ప్రభుత్వం అబ్రహం లింకన్ ఆశయద్దినాకను ఆ జలజంతువును వేటాడ దాని వియమించాడు. ఆమెరికొ ప్రభుత్వ వాకొళాఖా కార్యదర్శి హాబ్స్ ఫ్రెంచి ప్రకృతిశాస్త్రపరిశోధకుడు ప్రాఫెసర్ అగోవాను ఈ విజ్ఞానయాత్రలో పాల్గొన గలిగిందని ప్రార్థిస్తాడు. అతడు వెంటనే దాని కంశీకరించి తన పరిచారకుడు కాన్స్టాంట్ సహా ఓడి ఎక్కుతాడు. అబ్రహంలింకన్ క్రమక్రమంగా పసిఫిక్ ఆమహాసముద్రంలో ప్రవేశిస్తుంది. అది అలాగ కొంతదూరం ప్రయాణం చేసేసరికి కొంతదూరంలో సముద్రతరంగాలమీద ఒక పెద్ద వెలుగుకనిపించింది. ఆ వెలుగు ఒక పెద్ద జలచరానికి సంబంధించినదై ఉండాలని వాకాధికారులంతా ఊహించారు. వారి దానిదగ్గరికి పట్టించి దానిమీద సీరంగిచుట్టివర్సం కురిపించాడు. అబ్రహంలింకన్ తరవాతి జరిగిన పోరాటంలో ఎండుకు పనికిరానిదై పోతుంది. ప్రాఫెసర్ అగోవా, కాన్స్టాంట్ సెడేలాంతులతో కలిసి ఒక జలాంతరామిలో ప్రవేశిస్తాడు. కొంతసేపటికి ఓడనావికులు వారికి ముఘగా భోజనం పెడతారు. తిరిగి తను కన్నపానాలు రాలేదని అంతా మధన పడుతూంటే వారికి మాత్రంగా జలాంతరామి అధికారి హెచ్చరిక వినిపిస్తుంది. కెప్టెన్ సీమా ఇక ఆ ఓడలోనించి ఎరుగు బయటపడలేదని చెప్పి ప్రాఫెసరు అగోవాకు జలాంతరామి యంత్రాల రహస్యాలు తెలియజేస్తాడు. కెప్టెన్ సీమా జలాంతరామి వదిలిపెట్టవలసి అంతా ప్రాఫెసర్ అగోవాకు తెలియజేస్తాడు. పిమ్మట జలాంతరామి కిరువైపులా తెలుచు కున్న ఆడాలలోనించి అద్భుతమైన పాగరగర్భ జలచరాలు కనిపిస్తాయి. ఆ తరవాతి జలాంతరామి పాగరగర్భంలోని కెప్టెన్ ద్వీపానికి బయటపడుతుంది. తరవాతి పాగరగర్భంలో కెప్టెన్ ద్వీపంలో వేట జరుగుతుంది. జలాంతరామి వానికాగో ద్వీపంమీదగావెలి గిల్గోవాద్వీపానికి సమీపంలో నిలబడుతుంది. అగోవా ఆను చగులతో కలిసి ఆ ద్వీపంలో ప్రవేశిస్తాడు. ముగ్గురు గిల్గోవాద్వీపంలో వేట ముగించుకొనివస్తాడనిగా మాత్రాగా ఒకరాయి వారిదిగర పడుతుంది. పిమ్మట కెప్టెన్ సీమా వజ్రాయుధంతో ఆలనికుల సంధిసీ హులగాటి వేస్తాడు. క్రమంగా జలాంతరామి పగడాలదీవి జేగుంటుంది. చనిపోయిన వానికునికోకనికి ఆక్కడ సహధి వీర్పాటుచేస్తారు. కెప్టెన్ సీమా మన్నాగు సింధుళాఖాలో ఒక పెద్దయత్రిక సంపాదిస్తాడు. పిమ్మట ఎంతోచాకచ్యంతో ఒక జెన్దవానిప్రాణాలు సందక్షిస్తాడు, పిమ్మట జలాంతరామి మగ్గురసముద్రండాటి అట్లాంటిక్ మహాసముద్రంలో ప్రవేశిస్తుంది. తరవాతి జలాంతరామి వానికులు విగో ఆఖాతంలో మునిగి వెండిబంగారాల పోగులు సేకరిస్తారు. కెప్టెన్ సీమా ప్రాఫెసర్ అగోవాకుఅట్లాంటిక్ ఖండంయాపిస్తాడు.

24 సమద్రంలో

బొగ్గుగనులు

అమర్నాడు నేను లే చే న రి కి చాలా పొద్దెక్కింది. గడియారం చూసేసరికి 11 గంటలయింది. జలాంతరామి ఎటు పోతుందో తెలుసుకోవాలని అనిపించింది. యంత్రాలు మాన్డే అది దక్షిణపు దిక్కుగా పోతుందనీ 50

అనువాదం: “వినాయక”

నిలువుల లోతు నీటిలో ప్రయాణం చేస్తున్నదనీ తెలిసింది.

అంతలో కాన్స్టాంట్ అక్కడికి వచ్చాడు. అతనికి గత రాత్రి చూచిన వింతలన్నీ తెలియజేశాను.

జలాంతరామి నీటిలో మునిగి పోయిన అట్లాంటిక్ ఖండంమీద 5 నిలువుల వైనున్న జలభాగంలోనే ప్రయాణం చేస్తోంది. అందుచేత మా కొక రైలులో కూర్చుని అతి వేగంగా ప్రయాణం చేస్తున్నట్టు తోచింది. మా కిరువైపులా

చిత్ర చిత్రమైన కొండలు, గుట్టలు, చిట్టడపులు, మొదలైన వాళ్ళ తగిలాయి. సముద్రం లోపలికి ఆకారాలన్నీ స్పష్టంగా కనిపించాయి.

ఆ విచిత్ర దృశ్యాలలాగ కన్నుల పండుగ చేస్తూంటే కాన్సల్ తో నేనా నీటిలో మునిగిపోయిన ఆ అట్లాంటిస్ ఖండం పురాతన గాథ సంగతి అంతా ప్రసంగించాను. ఆ ప్రాచీన ఖండవాసుల యుద్ధాలు, జీవిత విశేషాలు మొదలైనవన్నీ చెబుతూంటే కాన్సల్ కొంత సేపటి వరకు శ్రద్ధగానే విన్నాడు గాని తరవాత అంతగా శ్రద్ధకనబరచలేదు.

చిత్ర చిత్రమైన చేపలవై పతని దృష్టి మళ్లించి. జలాంతర్గామి కొండలమధ్య నీచీ, గుట్టల మధ్య నిచీ చరచరా సాగిపోతూంది. మానాటిల్ నావికుల చాకచక్యానికి నే నెంతైనా మురిసిపోయాను. ఏమూత్రం పొరబాటు వచ్చినా మా జలాంతర్గామి ఏ కొండకో గుట్టకో డిక్టాని డామ్యూని పగిలిపోయేదే! ప్రతిక్షణము నే నలాంటి ఆపత్తేదో రాబోతూందని చాలా భయపడ్డాను. గాని అలాంటి ఆపత్తేమీ రాకుండా నావికు లెంతో జాగ్రత్తగా మా జలాంతర్గామి నడిపించుకు పోయాను.

సాయంత్రం నాలుగున్నర అయింది. జలాంతర్గామి చుట్టు పక్కల కనిపించే భూభాగం అంతా ఏదో అగ్నిపర్వత ప్రాంతంలా కనిపించింది. అదేమైనా పూర్వం అగ్నిపర్వతాలున్న ప్రాంతమా? నాకెంతకీ ఆసందేహం తెగలేదు.

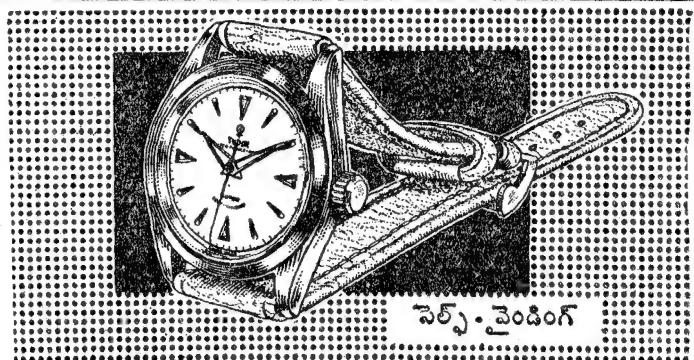
నేనా రాత్రి అంతా అలాగే చూస్తూ కూర్చున్నాను. అంతలో జలాంతర్గామి అద్దాల కిటికీలు

మూసుకుపోయాయి. నేనిక చేసేదేమీ లేక నాగదిలోకి వెళ్లిపోయి హాయిగా నిద్రపోయాను. తెల్లవారి లేచేసరికి 8 గంటలయింది.

అప్పటికి జలాంతర్గామి సముద్రం పైభాగానికి వచ్చి నేసింది. నేనద్దాల కిటికీల దగ్గరికి వెళ్లాను. అవి తెరిచే ఉన్నాయి. కాని చుట్టూ ఎటు చూచినా గాఢాంధకారమే! మిప్పు డెక్కడ ఉన్నాము? తెల్లవారిపోయిందని అనుకున్నానే! ఇంకా తెల్లారలేదా? లేకపోతే నేనేమైనా గాని పొరబాటు పడ్డానా? మళ్ళీ గడియారం కేసి చూశాను.

బాగా తెల్లవారిపోయిన మాట వాస్తవమే. అయితే చుట్టూరా గాఢాంధకారం అలుముకు పోవడానికి కారణమేమిటి? అంతలో

నాకొక పిలుపు వినబడింది :
“ఎవరది? ప్రొఫెసర్ అరోనా?”
“అవును! నేనే కెప్టెన్! అయితే మనమిప్పు డెక్కడ ఉన్నాము?”
“భూగర్భంలో!”
“భూగర్భంలోనా? మరి జలాంతర్గామి ఇంకా తేలుతూనే ఉండే!”
అని ఎంతో ఆశ్చర్యంగా అడిగాను.
“అవును! తేలుతూన్న మాట నిజమే!” అన్నాడు అరోనా.

సెర్ప్-వైండింగ్

ట్యూడర్ ఆయిస్టర్ ప్రిన్స్

చురుకైన ప్రతివానికి తగిన వాచీ

ఈ అభివృద్ధిపొందిన క్రొత్త ట్యూడర్ సెర్ప్-వైండింగ్ వాచీకి ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ అవసరమవుతుంది. మీ చేతి మణికట్టు అత్యంత స్వల్పమైన కదలికకూడ రోటారు యంత్రమును (ఇది రోలెక్స్ పేటెంట్) విశదముగా తిరిగేట్లు చేసి మీకు అచ్చితమైన సైఘు చూపును.
19 జ్యూయలం యంత్రము; వాన్-మేగ్నెటిక్; థర్మా-మెక్కింను భరిస్తుంది... దీని నుండరమైన ఆయిస్టర్ కేసు నీరు, దుమ్ము, దూళియేకాక చెమటల నుండి కూడ వాచీని సురక్షితముగ నుంచును.

ట్యూడర్ ఆయిస్టర్ డేట్ వాచీని చూడండి:
ప్రిన్స్ వరె ఆదే ఆందమైన డిజైను, కాని యిది డయలు మీద తారీఖును చూపును.

ట్యూడర్ జెనీవా రోలెక్స్ వారి బాధ్యతతో

అనుమతి గల డిస్ట్రిబ్యూటరు :-
మెసర్సు పి.ఆర్. అండ్ సన్స్, పెన్సిల్వేనియా లిమిటెడ్, మాంట్ సోల్, ముద్రాసు రోలెక్స్ వాచ్ కంపెనీ (ఈస్టాబ్లిష్మెంట్) పెన్సిల్వేనియా లిమిటెడ్, బొంబాయి.

★ సాగరగర్భంలో సాహసయాత్ర ★

“మీరు చెప్పేదేమిటో నాకు తిన్నగా బోధపడండి లేదు.”

“ఒక్క నిమిషం ఆగండి! ఇంతలో దీపాలు కూడా వెలుగుతాయి. దానితో మీ సందేహాలన్నీ తీరిపోతాయి.

అంతసరకు నాకు కెప్టెన్ సీమో కూడా తిన్నగా కనిపించలేదు కాని వెంటనే విద్యుద్దీపాలు వెలిగాయి. ఆ ప్రాంతం అంతా ఒక్క-మారుగా తరుక్కుమని మెరిసింది.

దీపాలు వెలిగేసరికి జలాంతర్గామి ఒక పెద్ద గట్టుదగ్గర నిలబడి నట్టు కనబడింది. అక్కడ సముద్రం

గెంతు నెప్పి

శమనానికి

పెప్స్ ను సేవించుడు

గొంతునొప్పి, దగ్గులు, జలుబులు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా మరియు రొమ్మపడి సమయం దారి తీస్తుంది - మీరు తక్షణం పెప్స్ ను సేవించకపోతే. పెప్స్ రోని శమనకరం, అంటు నిరోధక బాష్పద పాఠములు, గుండెలు ఊపిరితిత్తులలోకి రోతుగా చొచ్చి, కఫమును పడువనజేసే మంటికో గూడిన వాపును శమనపరుస్తు. దాక్టర్లు పెప్స్ ను శిశువులచేపియున్నరు, హానికర ఓషధులు ఇందు లేవు.

PEPS

పెప్స్ గొంతు మరియు గుండెం

అంటు నిరోధక చిక్షణ

EPY-40-TEL

పోల్ విజంటియ: దాదా ౧౫ కంపెనీ, 86, నైపర్వనాయక్ స్త్రీ స్ట్రాదాను-3.

అంతా ఒక నిశ్చలమైన సరస్సులా కనిపించింది. దానిచుట్టూరా పెద్ద పెద్ద గోడలలాంటి గట్లు కనిపించాయి. ఆ ప్రదేశం వైశాల్యం సుమారు ఆరుమైళ్లుండవచ్చును. ఆ సముద్ర నరోవరానికి, మహా సముద్రానికి మధ్యన ఎక్కడో ఒక చోట దారి ఉన్నదన్నమాట! లేకపోతే మాజలాంతర్గామి అక్కడి కెలాగ వెళుతుంది? చుట్టూరా ఉన్న గోడల నిడివి సుమారు 12 వందల అడుగులవరకు ఉండవచ్చును.

అదంతా చూసేసరికి నాకేదో పెద్ద అనుమానం బయలుదేరింది. నమ్మదిగా కెప్టెన్ సీమోను పలకరించాను:

“అయితే మనమిప్పుడెక్కడ ఉన్నట్టు?”

“ఒక పెద్ద అగ్ని పర్వతం గర్భంలో ప్రవేశించాము. కాని ఆ అగ్ని పర్వతం ప్రస్తుతం సముద్రంలో మునిగిపోయింది. ఆ అగ్ని పర్వతానికి, సముద్రానికి మధ్యన ఒక సన్ననిమార్గం ఏర్పడింది. ఆ మార్గంగుండానే జలాంతర్గామి ఇక్కడికి వచ్చింది. నిజానికిది ఒక పెద్ద ఓడ రేవులాంటిదే! ఇక్కడ జలాంతర్గామి కెలాంటి ఇబ్బందీ ఉండదు. ప్రపంచంలో ఎక్కడా ఇలాంటి ఓడ రేవు లేదనే చెప్పవచ్చును.”

అని కెప్టెన్ సీమో ఎంజో గర్వంగా నాకేసి చూశాడు.

“కెప్టెన్! మీరెంతైనా అదృష్టవంతులు! ఇలాంటి సురక్షితమైన ఓడ రేవు ప్రాంతాలలో జలాంతర్గామి నిలిపే అదృష్టం మీలాంటి

వారి కొక్కరికే దక్కుతుంది. ఐతే మరి ఇలాంటి రేవుల అవసరం మీకేమీ లేదే! నాటిలన్ ఎక్కడబడితే అక్కడే నిలిపివెయ్యవచ్చునే! ఈ రేవుతో మీకేమి పని?” అన్నాను నా సందేహం తీరక.

కెప్టెన్ నేనడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఇచ్చాడు:

“జలాంతర్గామి అంతా విద్యుచ్ఛక్తితో సదుస్తున్నదని మీరెరుగుదురు గదా? ఆ విద్యుచ్ఛక్తి తయారుకావాలంటే పుష్కలంగా బాగ్గు సప్లయ కావాలి! ఈ ప్రాంతంలో పెద్ద పెద్ద అరణ్యాలు భూగర్భంలో పాతుకుపోవడంవల్ల ఎన్నెన్నో రాక్షసి బాగ్గు గను లేర్పడ్డాయి. ఇక్కడ ఉన్నన్ని పెద్ద పెద్ద బాగ్గుగనులు ప్రపంచంలో ఎక్కడలేవు. రాక్షసిబాగ్గు నింపుకోడానికే జలాంతర్గామి ఇక్కడికి వచ్చింది. తెలిసిందా?”

అతని సమాధానంతో నాకంతా బోధపడిపోయింది:

“అయితే మీ సరంగులంతా బాగ్గుగనులలోంచి రాక్షసి బాగ్గు తవ్వి పైకెత్తడానికే ఇక్కడికి వచ్చారన్నమాట!”

“అవును! అందుకనే మేమిక్కడికి వచ్చాము.”

“అయితే నేనా రాక్షసి బాగ్గు తవ్వడము, బాగ్గు ఓడలోకి జారవెయ్యడము, మొదలైన వన్నీ కల్లారా చూడవచ్చునా?”

“చూడవచ్చునుగాని. ఇక్కడ ఎంజో కాలం ఉండడానికి ఏలులేదు. ఈ నేళ సాయంత్రంతో మీరిదంతా చూడగలిగితే నా అభ్యంతరమేమీ లేదు.”

నేనామాట విసగానే ఎగిరి గంతే శాను. కాన్సెలుతోను, నెడ్లాండ్ తోను జరిగినదంతా చెప్పి వారిని కూడా బాగ్గు గనుల దగ్గరికి ప్రయాణం చేయించాను. నెడ్లాండు కెంత సేపు జలాంతర్గామి లోనించి పారిపోవాలన్న ఘోషే గాని నేకే గొడవ ఏమీ లేదు. అయినా ఏదైనా మార్గం దొరకక పోతుందా అని అతడుకూడా మా మెంటు పడ్డాడు.

మెంటునే మేము ముగ్గురము సాగరగర్భంలో ప్రవేశించడానికి తగిన దుస్తులు వేసుకొని సముద్రం లోపలికి దిగాము.

ఆ ప్రాంతంలో మాకొక వెలుగు కనిపించింది. ముగ్గురము ఆ వెలుగు చూచి సముద్రగర్భంలో ఆ వెలుగులాగ వచ్చిందా? అని ఎంతో ఆశ్చర్యపడ్డాము. నెమ్మదిగా నడుస్తూ మేమంతా ఆ వెలుగు దగ్గరికి వెళ్లాము.

జలాంతర్గామి నావికులంతా ఆ సముద్రసరోవరాని కోకమూలగా గుమిగూడి రాక్షసిబాగు సేకరిస్తున్నారు. వారెవరు అట్టే శ్రమపడకుండానే రాక్షసిబాగు తమ సంచిలలో వేసుకుంటున్నారు. గొడ్డలితో నెమ్మదిగా రెండుమూడు దెబ్బలు కొట్టేసరికి గుట్టలు గుట్టలుగా రాక్షసి బాగు పోగుపడుతూంది. నావికులంతా అది తమ బుజాల మీద నున్న సంచీలలో వేసుకొని తొందర తొందరగా జలాంతర్గామి లోకి జేరవేస్తున్నారు.

నేనావ్యవహారం అంతా చూసి 'కెప్టెన్ నీమో ఎంతకైనా తగిన వాడే! లేకపోతే! ఈ రాక్షసి బాగు ఈవిధంగా సేకరించడం ఇంకెవరి

కైనా సాధ్యపడుతుందా?' అని అలాగే విస్తుపోయి చూశాను.

ఆ తరువాత మాఎదట ఒక గుహ కనిపించింది. మేమంతా ఆ విచిత్రమేమో చూద్దామని నెమ్మదిగా ఆ గుహలో ప్రవేశించాము.

ఆ గుహ ఎదట ఇనక తప్ప ఇంకేమీ లేదు. ఆ ప్రదేశం విశ్రమించడానికి చాలా హాయిగా ఉంది. ఇనక రేణువులు విద్యుద్దీపకాంతులు ప్రసరించిన నీటిలో తళతళలా మెరుస్తూ ఎంతో చూడ ముచ్చటగా కనిపించాయి.

ఆ ప్రశాంత ప్రదేశం చూచే సరికి నాకు కొంచెం సేపక్కడి విశ్రమించాలని బుద్ధి పుట్టింది. మేము ముగ్గురము ఆ ఇనకమీద ఒరిగి మెల్లిగా బాతా ఖానీలో పడ్డాము.

కొంత సేపటిదాకా మా సంభాషణ అంతా ఆ పరిసరాల ప్రకృతి సౌందర్యంమీద వడించింది. అటు పిమ్మట మరి కొంతసేపటికి మాకు ముగ్గురికి ఆవలింతలు ప్రారంభమైనాయి. మా సంభాషణలు, క్రమంగా పలచబారిపోయాయి. ముగ్గురం నెమ్మదిగా కళ్లుమూశాము.

అంతలో తొందర తొందరగా ఏదో పెద్ద ప్రవాహం లోపలికి చొచ్చుకు వచ్చిన చప్పుడైంది! నా కదంతా ఏదో భయంకరమైన కలలా కనబడింది.

అంతలోనే కాన్సెల్ మా ఇద్దరినీ భుజాలు తట్టి లేపాడు. 'చూడండి! చూడండి! ఆ విచిత్రం!' అని కేకలు పెట్టాడు!

నేను హఠాత్తుగా లేచి నాలుగు వైపులా చూచాను. ఏదో పెద్ద ప్రవాహం మా గుహలోకి ప్రవేశి

శిస్తూంది. దానిమూలంగా మేమంతా గుహ వైభాగం దాకా తేలి పోయాము.

"ఈ ప్రవాహం ఎక్కడినించి వచ్చింది?" ఎంతో కంగారు పడుతూ అడిగాడు కాన్సెల్.

నేను కొంచెం తమాయించి ఆశనితో అన్నాను.

"ఇంద్రలో పెద్దగా కంగారు పడవలసిందేమీ లేదు. నమ్మదానికి పోటు తగలగానే నీరు పొంగడం సహజమే. ఆ నీరు బాగా పొంగి, ఈ గుహలోకికూడా వచ్చిఉంటుంది.

తరువాత ముప్పావుగంట గడిచే సరికి మేమంతా మళ్ళీ జలాంతర్గామిలో పడ్డాము.

జలాంతర్గామి క్రమక్రమంగా ఆ ప్రదేశం విడిచిపెట్టి అట్లాంటిక్ మహాసముద్రంలో ప్రవేశించింది. శరవేగంతో తొందర తొందరగా మునుముందుకు సాగిపోయింది.

—ఇంకో ఉంది.

నమ్మకమైన సంజ్ఞ గూడు

జ్ఞానరకు నిత్యవర్ధకములు

కాసేమన కస్తూరిమాత్రులు.	జింజిపే శీతలవృద్ధి, పక్షిహంతరి.
కర్కసే గోదాజనమాత్రులు.	జ్యరగే సకల జ్వరములకు.
బాలకే విదేహనమాత్రులు.	కాలరెకు కాలరా, అజీర్ణములకు.

తదితర మందులకై చూకు త్రాయండి.

సంజ్ఞ గూడు పత్రపాథ

పోల్ ఏజెంట్లు: యు. శైలచంద్ర కె. పర, మైసూరు.

54 బందర్ సీట్, మైసూరు - 1.

ప్రాంచీలు: హైదరాబాదు, విజయవాడ.

వనితా వోకేం

మన నిత్యజీవితాన
సరవసు పులలా
ప్రతి దానినీ మనం
స్వయంగా తయారు
చేసుకోవచ్చు. ఆ
విధంగా చేసుకుంటే
ఆ వస్తువు బజారులో
కొన్న ధర కంటే
ఎన్నో రెట్లు చౌకగా
తయారౌతుంది.
అందువల్ల మధ్య తర
గతి కుటుంబాలకు
ఇంటి ఖర్చులో

కొంత మొత్తం కలిపివస్తుంది. వీటిని పురు
షులే తయారు చేయవచ్చు. తీరిక సమ
యాలలో స్త్రీలు కూడా తయారు చేయ
వచ్చు.

వదినా మరదళ్లు

“నీ సలహా బాగానే వుంది వదినా, కాని
ఆ వస్తువులను తయారుచేసే పద్ధతులు తెలి
యకపోవడం చేతి, చేయవలసిన ఆ సకి
పున్నా ఉపయోగం లేకుండా వుంది. పోనీ
తయారుచేస్తున్నవారి నెవరినైనా అడిగి
తెలుసుకుందామంటే, వారు దానిని వ్యా
పార రహస్యంగా కాపాడుకుంటున్నారా?”

“అమాటా నిజమే. కాని ఉత్సాహంతో
శేర్చుకుంటామంటే చెప్పేవారు లేకపో
లేదు. ఇంక వ్యాపార రహస్యంగా దాను
కుంటున్నారంటావు. వ్యాపారస్తులు ఎప్పు
డూ దాచుకుంటారు. వారి నడిగడం తెలివి
తిక్కువ. ఇంతకీ, నీకా శ్రద్ధవుందా? నేను
ఎట్లా చెయ్యాలి? చెబుతాను.”

“నవ్వు శేర్చుతామంటే, వద్దంటావా?
శ్రద్ధగా శేర్చుకుని తప్పకుండా తయారు
చేస్తా.”

“అయితే విను. మన ప్రాంతంలో పంజే
వచ్చుజొన్నలతో మాల్లు తయారుచేసే పద్ధతి
చెబుతాను. ఈ జొన్నలతో కూర్చు చేసి
చుక్కని రిబ్బాలో పోసి బోలెడు డబ్బు
సంపాదిస్తున్నారు.”

“ఈ మాల్లును ఏం చేస్తారు వాడివా!”

“ఉదయం కాఫీ, బీల్స్ బదులు వాడు

వ దినా
మరదళ్లగోష్టి

తీరిక
★ సమయాలలో
గృహపరిశ్రమలు

మాల్ తయారుచేసే పద్ధతి

ఎ. మానోక్యాంబ

కోవచ్చు. పిల్లలకు, బబ్బుపడిలేచిన వారికి
బలవర్ధకమైన ఆహారం”

“ఇది తయారుచేయటానికి ఏయే వస్తు
వులు కావాలి?”

“పచ్చజొన్నలు చాలు. ఇంకేవస్తువులూ
అక్కరలేదు. జొన్నలు పుచ్చు లేకుండా
చూచి, మంచివి తెచ్చుకుని రోళ్లు, మన్ను
లేకుండా బాగు చేయాలి. ఒక వెడల్పు
మూతి గల కుండలో ఈ జొన్నలు వుంచి,
మంచినీళ్లుపోసి 24 గంటలు - అంటే ఒక
రాత్రి ఒక పగలు - పూర్తిగా వాస శెట్టాలి.
ఈ 24 గంటలలోనూ కుండలో పోసిన
నీళ్ళను 4 గంటల కొకమారు తీసిపారబోసి,
తిరిగి మంచినీళ్లు వస్తూ వుండాలి.”

“మరి, 24 గంటలు వానితే జొన్నలు
మే తీపడతాయా?”

“పూర్తిగా మే తీపడకపోయినా, కొద్దిగా
నైనా మే తీపడతాయి”

“ఆ వానిని జొన్నల్ని ఏమి చేయాలి?”

“వాటిని ఒక చాపమీద పోసి వైపు తెల్లటి
గుడ్డ ఒకటి తడిపి పరిచి, దానిమీద ప్రతి
రెండు గంటలకు ఒకమాటు మంచినీళ్లు
వల్లుతూ వుండాలి”

“ఆ మాదిరిగా ఎన్ని గంటలు వుంచాలి?”

“24 గంటలనుంచి 42 గంటలలోగా
చాపమీద పోసిన జొన్నలు మొలకలెత్తడం

మొదలు పెట్టి పెరగ
డం గూడా ప్రారం
భిస్తాయి

“ఆ మొక్కలు
వెచ్చివై పోయేవరకూ
వుంచాలా?”

“అక్కరలేదు.

మొక్క ముప్పాతిక
అంగుళం పొడుగు
ఎదిగేవరకూ వుం
చాలి.”

“ఉహూ. తరువాత?”

“తరువాతి గింజలమీద పరిచిన గుడ్డ తీసి
వేసి మొక్కలతో పున్న ఆ జొన్నలను
చాపమీద ఆరబోసి, నీటిలో ఒక రోజు
వుంచాలి. రెండవ రోజున ఆ చాప ఎండలో
వెట్టి, గింజ బాగా గట్టిపడే లాగున ఎండ
వెట్టాలి”

“ఆ గింజలతో మొలిచిన మొక్కలు ఇంకా
పెగుగుతూనే వుంటాయా?”

“ఎండలో పెట్టగానే, మొక్కలు చచ్చి
పోయి, గింజలతో పాటు ఎండిపోతాయి.”

“తరువాత ఏం చెయ్యాలి?”

గింజలు బాగా ఎండి గట్టిపడిన తరువాత,
కోటిలో పోసి, దంపి, చెరిగితే గింజలలో
పున్న మొక్కలు, పాటు మొదలైనవి అన్నీ
పోయి, పరిశుభ్రంగా వుంటాయి. ఒక్క
విషయం. చెరిగిన తర్వాత, గింజలో ఒక
మొక్కగాని, దాని తాలూకు ఏ పదార్థం
గాని వుండకూడదు.”

“వుంటే ఏమాత్రం దంటావు?”

“మాల్లు చేదుగా వుంటుంది”

“తరువాత ఆ గింజల్ని ఏం చెయ్యాలి?”

“ఒక ఇవపభాండీ పొయ్యిమీద వుంచితే,
అందులో చెరిగి సిద్ధంగా పున్న జొన్నలు
కొద్ది కొద్దిగా పోసి కమ్మని వాసన వచ్చేవరకు
వేయించాలి. కమ్మని వాసన రాగానే,
పొయ్యిమీదనుంచి దింపాలినుమా. దింపక
అట్లా వుంచితే గింజలు మాడిపోయి, మాల్లు
చేదుగా వుంటుంది. గింజలు అన్నీ వేయిం
చిన తరువాత వాటిని కోటిలో పోసి,
మెత్తగా పొడుం అయ్యేవరకు దంపి, తరు

అంతా మన చేతితోనే వుంది!

సంతోషమే సగం అందం

తొంద అనేటటువంటిది అందరి అధీనం లోను అందుబాటులోనూ వున్నటువంటిది. కేవలం శరీరసౌష్ఠ్యం ఉన్నవాళ్లు, మొహం బాగా ఉన్నవాళ్లు, వచ్చని చాయలీగినవాళ్లు... వీళ్లే అందమైనవా రనకోవటం పొరబాటు. అందుకే, అంటే కన్ను ముక్కు తీగు మాడచక్కగా ఉండడం ఒక్కటే కాదు.

వికాసం అనేది అందాన్ని మించినది. ఒకసారి పేగుగాంచిన ఒక్కాయనకి ఒక పారీలో ఒకయవతితో పరిచయం అయింది. ఆమెతో ఆమెలా ఈమెలా మూలాడుతూ ఉండగా రెండుగుంటలు తెలియకుండా గడచిపోయాయి తగువాటి ఆమెగించి తిన స్నేహితునితో వెలుతూ, "చార్కింగ్ లేడీ" (చాలా ఆకర్షణీయమైన యవతి) అన్నాయి. ఇంట్లోకి వచ్చాక ఆమెగించి ఆలోచిస్తే, ఆయనకు ఒక విషయం చాలా ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఆమె ఆమెను మైసూరిందర్శనలోకి తీసుకువచ్చింది. ఆమెతో అందానికి కొలనైన పడకలు గానూ తొకపు సరకులు ఏమీ కనుపించలేదు. మాటవరసకి చాయ ఏమీ ఎక్కువ కాదు. ముక్కు నవ్వుత్రవ్వలా లేనేలేదు గట్టిగా మానే కొండం పెద్దది

కూడా. కళ్ళకి కమలానికి ఎక్కడా పోలికే లేదు. పైగా పలువరస చూస్తే ముత్యాల సరిం కుర్చుకిరా లేదు. కొంచెం ఎగుతు దిగుతుగా కూడా ఉన్నాయట. ఆయి లే ఇనన్నీ, ఆమె విషయం, వందనం వల్ల, ఆమె ముఖ వికాసం ముందు, ముగ్ధుని ముందు సత్త (తమలలాగు ఎక్కడా కంటికి కనుపించకుండా పోయాయట. ఆమెలో వున్న సమృద్ధి, ఎగుటమనిషి చెప్పే విషయంపొద కనుపరచే ఉత్సాహము సామర్థ్యాతి, మానవస్వభావ ముల్లో మంచి అనేది ఎక్కువగా వుంటుందనే ఒకనమ్మకం, యివి ఆమెముఖానికి కళా కంటి ఇచ్చాయి; వికాసవంతం చేశాయి.

కొందరు కొందరు యెవరితోటి ఆయినా ముట్లాడేటప్పుడు, ఎదుటనున్న విమెనా చెప్పడానికి అసలు పీలు ఇవ్వరు. ఎంతసేపు తమ సాంఘికవయాతే చెప్పతారు. తమ గొప్ప, తమ అభిప్రాయాలు ఇలాంటివి అన్నమాట. ఇలాకొకుండా ఎదటిమనిషిని గొంపించాలి. వాని చెప్పేమాటలు సాంతం చివారి. ఇవి మంచినకాలు ఇటువంటివే అందానికి, అంటే అసలేన అందానికి లక్షణాలు.

ఆత్మవికాసం. ముగ్ధునిలాంటిది ఇది వెలుగు తున్నంతసేపు, ఇదిగో కారీక లోపాలన్నీ కప్పడిపోతాయి. ఎప్పుడైతే కేళవికాసం అంతరిస్తుందో, అప్పుడు చీకటిలో నక్ష

అంతా మన చేతితోనే వుంది!

టంగుటూరి
సూర్యకుమారి

[సుప్రసిద్ధ సినిమా నటి]

(తలలాగ ఒక్కొక్కలోపము కొట్టవచ్చి న్నటు కనుపిస్తుంది)

మనిషికి అందాన్ని ఇచ్చే గుణాలచాలా ఉన్నాయి చిగునవ్వు వుండే, దీనికున్న విలువ, కత్తి అపరిమితమేనవి. అందమైన ముఖముకలిగి, ప్రతినిమిషము గుసగుసలాడుతూ, కనుబొమ్మలు ముసలి కళ్లు చిట్టించుకునే వాలకముకల మనిషి ఎవ్వరినీ ఆకర్షించదు సరికదా, ఆమె కను ముక్కు తీగు అందంకూడా కనుపించదు. మొత్తముమీద అంద వికారికి ఉండే లక్షణాలు ఆమెకి సంప్రాప్తమైనాయి.

ఒక క్రిమింతుడికి ఇద్దరు ఆడ పిల్లలు ఉండేవారట. పెద్దమ్మాయి చాలా అందమైనది. చిన్న అమ్మాయికి అందంలేదు. తల్లి తండ్రులు, చిన్న అమ్మాయి విషయంలో చాలా కంచనకూడా వుండేవారు.

పెద్దమ్మాయికి తమ అందమైనది తెలుసు. తన అందంవల్ల తమ యితరులను అడుగుకుండానే తనకు కొలనైన పనులు జరుగుతాయి అన్న ఒక ధీమా వుండేది. దాంతో మనుష్యులను లెక్క చేసేదికాదు. తనకంటే అందమైనవారు లేరన్న ఒక

వదినా, మరదళ్ళగొప్ప

వాతి దానిని సన్నని జల్లెడతో జల్లించాలి. అప్పుటికి మాట్లు తీసుకొనివస్తామట."

"ఈమూలని ఏవిధంగా వాడుకుంటాను?"

"ఇది చాల బలవర్ధకంగా వుండి, తేలికగా తీర్చుకోవచ్చు. దీనిని కాగబెట్టిన పాలలో వేసి కొద్దిగా పంచదారకూడ చేర్చి కాఫీ, టీలకు బదులుగా వాడుకోవచ్చు."

"నీ సలహా చాలా బాగుందివదినా - తీరిక సమయంలో మనం అది చేసుకుందామమ్మా"

★ సంతోషమే సగం ఆందం ★

గర్వముండేది. ఆందంవుంటుంటే మనస్సులు ఆ అమ్మాయి చుట్టూ చేరేవారు.

చిన్న అమ్మాయి మనసు చాలామంచిది. అందింలేదని తెలుసు. అందుకల్ల తనగురించి ఎక్కువ ఆలోచన మానివేసింది. ఇతరుల యందు ఎక్కువ సానుభూతి మాపుతుండేది. ఎప్పుడూ చిరునవ్వుల ముఖముతో ఎవరికి విచిన్న సహాయము చేయకలుగుతానా అని ఎప్పుడూ చూసేపుండేది. దయ, సానుభూతి, సహాయం చేసేగుణం ఇవివుండుట కల, చుట్టపక్కలా, ఇగురు పొరుగులు ఈ అమ్మాయి చుట్టూ చేరేవారు. అభిమానము చూపేవారు అది మొహమాటానికి చూపే అభిమానంకాదు. నిజమయినది; నిలకడ అయినది

పెద్దమ్మాయికి తనకంటే అందిమైనవారిని చూసినప్పుడల్లా ఆనూయ బయలుదేరేది. మాటవగునికి ప్రపంచంలో అందం వున్నవాళ్లు ఒక్కళ్ళకంటే ఎక్కువ వుండకుండా పోయేమాడండి. ఆఖరికి తనచెల్లెలిని ఎవరు మంచిదని పొగడినా కూడా చాలా అనూయ పడేది. ఈ తలంపులతో తనమీద మంచి దృష్టి యితిరులమీదకిగాని, తనచుట్టూ వున్న అందిమైన దృక్కాల మీద గాని పోనిచ్చేది కాదు. దాంతో ముఖముమీద చిరునవ్వు పూర్తిగా పోయింది. కళ్ళచుట్టూ నల్లటి మచ్చలు ఏర్పడాయి

పెద్దమ్మాయి పెళ్లి మాపులకు, పెళ్లి కొడుకు తిలితిండులు అంతా తిరిగివచ్చారు. అమ్మాయి చాలా అందిమైనదిని అప్పటి కప్పుడే తెలియుటకల, వారి రాక కూడా పూర్వకే నామకే వాసే అనే కబురు తెలిసింది. అన్ని విషయాలు ముందే మాట్లాడుకోవడమే పోయింది, అంతా విశ్వాసు మెహ్మాయిని లేచింది. పెళ్లివారికి, కాఫీ ఫుహరములు చిన్నమ్మాయి అందించింది. అక్కకి పెళ్లివారు తచ్చారన్న ఉత్సాహంతో, ఆ ఆత్మగారికి, మావగారికి, కొబ్బోయే బావగారికి, అందరికీ ఒక చిరునవ్వు పారేసింది. మావగారు కళ్ళ బోడుకోసం వెతుకు కొంటూ వుంటే, యెల్లకడుగుకోవడానికి స్నానాలగదిలోకి వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ పెట్టారేమిన్న అక్కడకు వెళ్ళి వెతికి కళ్ళబోడు పట్టుకవచ్చి యిచ్చింది. ఎంతో ఒదిక వందనం అయినపిల్ల అమ్మారు అబ్బాయి తిలిపిండులు. అంతా తిరిగి వెళ్ళిపోయారు, ముహూర్తము గురించి వ్రాస్తామని. సరే రెండుకోణాలు పోయాక ఉత్తరము వచ్చింది

“అబ్బాయికి చిన్నమ్మాయి సచ్చింది కొబ్బటి పెద్దమ్మాయికి సంబంధం కుదిరేదాకా ఆనంతము, తిరువాతే చేయవచ్చు” అని వ్రాశారు!

ప్రతి వ్యక్తికి భగవంతుడు ఇచ్చిన కొను కలు వున్నాయే, చెప్పకలవి కానివి ఒక్కొక్క వ్యక్తిలో ఒక్కొక్కటైనా ఆకర్షణీయమైన గుణం వుండి తిరుగుంది.

ఎప్పుడూ, మనలో ఉన్న లోపాలను తెక్కించుకుంటూ ఉండడం, మన గొప్పని గురించి తలపోసుకుంటూ ఉండడం కంటే, నలుగురి మనస్సుకు వెళ్ళేటప్పుడు మన స్వంత విషయాలు కొంతనేపు అయినా మర్చిపోవాలి. భగవంతుడు ప్రసాదించిన “మంచి” అనే గుణం మనలో ఎంతో ఉంది. దానిని ఎంత వరకు మనము ఇతిగులకు ఇవ్వకలుగుతామో? అని ఆలోచిస్తే అది మనీషీ గొప్ప వ్యక్తిత్వాన్ని, కాంతిని ఇస్తుంది. ఆత్మవికాసానికి ఇక్కో విధానం.

తిరుగు తాలుకా సత్వవాడ పంచాయతీ ఆధ్వర్యముగా ఎన్నిక అయిన శ్రీమతి పెన్వెత్తి మార్యకొంతమ్మ. ఈమె స్వర్ణము ఇంగుకూరి సుబ్బరాజుగారి పుత్రిక

మంచి తలంపులు, ఇతిరుల చెతుకు కోరిక పోవడం, ఇతిరులు బాగుపడినపుడు వారికి శుభాలు జరిగినపుడు సంతోషంపొందడం, ఇవి అందానికి ఆయువుపట్టులు చూడండి ఒక మంచి తలంపు వచ్చినప్పుడు మనకు తెలియకుండానే మన ముఖము వికసిస్తుంది. అప్పుడు గమక అద్దంలో చూసుకుంటే, “మనముకూడా పరవాలేదు. చూడగ్గవాళ్ళల్లోకి చెంగుతాము” అనిపిస్తుంది! అలాగే, ఒకరిని నమిలి మింగేమాలని తోచినప్పుడు గమక అద్దంలో ముఖము చూసుకుంటే, ఎంత అందిమైన వాళ్ళైనా సరే ముతతబడేస ముఖముతో చాలా అసహ్యంగా కనుపిస్తారు. వేరే కూర్మణులను రావణాసురుళ్ళను మాడ నక్కంటేదు.

సీతల మపుదామన్నా కూర్మణుల మ దామన్నా, రాములనారి మపుదామన్నా రావణాసురుల మపుదామన్నా అంతా మనచేతిలోనే ఉండంటే నమ్మండి భగవంతుడు మనకి ఆ శక్తిని యిచ్చాడు. కాని మనము అది గుర్తించలేము. సునాయాసంగా ఏదీ లభిస్తే దానినే కోరుతాము. గాని కష్ట తిరంగా కొంత ప్రయాసపడి పొందవలసి నటువంటి వాటిని అంతగా ఆశించము. నెడీ మేడ గా అందాన్ని భగవంతుడు ప్రసాదిస్తే దానిని మానీ మురిసిపోతామే గాని, మనలో నున్న స్వభావాన్ని మార్చుకుని దానికలన కలిగే అందాన్ని, అందాన్ని పొందాలంటే, నిజమైన దృఢమైన నమ్మకం, నిశ్చయము కావాలి నీవి ఫలితాలు కాశ్యేతి మైనవి

మనవికాసాన్ని, అందాన్ని చంపే గొప్ప గురుణ మొకటివుంది-అనూయ. మానవులం. కొబట్టి ఇది ఎప్పుటికప్పుడు యితిర దురుజాలలాగే తల ఎత్తుతూ ఉంటుంది, ఎప్పుటి కప్పుడు చంపివేసినా సరే. ప్రతిదినము స్నానము చేసినట్లుగా మొక్కలమధ్య గోజూ మొలిచే కలుపును ఎప్పుటికప్పుడు పీకేసినట్లుగా, మనస్సుని ఎప్పుటి కప్పుడు శుభ్రపరచు వుండాలి ఇది కష్టమైన పనికాదు. అభ్యాసము మానువిద్య అంటారు. అలవాటుమాపునికి పుట్టుకతో వచ్చిన లక్షణము. ఒకసారి గమక ప్రారంభం చేస్తే, దాని అంతిబలగేతిరువాత యంత్రము లాగ నడచిపోతుంది. అప్పుడు మనీషీ సుగుణాల పుట్ట అయిపోకపోయినా సుగుణాలు ఎక్కువ అబ్బుతి యి గుర్తుజాలకన్న వాటిదే ఎక్కువ బలం అవుతుంది.

అసలు అనూయ పడటానికి మానవుని అగర్వింలేదు. అందిమెనవాళ్ళు ప్రపంచంలో చాలామంది వున్నారు.

ఒక అమ్మాయి అందంగా ఉంటుంది. ఇంకో అమ్మాయి చాలా అందంగా ఉంటుంది. మగో అమ్మాయి అంతకన్న అందంగా ఉంటుంది. ఇలా ప్రపంచం అంతటా కారీరకమైన అందంలో అంతిసులు ఉండవచ్చు ఉంటాయి; అయితే, ఒకరికి ఉండే వ్యక్తిత్వం, ఆకర్షణ, ప్రత్యేకత ఇంకోరికి ఉండవు. ఎవరిమంచి లక్షణాలు వారిపే కొబట్టి ఎవరిస్థానంలో వాళ్ళే గొప్పవాళ్ళు. వాళ్ళనిమించినవాళ్ళు ఉండరు. అంగుచేత అనూయకి చోటు ఎక్కడ?

ఉద్యోగాలలో, డబ్బు, కుటుంబప్రతిష్ఠ, మొదలైనవాటిలో ఈ అనూయ బాగా కనబడుతుంది. లేనిచోటకి చొచ్చుకువెళుంది. దీన్ని ఈ జాతి దుర్గుణాలనూ ఎంతిదూరంగా ఉంచితే అంత అందింగా ఉంటాము. ఈ అందం నిజమైనది. స్థిరమైనది. ★

★ భారతనారి ఆదర్శం ★

“నేనే స్త్రీగాజన్మించినట్లయితే, స్త్రీ పురుషుని చేతిలో అబజ్జాబ్బు అనే భావాన్ని ప్రతిఘటించటానికి గాను ఒక ఉద్యమాన్ని లేవదీసేవాడిని. స్త్రీ హక్కుల యాన్ని తెలుసుకోవటానికి నేను మానసికంగా స్త్రీగామారిపోయాను. నాభార్యపు ప్రవర్తనను మార్చుకోని, పెనిమిటిగా ఆమె పేద నాకు ఉన్న అధికారాల నన్నింటిని వసూలుకోవడానికి తీరవాతిగాని, నేను నాభార్య వ్యాయాన్ని తెలుసుకోలేక పోయాను. ఆమె ఆధిరణాలోగాని, అలంకార ద్రవ్యాలతోగాని సౌందర్య బాషణ చేసుకోదు. నిరాడంబరంగా ఉంటుంది. స్త్రీజాతి అంతా ఈవిధంగానే ఉండాలని నా కోరిక. పురుషులకు బానిసలటానికి స్త్రీలు సమ్యుత్తించినందు; స్త్రీలు తమ నిలచిపోతున్న కూడా బానిసలు కూరారు. స్త్రీలు కృత్రిమ పదార్థాలతో అలంకరించుకోవటం అవ్యక్తం. అత్తలు, లెవెండ్లను ఉపయోగించి, సువాసనలను వ్యాపింప చేయాలని ఆశించవద్దు. వాస్తవమైన పరిమళ ద్రవ్యం వృద్ధులయ్యాకే ఉంటుంది-స్త్రీలు కూడా ఆశించవలెనని, నా అభిప్రాయం దానితో ఒక పురుషుని చేతి కింద; మానవజాతిని అంతా నశింపజేయకముందు, ఈవిధమైన విశేషరంగం స్త్రీల జన్మహక్కు. ఈ స్వత్వాన్ని పొంది టానికి స్త్రీలు కృషి చేసి కృతకృత్యురాలై కావాలి.

“మామా కారకురాలి నన్ను భావం స్త్రీలో పూర్తిగా నశించాలి. ఇది స్త్రీ చేతిలో ఉన్నది. పురుషునితో సమానాధికారాలు కోరినట్లయితే, స్త్రీ ఇతరుల కోసం పెనిమిటి కోసమేనా సరే-అలంకరించుకోవటం మానివేయండి. సీత తప భౌతిక సౌందర్యం చేతి రాముడిని ఆకర్షించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో ఒక ఊడమైనా గీసి ఉండటం కోరటం.

“పురుషుడు చేసినవాటన్నిటిలోకీ భార్యను హింసించడమే మూరపాపంగా నాకు తోస్తుంది. ఒక భార్యనేకాదు; మానవజాతి సంతాన హింసించినట్లుగా నామనకు భేదపడుతుంది. స్త్రీ పురుషులలో స్త్రీజాతి ఉత్తమమైనది. ఈ నాడు స్త్రీజాతి

ఇల్లించల సరస్వతీదేవి

బాపూజీ
జయంతి అక్టోబరు 2,

క్షీణదశలో ఉన్నప్పటికీ స్త్రీ త్యాగమును, సహనశీల!

“బాల్ గాంధీ చెప్పినట్లు పురుషునికి విశేష హక్కులయి స్త్రీ జీవిస్తున్నది. ఆమె తన సహజశక్తులను తెలిసికొనగలిగితే, స్త్రీ జాతికే కాదు, మానవజాతికంతికూ దాస్య విమోచనం కలిగించగల శక్తివంతురాలు.

స్త్రీలను బలహీనలనటం మహాభూతం. ఈ విశాలవిశ్వంలో భుజబలమే బలంగా విశ్వసించబడినట్లయితే, ఆమె సమబలం లేని అబల. ఆ బలాన్ని నైతికదృష్టితో పరిగణించినట్లయితే, పురుషునికంటే స్త్రీయే బలవంతురాలు. అహింసా సిద్ధాంతమే మానవజాతి మధురించగలదియితే, జాతి భవిష్యత్తు స్త్రీ చేతిలోనే ఉన్నది. ఆమెకుగల ఆర్థిక, పేరణ ప్రవృత్తి, త్యాగశక్తి, ధైర్యం, పాపభీతి గొప్ప ప్రభావం కలది. ఈ లోకంలో ఎదిటి వారి మనసును కరగించగల శక్తి ఆమె పలుకులో తప్ప-చేనిలో ఉన్నది!

జీవితంలో మరలించబడుతున్న ఆచారాలను, సంప్రదాయాలను స్త్రీలు మలుపుకోలేరు. వారు సహజవాచారి పరాయణలు. స్త్రీలు పూర్వాచారాలను వసులకోవటంలో వసుకబడినట్లే, జీవితంలో ఉదాత్తతను పావిత్ర్యాన్ని విదలుకోవటంలో కూడా వసుకబడినవారే!

స్త్రీల స్వత్వాలను గురించి నేను ఎవరితోనూ వికీర్ణించలేదు. వాద్యునిలో ఆమె తన సైతికబలంతో మానవజాతికే స్వత్వాలను పోరాడి సమకూర్చగల శక్తివంతురాలు. తన జాతిని తాను రక్షించుకోగలదు.

నేను స్త్రీకి తగినవిద్య గరపవలెనన్న మతంలోనివాడిని. కాని పురుషుడిని అనుకరించి, అతడితో పందెపు పరుగులను తీయవలెనని పోటీపడి, స్త్రీలోకాన్ని ఉద్ధరించగలదన్న విశ్వాసం నాకులేదు. ఆమె పోటీ చేసి పరుగుతీసుగల సమర్థురాలు కాని, పురుషుని సమరించి స్త్రీ బోన్నత్యాన్ని, ఉత్తమాదర్శాలను అందుకోలేదు. స్త్రీ పురుషులు ఒకరినొకరు అనుకరించి తగినవారు; విభిన్న శక్తులు. విభిన్న బాధ్యతలు గల వ్యక్తులు ఉప్పు కొరము ఒకదానినొకటి అనుకరిస్తే గుచ్చిగజేమిటి?

“రాజకీయ రంగంలో స్త్రీలను ప్రవేశ పెట్టే సాంసారిక విధులనుండి వారి శక్తివ్యా

క ట్టూ, బొ ట్టూ

చోళీ, దాని పరిణామాలు

కొంటికి నదగగా ఉండే మంచి మంచి దిజైన్నీ ఇప్పుడు చేనేతి, బద్దగడల మీద చాలా వస్తున్నాయి. చేనేతి చోళీ పీసెస్ వారి బాగుంటున్నాయి. ముఖ్యంగా చేనేతి వస్త్రాలంటే ఆమెరికాలో చాలా మంది ముచ్చట పడుతున్నారు. మైదాన్ హోండ్ కర్మిఫ్ అనేరకాన్ని అక్కడ చాలా మంది స్కూర్లు కుట్టించుకుంటున్నారు. ఇలా ఇంకో చేతంలో వాళ్ళకి యిది ఫాషన్ అయినదవ, పనిలో పని కొంచెం నెలకొలిపివస్తుందిన్న కారణం వల్లా, ముఖ్యంగా మాతృత్వంలో మోక్షం అన్నట్లు చౌకలో ఫాషన్ కుదరడంవల్లా మనదేశములో కూడా చాలామంది కొనడం మొదలు పెట్టారు. అన్నిటికన్న ముఖ్య కారణం ఆవి బాగా ఉండడం. నామటుకు

భారతనారి ఆదర్శం

ముందే తొలగించి పెడమార్గాన పెట్టు తున్నానని నామీద ఆభింసెం పడు తున్నది. ప్రతిస్త్రి తన గృహనిర్వహణ కొరకే దినమంతా గడపుతున్నదా? అట్లే గడపవలెనా? ఈ విధమయిన గృహ దాస్య భావం గత మూడవ శతాబ్దమునా నా భావం. ఒక గృహనిర్వహణతోనే స్త్రీలు కాలక్షేపం చేయగలిగిన నాతలంపు. ప్రతి భారతీయ వివాహమాడడానికే జన్మించటం లేదు. ఒక పురుషుడికి సేవచేయటానికి మారుగా, ప్రజాసేవకై ఆత్మార్పణం చేయబూనుకోవటం శ్రేష్ఠంకదా! భారత కన్యలకు పార్యతి పరమలక్ష్యం. ఆమె తన ఆత్మశ్రద్ధను ధనరాసులతో సంపాదించ లేదు; అమృతమోలేదు. కళాకాలలో సంపాదించిన బిరుదుపత్రాలతోకాదు; ఎవరూ ఊహింపజాలని అపూర్వ తపశ్శ్రద్ధ చేత విశ్వేశ్వరుని చేపట్టకలిగినది ఆమె భారత జాత్యంతరిత పథమునందు సత్ సప్రకమున ప్రకాశించు జగదీశ్వరి."

"మెండే ఆఫ్ ది మహాత్మా" నుంచి.

నేను ముఖ్యంగా ఈ చివర కారణంనల్ల కొంటున్నానని నా అభిప్రాయం మా అన్నయ్య 'కోయ్ కోయ్' అని హేళన చేస్తాడు. నిజంగా బాగుంటే, ఒక్కటో రెండో కొని ఊగకోవడమేం? ఒక దశను కొనకపోయావా అంటాడు, బలే ఇంటెలి జెంట్ గా.

నా ఊహలు

కొని అది తప్పు అని నా అభిప్రాయం. ఈ ప్రపంచంలో ఎదేవాసరే, ఎంత బాగున్నాసరే వేలం వెర్రిగా కొనేయ్య కూడదు. అలా కొనడం ఆప అన్నమాట. యావ అన్నమాట కూడా. ముఖ్యంగా దబ్బు దబ్బున మారిపోయే ఫాషన్ల విషయంలో ఎవరికీ తీసిపోకుండా ఉండాలంటే ఈ విషయంలో జాగ్రత్త అవసరం. ఒకరకం చోళీ గుడ్డగాని, ఒకరకం చీర పమిటంచుగాని బాగుందని అదేరకంలో రంగు రంగులవి చాలా వీరి కొని అట్లే పెట్టుకోడం మంచిది కాదు. నిన్న ఆర్గండిజాకెట్ ఫాషన్ అయితే, ఇవాళ జాస్మిన్ సిల్క్, చేనేతి చోళీ కొత్తగా కనబడతాయి. చేనేతిలోనే శ్రేష్ఠ కొత్త దిజైస్, కొత్త రకాలూ బోలెడు వస్తాయి. ఫాషన్ లు మారి నప్పుడెల్లా మనం ఉన్న బట్టలన్నీ వీధిలో పారేస్తున్నామని కాదు. అలా చెయ్యమని ఎవరూ అనరు. నామటుకు నేను అలా పారేయ్యను కూడా.

నాన్నగారి భావాలు

ముఖ్యంగా మానాన్నగారు ఒప్పుకోరు. ఒక నేరే నాకలాటి విడియూ వచ్చినా, జీతం కొంచెం పెరగనీ తల్లి అలాగే చేద్దగాని అంటారు నాన్నగారు. ఆమధ్య యుద్ధం పూర్తి అయిన తరువాతి రోజుల్లో 'పారామూట్' గుడ్డలు బజార్లోకి వచ్చాయి. రంగు రంగులవి.

*****

సి. వి. విజయలక్ష్మి

*****

ఆసళ్ళంగా ఆపిల్లలూ, మొగపిల్లలూ, కొందరు పెద్దవాళ్ళు కూడా గజు రెండో మూడో పెట్టి, వాటిని విరగబడి కొనేవారు. దిజైన్ కొద్దీ, చొక్కాలూ, చోళీలూ కుట్టించేసుకున్నారు. అవి పల్లగా లేకపోయినా, ఉల్లిపార కాగితంలా బ్రాస్ స్పెరెంట్ వి కౌట్టి దానికోసం, అప్పటికి పాతి ఫాషన్ అయిన వలబనీనను కొందరు పునగడ రించారు. రెండు మూడు నెలలు తిరిగేసరికి, ఊరందరికీ మొహం మొత్తిపోయింది. ఎవ్వ ఒంటిపూచినా ఇవే అంతలోనే ఓపుకారు బయల్పేరింది. ఆ పారామూట్ చొక్కాలు మంచివికావనీ వాటిలోంచి సూర్యకిరణాలు మన శరీరాలమీద పడితే మంచిదికాదనీ. ఇంతా నైస్సు ప్రకారం ఎంతనిజమో నాకు తెలియగాని, ఇంకో రెడెలు తిరిగేసరికి అవి బేట్ ఆఫ్ జేక్ అయిపోయాయి. మా అన్నయ్య ఆరు లాట్రీలు కుట్టించు కున్నాడు. అవన్నీ పనికిరాకుండా పోయాయి. అందువల్ల కొంచెం దూరదృష్టి కావాలని నా అభిప్రాయం.

నా చిన్నప్పుడు

అసలీ దూరదృష్టి చాలా ముఖ్యం కూడా. ఒకసంగతి చెప్తాను. నా చిన్నప్పుడు మాలపిల్లచీరలు, తిరవాతితరవాతి వరివికాయం చీరలు అంటూ అమ్మోచ్చేవి. చీరలనాకు అసిని వాల్లో భానుమతి వాళ్ళ కట్టుకున్న చీరల మోసరు కానీ చేకారన్నమాట. అప్పుడు, ఆ తరవాత కొన్నాళ్ళు అవి పాచక. ఇంకో టేమిటంటే, ఆ చీరలు ఎనిమిది గజాలవి. ఒక్కొక్క చీర కొంటే, ఏడుగజాలు చీరకి కట్టాయించి మిగతా గజంతోను జాకెట్లు కుట్టించేవారు. ఏచీరకి ఆరకం జాకెట్టు. అలా ఒక సారిగా దిజను కుట్టించుకున్నా ఇబ్బంది ఉండేది కాదు.

ఏ హెల్త్ ఇన్ స్పెక్టరు గారి భాషోక్తి కూతురో ఒక రకం చీరకి ఇంకో రకం జాకెట్ పెసుకోవడం మొదలు పెట్టినదను కోండి అప్పుడు అనుసరించ దలచినవాళ్ళంతా ఉన్న జతలనే కాస్త మార్చి కొత్త ఫాషనకి రడీ అయేవాళ్ళు. ఇది సిరీ అయిడియా అనే

క ట్టూ - బొ ట్టూ

వాని తెలివినాళ్లు. ముఖ్యంగా మొగళ్లు అంటారేమో. ఎందుకంటే ఇప్పుడు కూడా ఫేషన్ లో ఆఫ్ టుడేట్ గా ఉండడానికి ఏదో ఒకటి అని నా అభిప్రాయం. జరి అం చు చీర ఒకటి చిరిగిపోతే జరి అమ్మేనేవో చాలామందిని చూశాను. కానీ జాగ్రత్తగా చించి ఇంకో చీరతో చోళీతో నాడడం నేర్చుకోవాలి. జరి అం చు ని ఆలా చోళీ మీద నాడినప్పుడు మిషనుమీద కుట్టకూడదు. ఇంట్లో బాకా పేసుకపోతే బాగుంటుంది. అందుల పాపన పోయి సింపుల్ చోళీ కావాలనుకుంటే బాకా జాగ్రత్తగా ఉండాలియ్యమని ఇలా ఇటు కొత్త ఫేషన్ వస్తోంది. అటు సరకు సర్దిచెప్పి యోగమూ అవుతోంది. ఉపాయం బాగా నప్పితేమీరు పటిపనోమ అందరూ పడతారు.

మొన్న నేను చేసేది చోళీపై ఒకటి కొని తెచ్చుకుని సరదాకి, నానిమీదకి నేను కట్టిచేసి, అర్థం చేసి చోళీమీద ఎంబ్రాయి డరీ వేస్తున్నాను. అతిథిల హాలులో మా అన్నయ్య మరణించారు. పురుషపుంగవులూ ఫాషన్ మీద ముఖ్యంగా అడపిల్లల ఫాషన్ మీద హోరాహోరీగా చర్చలు జరిపేస్తున్నారు.

“ఇంట్లో ఉన్న ఆఫ్ టుడేట్ అనే విషయం (చోళీ ఫాషన్ లో పరిణామాలు) మీద నాదం జరుగుతుంది. మా అన్నయ్య అలాపా దిద్దపా లోపలికి పరుగులు వచ్చి బుట్ట జాకెట్ ల తరవాత లైను జాకెట్ వచ్చాయో, వీటికి ముందు అనా అని సంశేషాలిడిగి తెలుసుకుని వెళి అతిథిల తన అభిప్రాయాలు చెప్పేస్తున్నాడు.

ఒక్క ముక్కలో...

అంతలో ఒక కొత్త కంఠం వివరించింది. ఆ అబ్బాయి నాకు తెలుసు. అతని పేరు రావు చిప్పప్పకు క్రాస్ మేట్. ఏమిటి చోళీల గురించి తీరికగా మాట్లాడుతున్నారో వాకు పేరంటాలూ అన్నాడు పేర్లవగా.

అట్టే బటాణీల గురించి, నీ తలకాయ గురించి అంటున్నాడు అన్నయ్య పోలే పగా. రావు అంతిన్న పోలే పగా నవ్వాడు. తరవాత ఏడిశారు అన్నాడు. ఇంకో టుగం మాటలు వివరించేడు. చోళీల గురించి ఇంత డిస్కషన్ ఎందుకోయ్ ఒక్క ముక్కలో చెప్పనా అన్నాడు రావు. చెప్పమని ఎవరి కంఠం వినిపించలేదు. ఒద్దని కూడా ఎవరూ అన్నట్లు లేదు. అందుకని రావు చెప్పేశాడు.

అతన్ని అడిగితే, బుట్ట జాకెట్ లునా, గొట్టపు చేతుల రవికలయినా, కాలరీ చోళీ

లయినా ఏమయినా ఎన్ని ఫాషన్ లు మారినా ముప్పాతిక గజం గుడెతోనే గదా ఇదివరకు చేతుల పొడుగు క్రమంగా తగ్గి జంపర్ జాకెట్ల పైమెట్లు (క్రియేటివిటీలతో) ఈనాటికి ధరించేలాంటివి - విజయలక్ష్మి అంటే ఈ సి. వి. విజయలక్ష్మి కాదు. ప్రామిషన్ అని నా అభిప్రాయం) వరకూ వెళ్ళాయి. అప్పుడు జాకెట్ కాల్చి పొడూగు రుసులుగా ఉండేది. మొగ పిలు చొక్కా ఒక చేసుకున్నట్టే, ఈ జాకెట్ లు నీ కట్టులో ఒక చేసేవారు. మళ్ళా కొన్నాళ్ళకి జాకెట్ చేతులు క్రమంగా క్రిందకి దిగడం మొదలు పెట్టాయి. నేనులేని యన్ గా, అంటే, ఇది ఇలా దిగుతూ పొడుగు అవుతూఉంటే, జాకెట్ కాల్చి పొడి అవుతూ వచ్చింది అంటే ఇదివరకు ఫాషన్

బుల్ గెట్ అప్పలమ్మలు అంటూ పోలేన చేసే రవిక మళ్ళా వాగ్ లోకి వచ్చిందన్నమాట. ఎటూర్ రవిక అన్న పాత పేరు పోయి చోళీ అనే కొత్త పేరు వచ్చింది. ఇప్పుడు పొడుగు చేతులు సయలు. అసలు కాల్చి ఇది దీనికి కావలసింది ముప్పాపు గజం. ఇందులో ఇంక కిటికీలు, తిలు పులూ ఎప్పయినా ఏర్పాటు చేసుకోవచ్చు. జరి అం చెప్పిలు చెయ్యమని. తాళ్ళు తక్కువ తగిలించవచ్చు.

ఈ గంభీర పన్యాసంలో, ఆ పిల్లాడి తెలివితేటలు, దిమర్తారాలు, పోలేనా మినహాయించినా, కొంతవరకూ పాయింటు ఉందని ఒప్పుకోక తప్పదు. అయినప్పటికీ మా అన్నయ్య నా అభిప్రాయం కోసం లోపలికి రాగానే, కుద్ద దండుగ మారి సిద్ధాంతం ఎందుకొచ్చిన గోల మీకు అని చివాటేశాను. ఇలా అనవసరంగా అతి తెలివిగా మాట్లాడేవాళ్ళని చూస్తే నాకు ఒళ్ళు మంట. మనం ఎప్పుడూ మితి తెలిసి మాట్లాడాలని నా అభిప్రాయం. ఒకవారి నేను ఇలాగే పూర్ అయ్యాను. నేను స్కూలు పైవల్ దిగుతుంటున్నప్పుడు వార్షికోత్సవానికి నాటకాలూ అవీ వేశారు. అప్పుడు మా క్రాస్ మేట్ లో ఓపిల్లాడు, అవిరావట్లన్నీ తన చేస్తానని సిద్ధపడ్డాడు. అలా అన్నవాడు మర్నాడే మాయమైపోయాడు. ఆ పళంగా వచ్చేసి, ఏమండీ స్టేజీ కరెన్టూ అనీ అన్నీ పున్నాయి కానీ, వైడ్ కరెన్ లకి ఏమీ దొరకలేదండీ అన్నాడు తలవంచుకుని. అతను మంచివాడే అనుకోండి. నాకు ఎందుకో ఏడిపించ బుద్ధేసింది. అడపిల్లలతో మాట్లాడడం అంటే తేలిక కాదని చెప్పాలనిపించింది.

“ఏమిటండీ?” అన్నాడు కొంతగా.

నీటి బస్సులోకి ఒక లావాటి

ఆ విడ ఎక్కింది. ఇద్దరు కూర్చునే నీటిలో ఆమె ఇరుక్కుని కూర్చోడంచూసి, ఎదుటి నీటిలో కూర్చున్న చిన్న పిల్లడు ఆ శృంగారం గా నోరు తెరుచుకుని ఆమెకేసే చూస్తున్నాడు. ఆమెకు కోపం వచ్చి “ఏమిటలా, నావేపే చూస్తావబ్బాయ్?” అని అడిగింది.

పిల్లడు భయపడి “అ... లేదండీ. ఇంకెక్కడ చూడటానికి చోటు లేదండీ.” అన్నాడు.

“నైట్ కరెన్ డి. వైడ్ కరెన్ లు చెయ్యటానికి ఏమీ దొరకలేదండీ స్టేజీకి” అన్నాడు ఓపికగా.

“అయితే నన్నేం చెయ్యమంటారు? వచ్చి విల్పాసుంటారా?” అన్నాను.

ఆ అబ్బాయి తెల పోయాడు కానీ, కొంచెం, తెలివైనవాడే అవలెవల్ల, మిశ్ర స్పెషిల్ కరెన్ లానిట్టుంటే, ఇంక నాటకం ఎవరూ చూడరండీ అన్నాడు విషయంగా నివృత్తా. ఇలా చితుగా ఓడిపోవడం నేను ఎప్పుడూ ఎరగను. భలే సిగ్గేసింది. కోపం కూడా వచ్చింది. కానీ, నాదే తప్ప అనుకుని, మళ్ళా ఏంకావాలని అడిగాను. అతను అడిగిన ప్రకారం, మా నాన్న గారికి తెలికుండా, అమ్మకి చెప్పకుండా, పెట్టో చీరలు అరు అతినికిచ్చి పంపించాను. వీటినే ఆ రోజున అతడు స్టేజీ వైడ్ కరెన్ లాగా నాడాడన్నమాట.

తరవాత మాయంట్లో తెలిసింది, నన్ను చివాట్లు పెట్టారు కూడా. అయితే, తప్పు నాడే కనక ఆ ఒక్కవారి జవాబు ఇవ్వకుండా అన్నీ పుచ్చుకున్నా నన్నమాట.

దాంపత్య రహస్యములు

ఇది పటములతో 284 పుటలు గలది. పలుకు. 2/- కామకళా లేక కొక్కోకము. పటములతో పలుకు. 1/- బాహుభర్త ప్రత్యేకం. D.S. మిత్ర & కో., 26 (BEAT) బీలు, సూకాగు పేట, మద్రాసు-1.

సినిమా

అన్నపూర్ణావార్ హిందీ చిత్రం 'అర్థ్ బర్ లో' ప్రారంభం

అన్నపూర్ణా పిక్చర్స్ వారు, ఎ. వి. ఎం. తో కలసి విత్తం దనుమ్మ హిందీ చిత్రానికి ఈ నెలలోనే ప్రారంభోత్సవం జరుగుతుందని తెలుస్తోంది. "దొంగ కానుక" చిత్రం దీనికి ఆధారమవు

విషయం వివరితమే. హిందీ చిత్రంలో శ్రీ నాగేశ్వరరావు ప్రధాన భూమిక నిర్వహిస్తారు. శ్రీ రజేంద్రకృష్ణ ఈ చిత్రానికి స్క్రిప్ట్ వ్రాస్తున్నారు. పటినబుల విషయంలో త్వరలోనే తుది నిర్ణయాలు జరుగుతాయి.

హిందీ మార్కెట్ లో ఈనాటి చిత్రాల విజినినిబట్టి ఈ చిత్రాన్ని పరిమాణ పన్నాలకు వేల అనుబంధ మించుకుంటూ పోలింది.

అన్నపూర్ణావారు ఇప్పుడు తెలుగు తమిళ భాషలలో నిర్మిస్తున్న "నో డికోర్స్" చిత్రం రెండు వర్షాలు వాహినీస్టూడియోలో ముగిసిన తరువాత వచ్చాయి. మూరింబ డబ్బె పాశ్చాత్యరూపాల్నా శ్రీ కొవచ్చి నలు నిర్మాత శ్రీ మధుమాదనరావు చెప్పాడు. సంగీతంలోగా రెండు చిత్రాలను విడుదల చేయాలనుకుంటున్నట్లు ఆయన తెలియచేశాడు.

కెరీర్ : ము. "నిష్క్రమి" ఈ చిత్రానికి మర్చి. దీనికి ఆర్తేయ మాటలూ, శ్రీ కొన రాజు పాటలూ గ్రాకారు. పా విత్రి, కన్నాంబ, మార్యకొంతం, నాగేశ్వర రావు, రంగారావు, రేలంగి, జగయ్య ముఖ్య భూమికలు నిర్వహిస్తున్నారు. దర్శకుడు శ్రీ ఆనంద సుబ్బారావు.

* * *
 గనపాయి ఫిలింస్ వారి "అ తే లా త" చిత్రాన్ని త్వరలోనే విడుదల చేయడానికి నిర్మాత శ్రీ బి. రంగయ్య ముగిసినా సవాళ్లు చేస్తున్నారు. వీరినీ స్టూడియోలో నిర్మాణం సాగుతోంది. శ్రీ ఎబ్బువీస్ రజనీ కొంత ద్విత్వ తయారవుతున్న ఈ చిత్రంలో జగయ్య, జానకి, రేలంగి, గిరిజ, గుమ్మడి, సి. ఎస్. ఆర్., దివలవాడి, బాబీ, ఎల్లరామమూర్తి, సీతారాం, కోటిశ్వరరావు, బాలకృష్ణ, సద్దనాథం, మొదలగు వారు పాల్గొంటున్నారు. శ్రీ కొండమిడి సోపాల రాయశర్మ మాటలూ, శ్రీ అవినెట్టి సుబ్బారావు పాటలూ వ్రాస్తున్నారు. సంగీతం శ్రీ దక్షిణామూర్తి. చాయాగ్రహణం శ్రీ సి. నాగేశ్వరరావు. కళా దర్శకుడు శ్రీ మారన్న.

* * *
 విక్రం ప్రొడక్షన్స్ వారి "భక్త నారాయణ జేయ" విక్రంస్టూడియోలో తయారవుతోంది. నాయ్య, పుష్పవల్లి, మాస్టర్ బాబీ పాల్గొంటున్నారు. రిలస్ శ్రీ సముద్రాల రాఘవాచార్య. దర్శకుడు శ్రీ బి. ఎస్. రంగా. ★

మినర్వావారి "సారంగధరి" లో శాంతికుమారి, రామారావు.

మినరూ వారి "సారంగధర" లో భానుమతి.

త్వరతోనే ఫిలింబోర్డు ఏర్పాటు

1955 క సంవత్సరానికి ఉత్తమ చలన చిత్రాలుగా ఎన్నిక అయిన చాటికి భారతి ప్రభుత్వం నెవ్రెంబరు 20 క లేదీన బహుమతులిచ్చి గౌరవించారు. నేప లో ఫీజుకల్ లేబరేటరీ భవనంలో జరిగిన సభలో, భారతి ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ ఆయా చిత్ర నిర్మాతలకు బహుమతులు పంచి పెట్టారు.

శ్రీ సత్యజిత్ రాయ్ దర్శకత్వన, పశ్చిమ బెంగాల్ ప్రభుత్వం నిర్మించిన "పథర్ పాంచాల్" అనే బెంగాలీ చిత్రానికి, భారతి ఫిలింస్ డివిజన్ వారి "మాజిక్ ఆఫ్ ది మాంటైన్" అనే డాక్యుమెంటరీ చిత్రానికి రాష్ట్రపతి పేరిట సువర్ణ పతకాలిచ్చి సత్కరించారు.

ప్రాంతీయ సంఘాల సీఫార్డుల ప్రకారం: తెలుగు చిత్రాలలో వాహినీవారి "బంగారు పాప"కు రజతపతకం, రాగిజీవారి "అర్థాంగి" చిత్రానికి ప్రశంసాపత్రం లభించాయి. ఈ చిత్రాల దర్శకులు శ్రీ బి. ఎఫ్. రెడ్డి, పి. పుల్లయ్యగారలకు, నిర్మాతలకు, వీటిలో పాల్గొన్న కళాకారులకు, టెక్నిషియన్లకు మా అభినందనలు.

పిల్లల చిత్రాలలో ఈ ఏడాది కూడా ప్రధాని సువర్ణపతకం అందుకోరిన అర్హత గల చిత్రం లేకపోయింది. ఇది బాధాకరమే తప్ప, ఆశ్చర్యకరమైన విషయం మాత్రం కాదు. ఈ ఏడాది అటు బాల చలనచిత్ర సంస్థ, ఇటు కొందరు స్వతంత్ర నిర్మాతలూ తలపెట్టిన ప్రయత్నాల వ్యర్థాలు, చతుర్ల బహుమతి ప్రధానోత్సవంనాటికి పిల్లల చిత్రాలు ఉత్తమమైనవి రూపొందగలవని ఆశిస్తున్నాము.

కేంద్ర సమాచార ప్రసార మంత్రి డా॥ బి. కేపూర్ ఈ సభలో ప్రసంగిస్తూ క్రమంగా మన చలన చిత్రాలలో మంచి చిత్రాల సంఖ్య, స్థాయి కూడా పెరుగుతూ ఉండడం, మన చిత్రాలు విదేశాలలో కూడా గౌరవ పాత్రములు పుతూ ఉండడం సంతోష కరమన్నారు. ఇప్పుడు సువర్ణ పతకం అందుకున్న "పథర్ పాంచాల్" కాన్స్ లో ప్రత్యేక బహుమతి వందుకొన్నదన్నారు.

భారతి చలనచిత్ర పరిశ్రమ పురోభివృద్ధికి దోహదంచేసే సంకల్పంతో ప్రభుత్వం "జాతీయ ఫిలింబోర్డు" ఒకటి నెల కొల్పనున్నట్లు మంత్రి డా॥ కేపూర్ ఈ సభలో అధికారికంగా ప్రకటించారు.

పార్లమెంటు వచ్చే సమావేశంలో ఇంగ్లెండ్ లును ప్రవేశపెట్ట దలచినట్లు ఆయన వెల్లడించారు. ఈ ఖోర్లలో మూడు ప్రధానంగాలుంటాయి.

1. ఇప్పుడు పని చేస్తున్న నెహ్రూ సంఘం.
2. ప్రాడక్షన్ బ్యూరో. ఈ సంఘం, తియూ కౌన్సిల్ చలన చిత్రాల స్వరూపాలను స్క్రిప్టు దశలోనే పరిశీలించి, నిర్మాతలకు తగు విధంగా సలహాలు ఇస్తుంది.

3. ఫిలిం ఇన్ స్టిట్యూట్. చలనచిత్ర పరిశ్రమలోని వివిధ శాఖల కార్యకలాపాలలో శిక్షణ ఇవ్వడానికి నెహ్రూ స్వ సంస్థ. ఇంగ్లండ్ ఫిలిం లెటరీ, పరిశోధనా కేంద్రం కూడా ఉంటాయి.

ఇవికాక, నిర్మాతలకు ఆర్థిక సహాయం లభ్యం చేయడంకోసం "ఫిలిం ప్రెసాన్స్ కార్పొరేషన్" పేరిట ఒక పెట్టుబడి సంస్థను నెహ్రూ లుకున్నట్లు కూడా మంత్రి ప్రకటించారు.

ఇది ప్రస్తుతానికి పాతక లక్షల పెట్టుబడితో ఏర్పడుతుంది.

(ఈ అంశాలకు సంబంధించిన వివరాలను ఆంధ్ర వార్ పత్రిక ఇతిః పూర్వం ప్రచురించింది.)

బహుమతులు పొందిన చిత్రాలు

1955 లో విడుదల అయిన చిత్రాలలో ఈ క్రిందివాటికి బహుమతులు లభించాయి. రాష్ట్రపతి సువర్ణపతకం. కథా ప్రధాన చిత్రాలలో బెంగాలీ చిత్రం "పథర్ పాంచాల్".

డాక్యుమెంటరీలో (ప్రభుత్వ ఫిలింస్ డివిజన్ వారి "మాజిక్ ఆఫ్ ది మాంటైన్").

ప్రశంసా పత్రాలతో అభిలభారత సాయిలో గౌరవం పొందిన చిత్రాలు: "పర్వితే శ్రీ సాయిబాబా" (సువర్ణరాష్ట్రం) "యునైట్ యునైట్ పాయల్ బాబే" (హిందీ) డాక్యుమెంటరీలు: "వండర్ ఆఫ్ వర్క్" (ఫిలింస్ డివిజన్), "ఎక్స్ ట్రాక్టేషన్ ఫర్ లైఫ్" (ఎ. ఎం. ఎ. లిమిటెడ్. బొంబాయి).

ప్రాంతీయ భాషాచిత్రాలు

హిందీ: రజతపతకం, "యునైట్ యునైట్ పాయల్ బాబే" (శ్రీ వికాంతారం)

ప్రశంసాపత్రాలు- "జేవదాసు" (శ్రీ బిమల్ రాయ్), "శ్రీ 420" (రాజ్ కపూర్) తెలుగు: రజతపతకం- వాహినీ వారి "బంగారుపాప." దర్శకుడు శ్రీ బి. ఎన్. రెడ్డి, రచన శ్రీ పాలగుమ్మి పద్మరాజు. పాల్గొన్న వారు రంగారావు, కృష్ణకుమారి, జగ్గయ్య, జమున.

ప్రశంసాపత్రం- రాగిజీవారి "అర్థాంగి". దర్శకుడు శ్రీ పి. పుల్లయ్య. రచన: ఆచార్య ఆ. జేయ. పాల్గొన్న వారు వాగేశ్వరరావు, పావిత్రీ, కాంతకుమారి, సుమ్యుడి. జగ్గయ్య. తిమిరలో రజతపతకం దెవీ లభించలేదు. "మంగయార్ తిలకం"కు ప్రశంసా పత్రం ఇచ్చి గౌరవించారు.

ఎవరికెవరూ తెలిసోరు

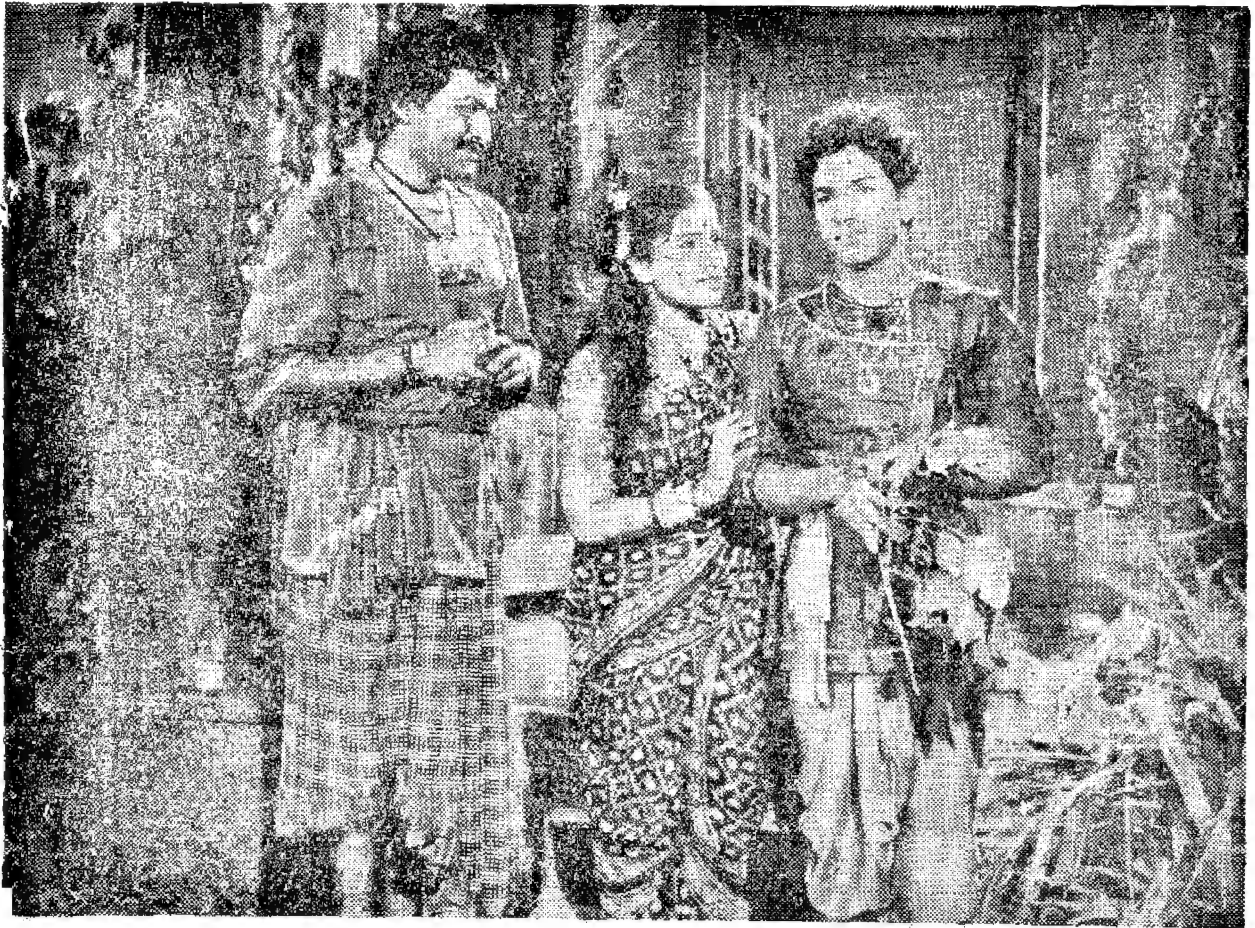
తిమిరజేటి, వర్తకి అయిన పద్మిని, బి. ఎం. వ్యాస్ నిర్మిస్తున్న "అప్పర్" చిత్రంలో జటిస్తోంది. ఓగోజున మాటలం గ కు యూనిట్ లో అందరూ పర్యం సిద్ధం చేశారు. పద్మినికూడా న కాలంలో వచ్చింది. అందులో పాల్గొంటున్న నటుడు ప్రదీప్ కుమార్ మాత్రం రాలేదు. అందరూ కొడుకు కూర్చున్నారు. విడు గంటలు ఆలస్యంగా వచ్చాడు ప్రదీప్.

రైకో, రెల్స్ ఆఫ్ అంటున్నాడు దర్శకుడు.

అప్పటితో పద్మినికి చిరాకు కలిగింది. "విడు గంటలనేపు ఆలస్యం చెయ్యగిం గొప్ప తిలం ఆయనకుంటే, అచూరిం లేచి వెళ్ళి పొయ్ గొప్పతనం నాకు ఉంది" అంటూ పద్మిని లేచి బసకు వెళ్ళిపోయింది.

భాస్కర్ ప్రాడక్షన్స్ వారి "రేపు నీజే"లో రేలంగి.

హైకోటి పిక్చర్స్ వారి "స్వయంప్రభ" లో ఆర్. నాగేశ్వరరావు, సీత, శేలంగి జూనియర్. శేలంగి కుమారుడు పొల్లంటున్న తొలి చిత్రం ఇది.

బాంబాయి సినిమా లేఖ

ప్రపంచ హాల్లీవుడ్ ఫిలిం డెవలప్ మెంట్, 'కాత్ మహల్' కథను చలన చిత్రంగా నిర్మించ నిర్ణయించారు. ఆయన ఈ పనిపైనే మొన్న బొంబాయి వచ్చారు. సినిమా ప్లాన్ లో, రంగులలో తయారు కానున్న ఈ చిత్రంలో మంతాజ్ భూమి కన్స్ట్రక్షన్స్ ఆఫీసియన్ యువనికి ఇస్తారట. శీఘ్ర ప్రముఖ భూమికలన్నీ కూడా విదేశీయ నటీనటులే నిర్వహిస్తారు. కొన్ని చిన్న పేషాలకు భారతీయులను తీసుకోవాలని ఆలోచిస్తున్నారు.

* * *
ఎం. జి. ఎం. వారి 'భవానీ జంతున్' చిత్రానికి భారతదేశంలో ప్రదర్శించడానికి కేంద్ర పెచ్చూరు పంపుం ఆసుమతి వివాదం చింది. లోగడ ఈ చిత్రం నిర్మించడానికి

మన దేశంలో వసతులు కల్పించవలసిందని మెట్రో గోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్ వారు కోరడం, ప్రభుత్వం ఆందుకు నిరాకరించడం విదితమే. అప్పట్లో పాకిస్తాన్ ఆందుకు సమ్మతించింది. ఈ చిత్రానికి ఆధారం జాన్ మాస్టర్స్ వ్రాసిన పద్యం. ఇందులో భారతీయ వ్యతిరేకమైన ఆంకాలు చాలా ఉన్నాయి. స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి పూర్వం మన దేశంలో ఆంగ్లో ఇండియన్ జీవిత విధానాలను రచయిత ఇందులో చిత్రించాడు. ఏవాగార్ డ్యూర్, స్ట్రీట్ గ్రేంజర్ ఇందులో ప్రధాన భూమికలు నిర్వహించారు. దర్శకుడు జార్జి హుకార్.

* * *
కీర్తిశేఖరు బాబూరావు ఫెయింటర్ భార్యా బిడ్డలు ఆర్థికంగా చాలా ఇబ్బం

దులు పడుతున్నట్లు తెలియవచ్చింది. భారత చలన చిత్ర పరిశ్రమ మార్గదర్శకులలో బాబూరావు ఆగ్రహం జ్యోతు. పెద్ద పెద్ద సెట్ల నిర్మించడం మొదలు పెట్టినవాడు ఆయన. చారిత్రక, సాంఘిక ఇతి వృత్తాల చలన చిత్ర పరిశ్రమలోకి తెచ్చిన ఘనము బాబూరావు. మహారాష్ట్ర చలన చిత్రకారుల చాల మంది ఆయన దగ్గర పనిచేసి, వేర్వేరు పెద్దలైనవారే. దర్శక నిర్మాత శ్రీ వి. కాంతారాం మొట్టమొదట ఆయన దగ్గర కొలువుకు వుడిరారు. తరువాత బాబూరావు కాంతారాం పట్ల, శ్రేష్టవహించి, మంచి శిక్షణ ఇచ్చారు. ఇంతింత వాళ్ళయిన వాళ్ళింటి మంది ఉండగా ఆ సుగురుబుడి కుటుంబం ఈ స్థితిలో ఉండరలసి రావడం బాదాకరం. శోభనీయం. మొత్తంమీద యావ ద్దగ్గరత చలన చిత్ర పరిశ్రమకు కూడా ఇది అపూర్వంగా బోలెడు ప్రతిభ తెచ్చి పెట్టేది కాదు.

ఇప్పుడు బొంబాయి నటీనటులు బాబూరావు ఫెయింటర్ కుటుంబానికి సహాయం చేయడానికై ఓసారి క్రికెట్ ఆట ఆడాలని

అ న కు; క న కు; వి న కు [హి చ్ కా క్ కౌ త్ర చిత్రం]

చైతన్యం చెయ్యడం చాలా చేప పని. గుమ్మర్యంతో ప్రమేయాలతో ఆస్కారం ఇవ్వడమే తప్ప. తిప్పాపప్పుల మాట ఎలా ఉన్నా, ముందు అహంకారం మీదకు నిలుచుకోవడేది ముప్పు.

బొంబాయి సినిమా లేఖ

సంకల్పించారు. ఇది కొల్లాపూర్ లో ఏర్పాటు చేస్తారు.

బొంబాయి నగరంలో ఎందుకు ఆడకూడదని సంకేతం కలుగుతోంది. ఇక్కడి అయితే, కొల్లాపూర్ లో కన్న ఎక్కువ ఉన్న చిన్నాచివుతుందని ఖచ్చితంగా చెప్పవచ్చు.

అయినా కొల్లాపూర్ నే ఎన్నుకోవడానికి కారణం కనబడుతుంది.

కొల్లాపూరు చాలా బావుంటుంది. 'బిక్కి' లోకి మరి బావుంటుంది. కులాపాగా కాలక్షేపం చెయ్యవచ్చు.

* * *

ఫిలింపాన్ వారి సినిమాస్కోప్ చిత్రం "ప్రిహ్లాదే శోరా" (బాంబే ఫయిల్ 417)కు, లండన్ టెక్నికల్ సేబరెలీలో రంగుల ప్రతులు తయారవుతున్నాయి. కానీ, ఈ చిత్రం ఇతివృత్తానికి భారత ప్రభుత్వం అధ్యంతరం చెప్పించువల్ల ఇది మన దేశంలో ప్రదర్శించడం స్వాభావిక పోవచ్చు. మన దేశంలో తయారైంది కాబట్టి విదేశాలలో ప్రదర్శనకు కూడా ముసుకేంద్ర నెన్నాని సంఘం ఆమోదం అవసరం...

అందువల్ల చెమను కనకు, అనకు, వినకు.

అవకాశం ఒక 'ఇస్కాబాడో' రాజు చేరు మా కే కన్నా. పై దుర్గుడు. భార్య తో పడేసి. ఒక పప్పుడు గానువిగా ప్రసిద్ధి చెందింది. ఇంక. బాడి, ఏతేరిమిశ్శ ఈమనాడు. పేరు హెన్రీ. ఒకసారి పారిస్ లో జైన్యాల సభకు వెళ్ళిన దా! మెకన్నా, కుటుంబంతో వాలుగు నీకాలామాసి, ఇలు చేరబోయాడు. ఫ్రెంచి మొరొకోలోని మరాకష్ వనరం చేరేసరికి, ఆక్కడ ఫ్రెంచి వర్తికుడివి చెప్పకున్న బెర్నార్డ్ అనే ఆనామ పరిచితుడయ్యాడు.

అతనే వాళ్ళకి ఆక్కడి సంచితహాటలు మాసింది చెప్పాడు. ఆ హాటల్లో బ్రిటిష్ దంపతు నిద్రిస్తో పేహం కలిసింది. ఆయన పేరు జేటెక్. ఆవిడ పేరు జెస్సీ. మర్యాద వారూ పేరు కలసి ఊరు మామబోయారు. అంతలోనే సంతిలో సంచలనం రేగింది. విప్రునివ బాకు గుచ్చుకున్న ఒక మనిషి తూలుతూ ఆత్మప్రయాసమీద డాక్టర్ మెకన్నా దగ్గరికి వచ్చి కూలిపోయాడు. అతను క్రితంలోనే పరిచితుడైన బెర్నార్డ్.

"లండన్ లో ర్యూరలో నే ఒక గొప్ప రాజకీయ నాయకుడి హత్య జరుగబోతోంది. వివరాలకి ఆంబోజ్ చాపెల్..." అంటూ రహస్యం చెప్పి బెర్నార్డ్ చనిపోయాడు. ఇదంతా ఏమిటో అంకుపట్టక దా! మెకనా ఆశ్చర్యభ్రష్టాడు.

పోలీసులు అనుమానపడ్డారు. తానా కి రమ్మన్నాడు.

మీ అబ్బాయిని వా భార్య హోటల్ లో కిట్టవల్సి అడిగింది. మీకు నేను సాయం

"నయా లిందాజ్" లో
మీనాకుమారి.

వస్తా పదిండి" అన్నాడు కూడా ఉన్న బ్రిటిష్ మిత్రుడు జేటెన్.

తాదాలో నానా గొడివా జరిగింది.

అంతలో దా! మెకనాను ఎవరో తెలిపానలో పీలీనా. "బెర్నార్డ్ చెప్పిన రహస్యంలో ఒక్కమాట అయినా సరే పోలీసులకి చెప్పావో నీకుడుకు నీకు దక్కదు. వాడి పప్పుడు తూ బందిగా ఉన్నాడు జాగ్రత్త" అని హెచ్చరించింది తెలిఫోను కంఠం.

మెకనా కొయ్యబారిపోయాడు. ఇశ్వరో పెద్దకుట్ర కోలోలు. ఇందులో తన కోడుకు తుగ్గుతుక్కు!... ఏమైనా సరే బెర్నార్డ్ చెప్పిన రహస్యం ఎవరికి చెప్పరాదనుకున్నాడు. భార్యకు కూడా చెప్పలేదు ఈ తెలియపు విషయం మాత్రం జేటెన్ కి చెప్పాడు. "నేను ముందు వెళ్ళి హోటల్లో చూస్తా. మీరు మెర్లిగా రండి" అంటూ జేటెన్ వాడావుడిగా జయరేరాడు.

మెకనా దంపతులు హోటల్ కి వెళ్ళే సరికి, జేటెన్ దంపతులు 40 నిమిషాల్పైతే మే హోటలు కాళీచేసి వెళ్ళి నట్లు తెలిసింది.

పిం డివిషయం తెలియగానే గొల్లమంది బోవ్ డైన్.

"ఇక్కడ ఏదీ లాభంలేదు. పోలీసులకి చెబులే మరి ప్రమాదం. లండన్ వెళ్ళి మే దంపద" అన్నాడు మెకనా. రాత్రి! రాత్రి విమానంలో వెళ్ళారు. లండన్ లో వారు పోలీసుల స్వాగతాన్ని అందుకోవలసి వచ్చింది స్కాట్లండ్ యార్డ్ సి విడి కాఖ అధికారి. మెకనా దంపతులకు ఎంగతి వివరించాడు. మరాకష్ లో హత్య చేయబడ్డ స్వర్గి పోలీసు ఉద్యోగి. ఒక కుట్రవిషయమై

కుపిరియ్యదానికి అక్కడికి వెళ్ళాడు. చని పోయేముందు రహస్యం చెప్పినది డా॥ మెకనాకే కాబట్టి, ఆ రహస్యం కుట్ర గురించినకే అయిఉండాలి. అదేవో చెప్ప మన్నాడు పోలీసుఅధికారి. ఈసారికూడా, డా॥ మెకనాను టెలిఫోనులో ఎవరో పిలి గారు “చెప్పావంటే నీ బిడ్డకు దక్కదు” అని మళ్ళీ చెబరించారు.

అందుకని మెకనా ఏం చెప్పలేదు. వెళ్ళి పోయాడు. తన బిడ్డని తనే వెతకడం చాడు. చనిపోయిన బెర్నార్డ్, “వివరాలకి ఆంబ్రోజ్ బాపెల్” అన్నాడు. అక్కడ కనుక్కుంటే సరి. కొంత అవస్థ బిడ్డ మీదట, ఆంబ్రోజ్ బాపెల్ కనబడింది.

ప్రకారంగా ఉన్న విధిలో ప్రకారం గా ఉన్న ఆ చరిత్రలో, ప్రకారతన అభియన్తాన్న జేటన్ (మరాఠ్ లో మెకనా కొడుకుని అపహరించినవాడే) మతాచార్యుడి వేషంలో ప్రకారతన గురించి ఉపన్యసిస్తున్నాడు. ఆ చాపెల్ మేడగదిలో, దాగుణ మాత్రాకొండకు ప్రకారంగా కుట్ర జరుగుతోంది. మరో గదిలో మెకనా కొడుకు హాంక్ బందిగా ఉన్నాడు.

మెకనా దంపతులు చిర్చిలోకి వెళ్ళ గానే, ఉపన్యసిస్తున్న జేటన్, అతని భార్య బెట్నీ కనబడారు. వెంటనే పోలీసు లకి టెలిఫోన్ చేసి పిలిపించమని డా॥ మెకనా, భార్యని బయటకు పంపాడు. జేటన్ ఇది గమనించి ప్రసంగం ముగించి కోరికను పంపించిపోడు. తలుపులు మూయించాడు. లోపలే ఉన్న మెకన్నాకు స్పృహతప్పేలా కొట్టించాడు.

ఆ సాయంత్రమే, కుట్ర అమలు జరుగ వలసి ఉంది. ఆ సాయంత్రం లండన్ లో ఒక చోట పెద్ద గాన సభ జరుగబోతోంది. దానికి, ఒక నేతపు ప్రధానమంత్రి అగ్ర్య త్తత వహిస్తారు. ఒక నిర్దితమైన పాట ఉంది. ఆ పాటలో ఒక చరణం తరవాతి, వాద్యబృందంలో, “సిం బాల్స్” (పెద్ద నైకం మతాచార్యులు) ఒకసారి మోగుతాయి. సరిగా అదే తీణంలో, ఆ చిప్పకులో కలిసిపోతూ ఒక రివాల్యూర్ పేలుతుంది. ప్రధానమంత్రి చనిపోవాలి. ఆ ప్రధాన మంత్రి ఏ నేతయిడో ఆ నేతపు రాయబాక ఈ కుట్ర ఏర్పాటు చేయించాడు. ప్రధా నిన్త చంపవలసి ఉన్న కిరాయి హంతకుడికి గాన సభామందిరంలో వాటమెంబర్ బాక్స్ రిజర్వ్ చేయించాడు. సింబాల్స్ మోగే ఏ తీణంలోనో ఆ హంతకుడికి చెప్పడానికి, ఆ పాట స్వరాలు రాసి ఉన్న కాగితం ఒక అమ్మాయి చేతికిచ్చి హంతకుడి వెంట పంపించారు.

భర్త పనువున పోలీసులను పిలువబోయిన

జోసెఫ్స్ ప్రయత్నాలు కలిపి చాలేదు. ఆమె సరాసరి అల్బర్ట్ మ్యూజిక్ హాలుకి వెళ్ళింది. భర్త కనబడలేదు కానీ, మెకనాన్ హాటలులో ఒకసారి కనబడ్డ వికృతమైన మొహం ఒకటి కనబడింది. వాడే హంతకు డన్ను చూట. గానసభ ప్రారంభమైంది జో నిలచిఉన్న చోటనుండి ప్రధానమంత్రి, ఆయనను చంపబోతున్న హంతకుడు కూడా కనబడుతున్నాడు. పోలీసులకి చెప్పేస్తే తన కొడుకుకి ముప్పు. అంతలో భర్త ఎలాగో తప్పించుకుని వచ్చాడు రాగానే భర్తకి తన అనుమానం తెలియ చెప్పింది జో. మెకనా మేడమిడికి పరుగులాడు. ఈలోగా హంత కుడు రివాల్యూరు గురిమాడడం గమనించింది జో. ఏం నోచక కవులవ కేక పెట్టింది. హంతకుడికి గురితప్పింది. గుండు, ప్రధాని జేబును దూసుకపోయింది. ప్రధాని జోస పైనను ఆ భీషం దించారు. అన్నీ బాగు న్నాయి. కానీ, తన కొడుకు ఎక్కడున్నాడో ఏమయ్యాడో...

కొడుకు హాంక్ బాయబారి కార్యాల యంలో బందిగా ఉన్నాడు. కుట్ర విఫల మైంది కాబట్టి, ఆ కుట్రాణ్ణి చంపడం అన సరమని ఆజ్ఞాపించాడు రాయబారి...

* * * తన కొడుకు రాయబారి కార్యాలయం లోనే ఉంటాడని డా॥ మెకనాకి అను మానం. కారణం లేకుండా పోలీసులు విదేశ బాహుబాగుల ఇళ్లు సోదా చెయ్యకూడదు. అందుకని తామే వెళ్ళి వెతక విశ్చయించు కున్నాడు మెకనా దంపతులు.

ప్రధానమంత్రి రాయబారి కార్యాల యం విందులో పాల్గొంటున్నాడు. జో వెళ్ళగానే, సాదరంగా మాట్లాడాడు. రెండు పాటలు పాడుతానంది జో. ఈలోగా, భర్త ఆ భవనం అంతా వెతకడానికి పిలపు తుందని సభకం. జోసెఫ్స్ గొంతెత్తి పాడింది. “ఘటన ఎలాఉంటే అలా జరుగు తుంది” అని ఆ పాట అర్థం. ఘటన అను కూలంగానే ఉంది. అందుకని, మేడమిడ గదిలో బందిగా ఉన్న ఆమె కుమారుడు ‘హాంక్’కు ఆ పాట వివబడింది. ఉత్సా హంతో ఆ పిల్లవాడు ఆ పాటను రోలమీద ఆలపించాడు. తూటాల తేడలో డా॥ మెకనా కొడుకుఉన్న గదిని కనుక్కుని తీసుకు రాబోయాడు. కుట్ర ముతాకిరాయి బొమ్మ, జేటన్ కథని విహవారం చెయ్య డానికి రివాల్యూరు సహాయంతో చివరి ప్రయత్నం చేశాడు.

అయితే నేం. “కీ కారా, కారా.”—ఘటన ఎలా ఉంటే అలా జరుగుతుంది. అందుకని గుర్తా గ్గుడు ఓడిపోయాడు. అమాయకుడు తన కొడుకుని కాపాడుకున్నాడు.

‘మూలపిల్ల’ నుంచి ‘ముద్దు బిడ్డ’ దాకా

మూలపిల్ల నుంచి ముద్దు బిడ్డదాకా అనేక చలన చిత్రాల రచయితగా, కవిగా, విమర్శకుడుగా, పత్రికా సంపాదకుడుగా, డబ్బు యేళ్ళ యువకుడుగా ఆంగ్లంలకు సుపరిచి తులైస్ శ్రీ తాపీర్ రావుగారికి నెహ్రేబయ 19 తేదీ సాయంత్రం మైలాపూర్ వుడ్ లాండ్స్ లో సన్మానం జరిగింది. ఆయన 70 వ జన్మదినోత్సవం జరపడానికి ఏర్పా టైన ఆసభలో మదరాసు లోని పలువురు రచయితలు, ఫీలిం ప్రముఖులు పాల్గొన్నాడు. శ్రీ నార్ల వెంకటేశ్వరరావుగారు అగ్ర్యక్షత వహించారు.

కవిత్వం, విమర్శ, పత్రికారచన, సినిమా రచన, గ్రంథ ప్రచురణ మొదలైన అనేక శాఖ లలో ముందంజ వేసి నిలబడి ఆంధ్ర సాహితీ రంగానికి ఎనలేని సేవచేసిన శ్రీధర్ రావుగారి బహుముఖ ప్రజ్ఞను కొనియాడుతూ శ్రీ దేవు లపరి కృష్ణశాస్త్రి, గిడుగు సీతాపతి, మల్లం పల్లి సోమశేఖరశర్మ, నార్ల వెంకటేశ్వర రావు, సముద్రాల రాఘవ చాచాగారి, న్యాయపరి రాఘవరావు, నిడదవోలు వెంకటరావు, డా॥ జి.వి. సుబ్బారావు, కలంగి, విత్వం, తిమ్మానజ్జుల కొండారాయయ్య, తాటిశేరి ప్రకాశరావు, అనిసెట్టి మన్నారావు, యింకా పలువురు ప్రసంగించారు. శ్రీ ధర్మారావు తమకు జరిగిన సన్మానానికి కృతజ్ఞత తెలుపుతూ, ఉద్దం డులయిన యిందరు సాహితీపరులు తమ సే విపంగా కొనియాడడం తమకు సంతోష కారణమనీ, ఈ ప్రశంసలలో ఏకాన్త యినా నలభై ఏళ్ళ క్రిందట లభించివుంటే ఎంత ప్రోత్సాహంతో ఆంధ్ర సాహితీకి ఇతోధిక సేవ చేసి ఉండేవాడినో అనీ అన్నారు. సినిమా తారలు జి. వరలక్ష్మి, లక్ష్మీరాజ్యం మరి కొందరు శ్రీ నాయకు గారికి బహుమతులు సమర్పించారు.

సన్మాన సభకు వచ్చిన వారికి శ్రీ తాపీ మోహనరావు, చాణక్య స్వాగతమిచ్చారు.

ఈ కథను పారిమాంట్ పిక్చర్స్ వారు “2 మన్ హు న్యూ టూమర్” అనే పేరుతో విస్తావిజన్ లో వర్చిత్రంగా నిర్మించారు. దర్శకుడు ఆల్ ఫ్రెడ్ హిచ్ కాక్. డా॥ మెకనాగా జిన్మా సీనర్, అతని భార్యగా డారిఫ్ జే నటించారు.

(35 వ పేజీ తరువాయి)

కంగారుగా ఇటూ, అటూ చూస్తూ "అవును" అంది కనకమ్మ లక్ష్మీమూలలు ఆర్థం కాక.

అదిగోహించి "ఫరవాలేదు లేండి. మీరు వ్రాసిన వుత్తరం ఆయన ముంగు చదివేవాడు చూపించారు నిన్ను," అంది మళ్ళీ నవ్వుతూ. అజేమిటన్నట్టు నివ్వెరబోయి చూసింది కనకమ్మ. లక్ష్మీ జరిగిన కథంతో ఏకరపు పెట్టింది.

గోపాలం లక్ష్మీని పుట్టింటికి పంపుతామని, రిక్కా ఎక్కించి, తిన్నగా శంకరంగారి ఇంటికి తీసుకువెళ్ళేడు. బెజవాడ బస్టీ కాబట్టి,

పేటలు వేరుకాబట్టి, కనకమ్మకి లక్ష్మీ శంకరంగారి ఇంట్లో వున్నట్టు తెలియలేదు. ఈ సుమారు రెండు మాసాలూ గోపాలం, లక్ష్మీ, శంకరం ఇంట్లోనే వున్నారు. శంకరం పట్టువల్ల భోజనం కూడా వాళ్ళ ఇంట్లోనే. కనకమ్మకి అనుమానం రాకుండా, ఒకవారం రోజులు మాత్రం ఇంటి దగ్గర వున్నాడు. అక్కడికి వెళ్ళిన వెంటనే గోపాలం చూచుకొని, తను ఇల్లుమారినట్టు తెలియచేశాడు. ఇక ముంగు చూచుకొని శంకరం ఇంటి చిరునామాకి జాబులు వ్రాయమని కోరాడు కనకమ్మ. లక్ష్మీకి వ్రాసిన వుత్తరం, తాజేపల్లి గూడేం లక్ష్మీ పుట్టింటికి వెళ్ళి, అక్కడ లక్ష్మీ నాన్న

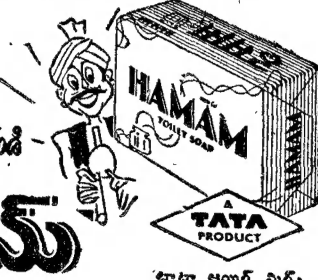

అత్యధికముగా అమ్మ బడుచున్న సబ్బు

అత్యధికరమైన, మరియు గొరవ బయకమైన విషయ మేమనగా, ప్రతి యేడా అధిక శంఖ్యకమైన ప్రజలు హామామ్ సబ్బును ఉపయోగించు చున్నారు. హామామ్ సబ్బు ఏకైకమందికి వచ్చిన సబ్బు దీనికి కారణమేమంటే, దాని మృదవ అత్యంత అక్షర బయక మైనది. పుష్కలమైన మరుగ నిచ్చి, త్వరగా అధిగ పోవంటా. అందరికీ అందుబాటులో ఉండే అరేడు కం సబ్బు హామామ్. స్నానానంతరము తమమైన ఉత్సాహముచుస్తుంది.

అత్యధిక డిలైవరమున పొందండి

హామామ్

తారతీయ విధి మరియు వ్యవస్థకే తారత దేశములోనే నిర్మాణంవందిచింది.

గాను యీ కొత్తచిరునామాకీరిగి పంపగా, లక్ష్మీకి నిన్ను సాయంత్రం చేరింది. అంగుచేత నాలుగురోజులు కాలయాపన అయింది.

గోపాలం ప్రవర్తనలో మాడ్చుకీ, నెలపు పెట్టడానికి శంకరం సలహాకొరణం. కనకమ్మకి కొడుకు పాడవుతున్నాడు అనే అనుమానం కలగడానికి, అంచేత లక్ష్మీని తీసుకురావాలనే సంకల్పం కలిగించడానికి, "ఎంతైనా తల్లి కాబట్టి కొడుకు పాడవడం చూడను," అని వేసిపెట్టుగడ. అన్నీ, శంకరం, గోపాలం తలచిన టేసవ్యంగానే జరిగాయి ఇంచుమించు కనకమ్మ లక్ష్మీని రమ్మని పుత్తరం వ్రాసింది. దానిని బట్టే ఇకముందు, అత్తా కొడుకేళ్ళు గొడవలు వుండ కూడదు న్యాయంగా.

లక్ష్మీ అంతా చెప్పి "అత్తయ్యగారూ మీరు మీ అబ్బాయిని పాడయ్యారని సందేహించకండి లేదు. ఆయన అక్కడ మన ఇంటిదగ్గర లేనప్పటికీ ఇక్కడ వుంటావుండే వారు." అంది నిగర్హంగా.

"అయితే ఇది అంత అబ్బాయి ఆడన నాటకం అంటావా?" అంది కనకమ్మ వికటంగా నవ్వుతూ. కనకమ్మ ధోరణికి "మళ్ళీ వేరే చెప్పాలా?" అని నవ్వుకు లక్ష్మీ, శంకరం భార్య, అమ్మగారూను

కొంత సేపటికి గోపాలం వచ్చి "అమ్మా, ఆరుగంటలు అవుతోంది. రిక్కా సిద్ధంగా వుంది; రా, మళ్ళీ ఇంటికి వెళ్ళే ఆలస్యం అయిందంటావు." అన్నాడు అతి విధేయుడులా.

"అకేమిటి? మరి లక్ష్మీ!"
"ఎందుకు?" అన్నాడు వ్యంగ్యంగా.
"అంత వాటకమూ ఆడి ఎమీ తెలియకు పాపం! నాచేక అనిపించాలని కాబోను; లక్ష్మీరాండే నేనూ రాను."

"అయితే శంకరం కర్మకాలిందే! ఇంతకీ లక్ష్మీని తీసుకురాక తప్పుదంటావు; అంతేనా?" అన్నాడు గోపాలం ఎప్పుడూ తల్లి మాట జప్తదాలని వాడికి మల్లే.

కనకమ్మ లక్ష్మీ ఒకేరిక్టాలో ఎక్కడం చూసి "నాళీజుమలు" అని జ్ఞాపకం చెబాడు శంకరం, గోపాలానికి.

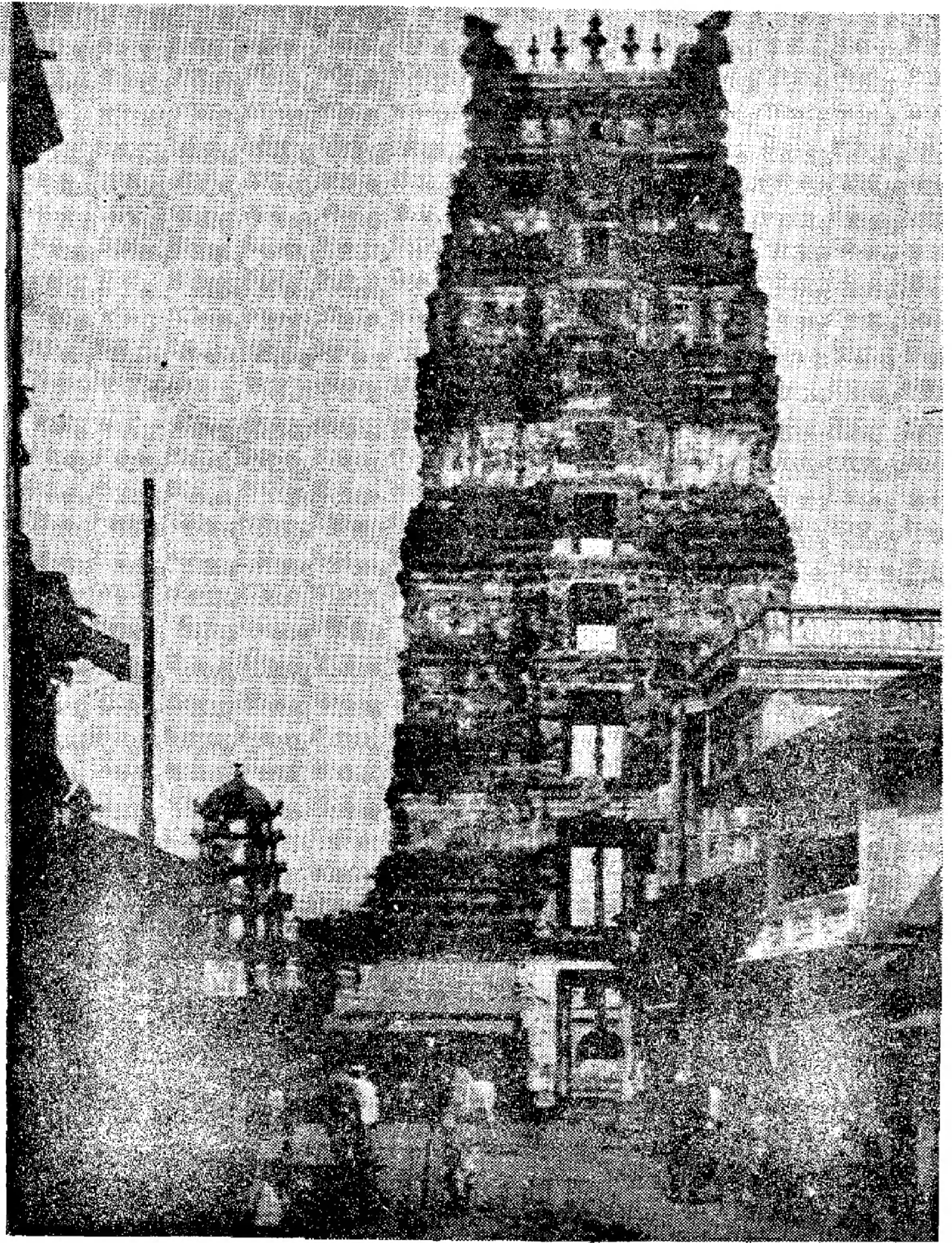
"ఎంతి?... బిల్లు పంపు. ముఖ మోల్కలం ఏమో."

"వృత్తికి ముఖుటం ఏమిటి? నీఒక నెల జీతం."

"ఓస్సీ అంతేనా!" అన్నాడు గోపాలం ఇంకో రిక్కా ఎక్కుతూ.

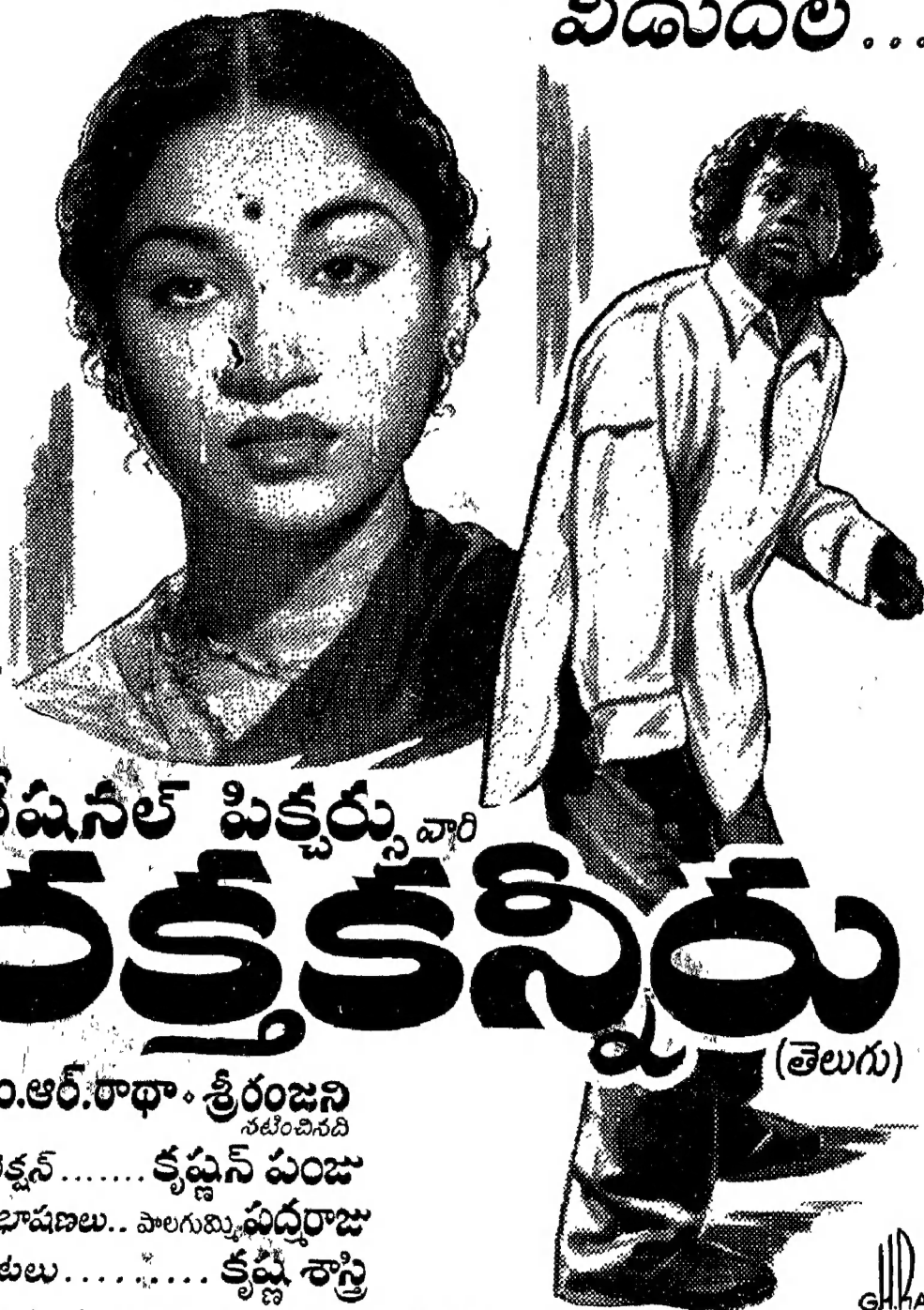

తెలంగాణాట సంప్రదింపువైన పాఠకొల్లు గలిగేపురం

—ఫోటో : డి. ఎస్. రామమూర్తి.

అకోబరు 5 నుండి ఆంధ్ర దేశమంతటను
విడుదల...

నేషనల్ పిక్చర్స్ వారి

రక్తకసిరు

(తెలుగు)

ఎం.ఆర్.రాధా శ్రీరంజని
నటించినది

డైరెక్షన్..... కృష్ణ పంజా

సంభాషణలు.. పాలగుమ్మపర్వరాజు

పాటలు..... కృష్ణ శాస్త్రి

GH. RAO

...విజయ్ రిలీజ్...